

GHIDUL PROFESORULUI

PRIVIND
EXAMENUL NAȚIONAL DE BACALAUREAT
ȘI EXAMENELE DE CERTIFICARE
A COMPETENȚELOR PROFESIONALE
LA FINALIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI LICEAL

ISBN:

DOI: (Digital Object Identifier):

COORDONATOR TEHNIC:

Elena-Nicoleta MIRCEA

COORDONATOR GRUP DE LUCRU:

VRÎNCEANU GABRIEL-NARCIS

AUTORI:

BOGDAN SANDA, CÎRSTEA MIHAELA-DANIELA, DAN STELUȚA, DATCU ZAMFIR, DUMITRESCU DORU, DUMITRIU-LUPAN NUȘA, NISTOR CONSTANTIN-CIPRIAN, PĂUNESCU ALIN-CĂTĂLIN, STREINU-CERCEL GABRIELA, VRÎNCEANU GABRIEL-NARCIS

Proiect cofinanțat din Fondul Social European - Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020

Project co-financed by the European Social Fund - Human Capital Operational Program 2014 - 2020

Titlu proiect: „Profesionalizarea carierei didactice - PROF”

Project title: "Professionalization of the teaching career - PROF"

Cod proiect: POCU/904/6/25/146587

Project code: POCU / 904/6/25/146587

Beneficiar: Ministerul Educației

Beneficiary: Ministry of Education

Data publicării: 2023

Publication date:2023

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

The content of this publication does not necessarily represent the official position of the European Union or the Government of Romania.

Mulțumiri

Autorii doresc să mulțumească pentru discuții și feedback tuturor experților din proiect.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

PROPUNERE DE GHID

PRIVIND EXAMENUL NAȚIONAL DE BACALAUREAT

ȘI EXAMENELE DE CERTIFICARE A COMPETENȚELOR PROFESIONALE

LA FINALIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI LICEAL

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

CUPRINS

CAPITOLUL I. ARGUMENT	6
<i>I.1. CUVÂNT ÎNAINTE</i>	7
<i>I.2. SCURT ISTORIC AL EXAMENULUI DE LA FINALUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI LICEAL</i>	11
CAPITOLUL II. EVALUAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR	17
<i>II.1. EVALUAREA – COMPONENTĂ FUNDAMENTALĂ A PROCESULUI EDUCAȚIONAL</i>	18
II.1.1. Evaluarea. Considerații generale	18
II.1.2. Evaluarea educabilului – componentă a procesului instructiv-educativ, în relație cu predarea și învățarea	20
II.1.3. Exemple de criterii de clasificare a evaluărilor educabililor	21
II.1.4. Evaluare internă – Evaluare externă	22
II.1.5. Evaluări, examene și concursuri naționale	24
<i>II.2. EVALUAREA ÎN CURRICULUMUL CENTRAT PE COMPETENȚE</i>	25
II.2.1. Conceptul de standard. Caracterizare. Clasificări. Tipuri	26
II.2.2. O perspectivă critică asupra standardelor de performanță	29
II.2.3. Constructul curricular și ierarhizarea standardelor	31
II.2.4. Diferite abordări ale standardelor asociate curriculumului și ale modurilor lor de prezentare.	33
CAPITOLUL III. EXEMPLE EUROPENE ȘI INTERNAȚIONALE PRIVIND EXAMENELE SUSȚINUTE DE ABSOLVENȚII AI STUDIILOR LICEALE	34
<i>III.1. REPUBLICA MOLDOVA</i>	35
<i>III.2. EXAMENE DE FINAL DE LICEU DIN ALTE SISTEME EDUCAȚIONALE</i>	39
III.2.1. Cehia	40
III.2.2. Franța	42
III.2.3. Germania	43
III.2.4. Italia	44
III.2.5. Bacalaureatul european	45
III.2.6. Bacalaureatul internațional (IB)	47
CAPITOLUL IV. EXAMENUL NAȚIONAL DE BACALAUREAT	54
<i>IV.1. TRANZIȚIA DE LA PREVEDERILE LEGII EDUCAȚIEI NR. 1/2011 LA CELE ALE LEGII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR NR. 198/2023</i>	55
IV.1.1. Prelucrare a prevederilor din forma inițială* a Legii educației naționale nr.1/2011 (art. 77 și 78)	56
IV.1.2. Prelucrare a prevederilor din Legea educației naționale nr.1/2011, având la bază forma cu modificările și completările aduse prin actele normative modificatoare publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 02.06.2023	58
IV.1.3. Prelucrare a prevederilor din proiectul Legii învățământului preuniversitar, forma pusă în consultare publică în august 2022	60
IV.1.4. Prelucrare a prevederilor din proiectul Legii învățământului preuniversitar, forma pusă în consultare publică în februarie 2023	63

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IV.1.5. Prelucrare a prevederilor din forma promulgată a Legii învățământului preuniversitar, nr.198/2023	66
IV.2. ANALIZĂ COMPARATIVĂ ASUPRA PROBELOR EXAMENULUI NAȚIONAL DE BACALAUREAT	69
IV.2.1 Structura examenului național de bacalaureat pe forma inițială a Legii educației naționale nr.1/2011	70
IV.2.2 Structura examenului național de bacalaureat pe forma actualizată a Legii educației naționale nr.1/2011, la data de 02.06.2022	71
IV.2.3. Structura examenului național de bacalaureat, în baza prevederilor din proiectul Legii învățământului preuniversitar, forma pusă în consultare publică în august 2022	73
IV.2.4. Structura examenului național de bacalaureat, în baza prevederilor din proiectul Legii învățământului preuniversitar, forma pusă în consultare publică în februarie 2023	75
IV.2.5. Structura examenului național de bacalaureat, în baza prevederilor Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023	78
IV.3. CADRU GENERAL – ASPECTE METODOLOGICE	81
CAPITOLUL V. PROBE ALE EXAMENULUI NAȚIONAL DE BACALAUREAT	86
V.1. TIPURI DE PROBE – PREZENTARE GENERALĂ	87
V.1.1. Structura probelor examenului de bacalaureat din perspectiva legii educației naționale (1/2011)	88
V.2. PROBE DE EVALUARE A COMPETENȚELOR LINGVISTICE ȘI DIGITALE	93
V.2.1. Proba de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română	94
V.2.2. Proba de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă, pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale	96
V.2.3. Proba de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională, studiată pe parcursul învățământului liceal	97
V.2.4. Proba de evaluare a competențelor digitale	100
V.3. PROBE SCRISE	102
CAPITOLUL VI. ROLURI ȘI RESPONSABILITĂȚI ALE PROFESORULUI ÎN RELAȚIE CU EXAMENUL DE BACALAUREAT/EXAMENELE DE CERTIFICARE A COMPETENȚELOR PROFESIONALE	104
VI.1. PROFESORUL DIRIGINTE/TUTOR	105
VI.2. PROFESORUL DE SPECIALITATE	107
VI.3. ASUMAREA DE RESPONSABILITĂȚI ORGANIZATORICE ÎN CADRUL DIFERITELOR COMISII CONSTITUITE PENTRU EXAMENUL DE BACALAUREAT	109
VI.4. PROFESORUL EVALUATOR	113
CAPITOLUL VII. COMPONENTE SUPT/CONEXE ALE EXAMENULUI NAȚIONAL DE BACALAUREAT	116
VII.1. SIMULAREA EXAMENULUI DE BACALAUREAT	117
VII.2. OPORTUNITATEA DE ECHIVALARE A UNOR PROBE PRIN REZULTATE LA OLIMPIADE SAU PRIN CERTIFICĂRI ALTERNATIVE	119
VII.3. BACALAUREAT SPECIAL	122
VII.4. ROLURI RESPONSABILITĂȚI ÎN EXERSAREA CONTESTAȚIILOR	123
VII.5. RECUNOAȘTEREA DIPLOMEI ÎN ȚARĂ (CE DREPTURI/LA CE PERMITE ACCES OBȚINEREA DIPLOMEI)	125

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

<i>VII.6. ALEGEREA ALTUI TIP DE BACALAUREAT (BACALAUREATE PRIN ACORDURI BILATERALE – FRANCOFON, SPANIOL, GERMAN, BACALAUREAT INTERNAȚIONAL)</i>	126
CAPITOLUL VII. COMPONENTE SUPT/CONEXE ALE EXAMENULUI NAȚIONAL DE BACALAUREAT	127
<i>VIII.1. ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA EXAMENULUI, FACILITATE DE TEHNOLOGIE</i>	128
<i>VIII.2. PREGĂTIREA PENTRU PROBELE EXAMENULUI, CU IMPLICAREA NOILOR TEHNOLOGII ACCESUL LA RESURSE EDUCATIONALE DESCHISE (RED)</i>	130
CAPITOLUL IX. CERTIFICAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE PENTRU ABSOLVENȚII FILIEREI Vocaționale	132
<i>IX.1. ASPECTE GENERALE PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA EXAMENULUI DE CERTIFICARE A CALIFICĂRII ABSOLVENȚILOR ÎNVĂȚĂMÂNTULUI LICEAL, FILIERA Vocațională</i>	133
<i>IX.2. CADRU SPECIFIC PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA EXAMENULUI DE CERTIFICARE A CALIFICĂRII ABSOLVENȚILOR ÎNVĂȚĂMÂNTULUI LICEAL, FILIERA Vocațională</i>	134
<i>IX.3. ÎNSCRIEREA CANDIDAȚILOR LA EXAMENUL DE CERTIFICARE</i>	142
<i>IX.4. STRUCTURA EXAMENULUI DE CERTIFICARE</i>	146
IX.4.1. Examenul de certificare susținut în sistem prezențial	147
IX.4.2. Examenul de certificare susținut în sistem online	152
IX.4.3. Proiectul/lucrarea de specialitate	158
IX.4.4. Susținerea proiectului/lucrării de specialitate	161
IX.4.5. Proba practică	163
IX.4.6. Stabilirea și comunicarea rezultatelor finale	164
CAPITOLUL X. BIBLIOGRAFIE - SUPT	165

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

CAPITOLUL I. ARGUMENT

Autorii au evidențiat, în acest capitol introductiv, încadrarea prezentului ghid ca rezultat al proiectului PROF, au definit scopul elaborării acestuia și au asociat un scurt istoric al „examenului de maturitate”, de la introducerea acestuia încă din secolului al XIII-lea, în Europa, până în prezent.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

I.1. CUVÂNT ÎNAINTE

Prezentul ghid este elaborat în cadrul proiectului „Profesionalizarea carierei didactice – PROF”, POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587, beneficiar fiind Ministerul Educației.

Ghidul profesorului privind examenul național de bacalaureat și examenele de certificare a competențelor profesionale la finalizarea învățământului liceal este un rezultat asociat:

obiectivului general al proiectului

care vizează asigurarea mentoratului profesional pe durata întregii cariere didactice, în sistemul de învățământ preuniversitar, prin crearea unui sistem național coerent și fiabil de formare profesională și de dezvoltare a competenței didactice, ca formare psihopedagogică, necesare ocupării și exercitării unei funcții didactice precum și obținerii performanței pedagogice în învățământul preuniversitar din România, în activitatea de predare/formare și în activitatea de management educațional, în contextul procesului global de digitalizare a sistemelor de educație;

obiectivului specific

privind formarea continuă și perfecționarea profesională în scopul dezvoltării profesionale și al evoluției în carieră, pentru asigurarea continuității pedagogice în predare-învățare-evaluare, cu accent pe componenta didactică practică (predarea la clasă) a formării;

activității A.4.1.

revizuirea/elaborarea și validarea curriculumului național școlar obligatoriu în vederea adaptării la predare-învățare-evaluare în sistem online, pentru nivel liceal.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Din perspectiva componentelor procesului instructiv-educativ, evaluarea este componenta cea mai vizibilă și, astfel, cea mai expusă. Atât în formarea inițială, cât și în formarea continuă, aspectele privind evaluarea trebuie să fie generos abordate.

Vorbim despre evaluarea nivelului achizițiilor elevilor prin învățare, în baza implicării acestuia în activități formale, nonformale și informale. Evaluarea ocupă loc bine definit în legile educației, prevederile din lege fiind dezvoltate prin metodologii și proceduri specifice. Alături de predare și învățare, evaluarea este un construct adaptabil, trebuind să răspundă unui minimum de întrebări esențiale:

*Pe cine? Ce?
Cu ce scop?
Cum? Când?*

Prin ghidul de față, autorii își propun evidențierea unor aspecte esențiale privind evaluarea externă, la nivel național, a absolvenților învățământului liceal, prin probele specifice examenului de bacalaureat, conexe filierei teoretice și vocaționale, respectiv prin examenele de certificare a competențelor profesionale, conexe filierei vocaționale.

Grupul țintă îl reprezintă cadrele didactice cu normă de predare, de conducere și de îndrumare, care desfășoară activitatea la nivelul învățământului liceal.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Am considerat util ca, după *un scurt istoric* al acestui tip de examen, ce face obiectul *Capitolul I*, în *Capitolul II* să acordăm atenție componentei de evaluare a elevilor/absolvenților învățământului preuniversitar, în relație cu predarea-învățarea, cu o trecere în revistă a tipurilor de evaluare, pe diferite criterii – internă/externă, evaluare/examen/concurs, precum și în relație cu documentele reglatoare ale curriculumului național, în principal cu programele școlare care definesc competențele generale și specifice la nivelul fiecărei discipline de studiu, subordonate formării de competențe-cheie.

Capitolul III oferă o serie de considerații care au la bază exemple de evaluări/examene externe care se instrumentează la finalul parcurgerii nivelului educațional ce corespunde, în sistemul de educație românesc, liceului, de la nivel european/internațional.

Prezentarea propriu-zisă a examenului de bacalaureat din România este realizată în cadrul *Capitolului IV*. Am considerat necesar să prezentăm acest examen în context evolutiv temporal, raportând prevederile actualei legi a învățământului preuniversitar la prevederile legilor și metodologiilor anterioare (1995, 2011).

Fixând coordonatele generale ale acestui tip de examen în capitolul menționat anterior, abordăm elemente specifice diferitelor discipline școlare prin prezentarea tipurilor de probe de examen în *Capitolul V*.

Având în vedere adresabilitatea ghidului – care nu se rezumă doar la profesorii care predau disciplinele ce corespund probelor de examen, în *Capitolul VI*, autorii aduc în atenția dumneavoastră rolurile și responsabilitățile pe care le implică examenul de bacalaureat. Astfel, din perspectiva profesorului diriginte, a profesorului de specialitate, a deținerii unei calități în comisiile specifice ale examenului, sunt evidențiate elemente de care trebuie să ținem cont, nu numai

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

pentru o organizare și desfășurare conforme, ci și în etapa de orientare și de pregătire a elevului pentru susținerea cu succes a acestui important examen, de certificare atât a competențelor formate prin învățare, cât și de maturitate.

Capitolul VII completează cadrul de prezentare a examenului de bacalaureat, semnalând o serie de specificități și elemente conexe precum simulări ale examenului, echivalări de probe, sesiuni speciale, contestații, utilitatea diplomei obținute, bacalaureat specializat.

Ultimul capitol destinat examenului de bacalaureat evidențiază oportunitățile aduse de noile tehnologii în diferite etape ale acestuia: premergătoare examenului, din timpul examenului și post-examen. Astfel, în *Capitolul VIII* evidențiem aspectele privind pregătirea, organizarea și desfășurarea examenului, facilitate de tehnologie, mediul online, comunități de învățare și consiliere.

Ghidul cuprinde un capitol destinat examenelor de certificare a competențelor profesionale pentru absolvenții filierei vocaționale. În acest *al IX-lea capitol*, autorii prezintă aspecte definitorii implicate de tranziția de la actualele examene de certificare (în baza legii educației naționale) la viitoarele examene de certificare, în baza prevederilor legii învățământului preuniversitar, considerații privind organizarea și desfășurarea acestui tip de examene, inclusiv privind probele de examen ale profilului/specializării.

Autorii își exprimă încrederea că ghidul contribuie la conștientizarea rolului profesorilor din perspectiva diferitelor poziționări ale acestuia față de examenul național de bacalaureat/examene de certificare a competențelor profesionale.

De asemenea, din perspectiva mentoratului, considerăm că cele prezentate sunt utile profesorilor mentori în activitățile specifice cu profesorii sprijiniți, evaluările/examene/concursurile externe reprezentând o componentă care însoțește procesul instructiv-educativ la orice nivel de învățământ preuniversitar.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

I.2. SCURT ISTORIC AL EXAMENULUI DE LA FINALUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI LICEAL

Termenul *bacalaureat* provine de la alterația cuvântului *bachelier* din franceza veche și latinescul medieval *baccalarius*, adică „tânărul care vrea să devină cavaler”, sub influența altui cuvânt latin, *laureare*, care se traduce prin „a încununa cu lauri”.

Inițial, acest tip de examen a apărut la una dintre cele mai importante instituții medievale, *Universitatea din Paris*, în secolul al XIII-lea, și era conferit în cadrul a patru facultăți: arte, medicină, drept și teologie. Era vorba de primul grad obținut la fiecare dintre aceste facultăți. Deoarece studenții erau, de regulă, tineri, aceștia deveneau *bachelier* (adică tânăr, june), debutanți într-una din specialitățile de mai sus. Bazele acestui examen sunt puse de decretul din 17 martie 1808 al primului consul de atunci, *Napoleon Bonaparte*, care introducea acest examen, fundamentând învățământul modern din Franța. Această examinare, introdusă de viitorul împărat francez, era considerată o probă a maturității pentru tinerii vremii. Primul examen de bacalaureat în Franța se organiza în 1809, fiind susținut de liceele franceze, acestea fiind instituții de învățământ organizate tot la inițiativa primului împărat francez.

În sistemul de învățământ românesc, examenul de bacalaureat, numit inițial *examen de maturitate*, a fost introdus în anul 1925 de către omul politic liberal *Constantin Angelescu* (1869-1948), medic chirurg și profesor universitar român, originar din Buzău. A fost membru de onoare al *Academiei Române* și un adevărat reformator al școlii românești în perioada interbelică.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

După ce, la 8 martie 1925, a intrat în vigoare legea pentru modificarea legii asupra învățământului secundar și superior, care se referea la modul de promovare a unor clase și trepte, la reintroducerea examenului de bacalaureat și la echivalarea diplomelor și certificatelor obținute în străinătate, la 15 mai 1928 a fost promulgată legea pentru organizarea învățământului secundar. Legea prevedea un liceu cu șapte clase și două cicluri, renunțându-se la clasa a VIII-a. Scopul ministrului liberal era „...sporirea educațiunii în școlile de toate gradele și de toate felurile pentru a întări pe elevi nu numai cu cunoștințe pozitive, dar și cu proviziune de ideal, de conștiință a răspunderii de inițiativă, de disciplină pentru regularitatea și perseverență în muncă”.

Astfel, conform Legii nr.77/1929, în urma unor modificări aduse articolului 21 al Legii Învățământului Secundar: „Absolvenții liceelor de stat sau particulare, (ale confesiunilor, comunităților și ale particularilor) cu sau fără drept de publicitate, care doresc să continue studiile în învățământul superior, trebuie să depună un examen de bacalaureat. Scopul acestui examen este de a verifica cunoștințele dobândite de elevi la materiile de studii cele mai importante și mai ales de a dovedi influența studiilor făcute asupra formării cugetării lor, deci, cu chipul acesta a selecționa dintre absolvenții liceului pe cei care dovedesc că sunt în stare să urmeze cu folos studiile de specializare universitare.

Ca să se asigure că examenul se desfășura corect, Ministerul Educației stabilea comisii speciale, formate din șapte membri (șase profesori titulari plus un președinte, ce era ales dintre cadre didactice din mediul universitar). În perioada interbelică, Bacalaureatul se organiza în cele șase „regiuni școlare”:

- București (ce includea și orașele Brăila, Buzău, Constanța, Focșani, Galați, Ploiești, Pitești, Târgoviște, Turnu-Măgurele, Tulcea)
- Cluj (care includea Blaj, Brașov, Carei, Dej, Deva, Sighișoara, Sibiu, Turda, Târgu-Mureș)
- Iași (ce cuprindea Bacău, Bârlad, Piatra-Neamț)
- Timișoara (ce includea și Oradea și Arad)
- Chișinău (ce includea Cetatea-Albă și Bălți)
- Cernăuți (ce includea Suceava)

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Bacalaureatul era organizat în *două sesiuni*, ca și acum: cea de vară (25 iunie-10 iulie) și cea de toamnă (desfășurată între 15 și 30 septembrie). Bacalaureatul era susținut la *două profiluri*: științe umaniste și matematică. Examenele erau orale și se desfășurau în aceeași zi și în același loc, la toate disciplinele. Concurenții treceau de la un profesor la altul și răspundeau la diferite întrebări, fără a se pregăti din timp. În sală erau părinți și alți asistenți. Subiectele de la primul bacalaureat erau construite pe baza a șapte materii studiate pe parcursul anilor de liceu. Materiile „fundamentale” erau *limba și literatura română, istoria românilor, geografia României, instrucția civică și o limbă modernă* (la alegere).

Acestora li se adăugau alte două materii „speciale”/de specialitate, în funcție de liceul dorit.

Examinarea de la probele orale se făcea de șapte cadre didactice diferite. Probele scrise erau în număr de trei și fiecare dintre ele era eliminatorie.

Primul examen de maturitate susținut în țara noastră s-a soldat cu absolvirea a doar 15 elevi din cei 30 înscriși, fapt la care, însă, societatea s-a așteptat. Rata de absolvire a crescut odată cu trecerea anilor, de la 48% în 1925, la 70% în 1933. Numeric, dacă în 1925 doar 15 elevi – din 30 de elevi care susținuseră „examenul maturității” – reușeau să absolve acest examen, în 1939 cifra ajunsese la 7.716 de elevi înscriși în învățământul liceal.

În perioada comunistă, începând cu *Legea învățământului*, adoptată prin decretul 1383 din august 1948, se ideologiza învățământul, trecându-se *de la calitate la cantitate*. Reglementarea legislativă de mai sus nu făcea precizări concrete referitoare la organizarea acestui examen, dar modelul adoptat prin legislația subsecventă organiza examenul de bacalaureat după model sovietic. Într-un regim care se dorea performant cu Vestul, accentul s-a deplasat de pe calitate pe cantitate. Întâi de toate, conta sporirea ratei de promovabilitate a examenului.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Modificat parțial în timpul ministrului Ilie Murgulescu, bacalaureatul va fi revizuit prin metodologia adoptată prin *Legea privind învățământul din RSR*, adoptată în mai 1968. Conform art. 51 din această lege, comisia de bacalaureat din școli era condusă de un cadru didactic universitar (conferențiar sau profesor) și consta în probe scrise și orale obligatorii și la alegere. Erau declarați reușiți candidații care obțineau cel puțin nota 5 la fiecare din probele de examen.

După evenimentele din 1989, bacalaureatul se va modifica prin prevederile Legii 84/1995. Astfel conform art. 26, alin. (1), *finalizarea studiilor liceale se atesta printr-un certificat de absolvire care conferea dreptul de acces, în condițiile legii, în învățământul postliceal, dreptul de susținere a examenului național de bacalaureat, respectiv a examenului de certificare/atestare a competențelor profesionale*. La alin. (2) se preciza că: *absolvenții ciclului superior al liceului dobândesc și portofoliul personal pentru educație permanentă și, la cerere, foaia matricolă*. La alin. (4) se precizau probele comune ale examenului de bacalaureat, precum și cele diferențiate în funcție de filiere și profiluri: *examenul național de bacalaureat constă în susținerea a două, respectiv trei probe comune și a trei probe diferențiate în funcție de filieră și de profil*.

A. Probele comune:

a) *limba și literatura română, scris și oral; b) una dintre limbile moderne de circulație internațională studiate în liceu; c) limba maternă, scris și oral, pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale; limba și literatura într-o limbă de circulație internațională, pentru elevii care au urmat studiile liceale cu limba de predare în limba de circulație internațională respectivă.*

B. *Probele de examen diferențiate în funcție de filieră, profil, specializare și de opțiunea elevului sunt:*

Filiera teoretică:

a) *Profil umanist: 1. istorie sau geografie; 2. o probă la alegere din aria curriculară, corespunzător specializării; 3. o probă la alegere dintre disciplinele din celelalte arii curriculare, alta decât cele susținute anterior.*

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

b) Profil real: 1. matematică; 2. o probă la alegere din aria curriculară, corespunzător specializării; 3. o probă la alegere dintre disciplinele din celelalte arii curriculare, alta decât cele susținute anterior.

Filiera tehnologică:

- a) matematică, pentru toate profilurile și specializările;*
- b) o probă la alegere din aria curriculară "Tehnologii", în funcție de specializarea aleasă de elev;*
- c) o probă la alegere dintre disciplinele din celelalte arii curriculare, alta decât cele alese anterior.*

Filiera vocațională:

- a) istorie sau geografie ori o disciplină socio-umană, respectiv matematică sau științe, în funcție de profil;*
- b) o probă la alegere din ariile curriculare specifice profilului și specializării; ariile curriculare sunt stabilite de comun acord de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului și ministerele interesate;*
- c) o probă la alegere dintre disciplinele din celelalte arii curriculare, alta decât cele alese anterior.*

Câteva modificări nesemnificative la organizarea bacalaureatului aveau să se propună prin Legea 151 din iulie 1999 și ulterior prin alte propuneri legislative.

Adoptarea Legii nr. 1/2011 ar fi modificat structural susținerea bacalaureatului, dacă ar fi fost puse în aplicare prevederile inițiale ale legii. Astfel, conform art. 77 din lege, se prevedeau evaluarea, alături de competențele la limba română, la două limbi de circulație internațională și a competențelor digitale și *probe transdisciplinare* la profilul real (fizică, chimie și biologie), la profilul umanist (istorie, geografie și științe socio umane), iar pentru filierele tehnologice și vocaționale proba fiind formată din disciplinele specifice domeniului de pregătire.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Examenul național de bacalaureat avea să fie modificat în conformitate cu *Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat — 2011*, aprobată prin *Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 4.799/2010 privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat — 2011, cu modificările ulterioare*. Astfel în conformitate cu art. 40 din metodologia menționată anterior, proba diferențiată era *matematica* – pentru profilul real, filiera tehnologică, profilul pedagogic, militar, și *istoria* - pentru profilul umanist și unele dintre specializările din vocațional. Probele pentru care elevii puteau opta erau precizate în art. 41, însă nu mai aveau un caracter transdisciplinar.

În perspectivă, noua lege a învățământului preuniversitar, nr. 198/2023, adoptată de curând în Parlamentul României, promulgată de președintele țării și publicată în Monitorul Oficial nr. 613/05.07.2023, propune o nouă structură a examenului de bacalaureat, care implică o serie de schimbări față de cel prevăzut de Legea educației naționale 1/2011.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

CAPITOLUL II. EVALUAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

În capitolul de față ne propunem o trecere în revistă a unor elemente ce caracterizează evaluarea, considerând-o esențială scopului ghidului și încercând să oferim cititorului o imagine integratoare asupra examenului de bacalaureat în contextul evaluării. Pornim astfel de la considerații generale, evidențiem componentele procesului instructiv-educativ și relația dintre acestea, prezentăm succint evaluări ale elevilor pe diferite criterii – evaluare internă/externă, evaluare/examen/concurs – și finalizăm cu prezentarea succintă a conceptelor de standard și de competență.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

II.1. EVALUAREA – COMPONENTĂ FUNDAMENTALĂ A PROCESULUI EDUCAȚIONAL

II.1.1. Evaluarea. Considerații generale

Evaluarea reprezintă procesul prin care se determină sau se estimează un atribut/o caracteristică (valoare, calitate, importanță etc.) al/a unui obiect, lucru, idee sau performanță, fiind proprie în varii domenii, precum educația, cercetarea științifică, economia, precum și privind evaluarea personală.

În educație, evaluarea poate fi *de sistem* – instituțională, inclusiv evaluarea personalului, sau *de proces*, referindu-ne, în principal, la procesul de evaluare a achizițiilor în învățare a elevilor, din perspectiva competențelor ce trebuie formate și dezvoltate prin aplicarea curriculumului național. Aceasta poate implica diferite strategii de evaluare și are ca scop măsurarea nivelului de competență și de progres în învățare ale elevilor.

În cercetarea științifică, evaluarea poate include analizarea rezultatelor înregistrate în cadrul experimentelor sau studiilor, precum și interpretarea acestora în funcție de criterii științifice, obiective, care să asigure validitatea și fiabilitatea cercetării.

În economie, evaluarea poate avea mai multe scopuri, referindu-ne, de exemplu, la evaluarea diferitelor caracteristici ale unei firme, evaluarea performanței angajaților, evaluarea eficienței unei strategii sau a unui produs.

Evaluarea personală reprezintă un proces de auto-reflecție, de raportare la propria persoană, și poate să se refere la calități, comportamente, obiective, rezultate ale unor acțiuni personale, valori. Astfel, evaluarea personală poate implica evaluarea performanțelor individuale, a dezvoltării personale sau a succesului în atingerea obiectivelor personale.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

În general, *evaluarea* necesită:

- colectarea de date și informații relevante
- raportarea la criterii/standarde
- formularea unor concluzii sau judecăți bazate pe acestea

Scopul evaluării este de a obține o imagine clară, obiectivă a caracteristicilor evaluate și de a oferi informații utile pentru luarea unor decizii care să conducă la remedieri sau progres în raport cu obiectul evaluării.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

II.1.2. Evaluarea educabilului – componentă a procesului instructiv-educativ, în relație cu predarea și învățarea

Predarea, învățarea și evaluarea sunt cele trei componente interconectate și esențiale prin care se construiește procesul educațional. Acestea sunt într-o relație ciclică și se influențează reciproc, astfel:

Tabel. 1 Componentele procesului educațional

PREDAREA	- se referă la partea de proces educațional prin care cadrul didactic/formatorul transferă informații, cunoștințe și instrucțiuni către educabil/formabil - implică metode și strategii didactice care să faciliteze înțelegerea, asimilarea și transferul de către educabili
ÎNVĂȚAREA	- se referă la partea de proces educațional prin care elevul/educabilul dobândește, asimilează și aprofundează cunoașterea, sub toate formele sale (factuală, conceptuală, procedurală, inclusiv metacogniția), dezvoltându-și competențe - este în relație cu predarea, în baza acesteia educabilul construindu-și propria înțelegere prin procesele de actualizare, înțelegere, aplicare, analizare, evaluare și creare/inovare. - caracterizată de diverse medii și moduri în/prin care se produce
EVALUAREA	- se referă la partea de proces prin care se determină sau se estimează nivelul achizițiilor în învățare - este caracterizată de o diversitate de strategii, metode și instrumente - are două funcții principale: <i>formativă</i> – prin care se oferă feedback și ghidare pentru îmbunătățirea învățării; feedback-ul în urma evaluării este utilizat pentru ajustarea și adaptarea componentelor de predare-învățare <i>sumativă</i> – prin care se stabilește nivelul de formare a competențelor vizate a fi structurate prin predare-învățare

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

II.1.3. Exemple de criterii de clasificare a evaluărilor educabililor

Există o serie de criterii de clasificare a evaluărilor, în particular a evaluărilor din perspectiva învățământului, depinzând de contextul educațional și de obiectivele specifice ale evaluării, prin combinarea acestora rezultând noi tipuri de evaluări. Alegerea unui tip de evaluare trebuie să asigure procesului relevanță, justete și să ofere datele și informații utile pentru progres al învățării și a performanțelor educabililor.

Dintre acestea, evidențiem următoarele:

Tabel. 2 Criterii de clasificare a evaluărilor

Criteriu de clasificare	Tip de evaluare	Caracterizare
Scop	Evaluare diagnostică (inițială)	- identificarea nivelului de competență (cunoștințe, abilități și atitudini) și a deficiențelor de învățare - se administrează la începutul unei etape (ciclu/an/semestru/modul/unitate de învățare) sau în etapele incipiente ale procesului de învățare - se utilizează în elaborarea/ajustarea planificării și proiectării demersurilor de învățare ulterioare - permite elaborarea și fundamentarea planurilor individuale de învățare
	Evaluare formativă (pentru învățare)	- oferirea de feedback continuu și orientare pe parcursul desfășurării procesului de învățare, pentru a îmbunătăți performanțele și pentru a sprijini dezvoltarea continuă a elevului - permite intervenții în timp real de ajustare a planurilor individuale de învățare
	Evaluare sumativă (a învățării)	- aplicată la finalul unei perioade de învățare (unitate/modul/semestru/an/ciclu) - permite evaluarea performanței generale sau a rezultatelor finale ale elevilor
Modalitate	Scrisă	- instrument de evaluare de tip test, lucrare, eseu, raport
	Orală	- instrument de evaluare de tip prezentare orală, discuție, dezbateri, interviu
	Practică	- evaluează abilități practice, pe bază de experimente, demonstrație, proiect
	Mixtă	- combină modalitățile anterioare, poate implica și portofoliul elevului
Tip de itemi	Obiectivi	- itemi cu alegere multiplă, cu răspuns scurt, de completare, de asociere
	Semiobiectivi	- itemi structurați, cu set de cerințe independente sau în relație
	Subiectivi	- itemi cu răspuns dezvoltat, rezolvare de probleme cu parcurgerea unei serii dezvoltate de pași/etape, de tip eseu
Grad de structurare	Structurate	- au format sau structură specifice, cu cerințe bine definite și răspunsuri așteptate
	Deschise	- implică libertate și creativitate în formularea răspunsurilor/elaborarea produselor/efectuarea de activități practice
Nivel de complexitate	Inferior	- vizează evaluarea competențelor prin cunoștințe fundamentale și abilități de bază
	Superior	- vizează evaluarea competențelor ce presupun gândire critică, rezolvarea de probleme cu grad semnificativ de complexitate sau transferul unei cunoașteri anterioare în contexte noi, variate

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

II.1.4. Evaluare internă – Evaluare externă

Diferențele principale dintre evaluarea internă a elevilor și cea externă constau în:

- *nivelul de responsabilitate*, entități sau persoane, implicate în organizarea și desfășurarea evaluării, inclusiv a elaborării instrumentelor de evaluare;
- *scopurile* pentru care este utilizată evaluarea.

Cele două tipuri de evaluări au un grad de complementaritate, completându-se reciproc în evaluarea performanțelor în învățare ale elevilor. Evaluarea internă este esențială pentru monitorizarea și îmbunătățirea performanțelor individuale ale elevilor, iar evaluarea externă oferă o perspectivă mai largă și comparabilă a performanțelor și a sistemului educațional în ansamblu.

Evaluarea internă:

- *nivel de responsabilitate*: în coordonarea unității de învățământ, prin cadrele didactice care predau elevilor.
- *scop*: în principal, monitorizarea și evaluarea progresului individual al elevilor în învățare, identificarea deficiențelor de învățare, a barierelor și a strategiilor de acțiune care să conducă la remediare/consolidare/îmbunătățirea performanței; are la bază oferirea de feedback personalizat și orientare;
- *caracteristici*: realizată prin varii strategii și instrumente (teste scrise, lucrări, prezentări orale, proiecte, observații în clasă sau alte forme de evaluare relevante pentru conținutul predat și obiectivele specifice ale disciplinei);
- *relevanță*:
 - *în evaluarea continuă, formativă*, pe termene scurte/medii, a progresului elevilor în învățare, pentru a ghida și ajusta procesul de predare și învățare și pentru a oferi feedback constructiv;
 - *în evaluarea de etapă, sumativă*, pe termene medii/lungi, a rezultatelor învățării, cu rol de certificare a competențelor specifice structurate la elevi;
- *limitări/riscuri*: în asigurarea obiectivității și în comparabilitatea rezultatelor interne cu rezultate externe;

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Evaluarea externă:

- *nivel de responsabilitate*: realizată de către entități externe, care pot fi instituții de nivel central, agenții guvernamentale, organizații independente sau alte instituții specializate;
- *scop*:
 - *furnizarea unei evaluări obiective și comparative a performanțelor elevilor* la nivel local/regional/național sau internațional
 - *colectarea de date și informații* care să permită evaluarea sistemului educațional în ansamblu, asigurarea standardelor și criteriilor comune de evaluare, respectiv pentru fundamentarea unor decizii de politici educaționale;
- *caracteristici*: realizată prin intermediul testelor standardizate, examenelor și competițiilor naționale, evaluărilor naționale sau internaționale și altor instrumente de evaluare aplicate la nivel larg;
- *relevanță* utilizată pentru a compara și evalua performanțele elevilor la nivel local/regional/național/internațional:
 - pentru a evalua *eficacitatea sistemului educațional* și pentru a identifica eventualele deficiențe sau oportunități de îmbunătățire, la nivelul întregului sistem;
 - pentru a stabili clasamente;
- *limitări/riscuri*: necesar crescut de resurse implicate în realizarea evaluărilor, asigurarea elementelor de siguranță și de conformitate în organizare și desfășurare.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

II.1.5. Evaluări, examene și concursuri naționale

În educație, *evaluarea*, *examenul* și *concursul* sunt termeni utilizați pentru a diferenția procese de evaluare, în principal după scop.

Tabel 3. Procese de evaluare, diferențiate după scop

Tip	Caracterizare generală	Specificitate în raport evaluarea elevilor/cadrelor didactice
Evaluare	- proces general de evaluare a rezultatelor învățării elevilor, a activității cadrelor didactice de predare/conducere/îndrumare și control sau instituțională (a unității de învățământ) - implică diversitate de strategii, metode și instrumente atunci când privesc evaluarea învățării/pentru învățare sau fișe de evaluare standardizate pentru evaluarea activității cadrelor didactice	- <i>internă</i>: inițială, formativă, sumativă - <i>externă</i>: naționale, evaluările la finalul claselor a II-a, a IV-a, a VI-a, a absolvenților de clasa a VIII-a*; realizate de către ministerul de resort, rezultatele obținute de elevi oferă informații despre performanța globală a elevilor în formarea de competențe de literație, numerație, lingvistice, specifice domeniului științelor;
Examen	- formă specifică de evaluare bazată pe instrumente standardizate pentru a evalua cunoștințele și abilitățile elevilor/profesorilor - are asociate condiții de promovabilitate și de acces la niveluri superioare de educație/trepte de evoluție în carieră - promovarea permite obținerea unei diplome/certificat/atestat - realizat în condiții pre-determinate tr-un timp și un spațiu determinate, la diferite niveluri	- <i>intern</i>: examene de certificare a competențelor profesionale - <i>extern</i>: examenul de bacalaureat (elevi), examenul de obținere a definitivatului/gradului II/I (cadre didactice); sunt reglementate de către ministerul de resort, instrumente de evaluare elaborate de instituții de nivel central, organizate și desfășurate cu implicare locală
Concurs	- este o competiție între elevi/cadre didactice/aspiranți la cariera didactică - se bazează pe demonstrarea și evaluarea performanței elevilor într-o anumită arie de competență/mai multor arii (interdisciplinaritate). - rezultatele obținute sunt comparate pentru a realiza un clasament - acoperă o serie de forme de organizare și desfășurare și poate fi organizat pe etape, la diferite niveluri - o formă de evaluare poate implica evaluarea unui portofoliu (educațional, al elevului)/dosar (profesional) - presupun recunoașterea performanței în învățare prin acordarea de premii/distincții	<i>intern</i>: concursuri organizate de unitate, pentru stimularea performanței într-un domeniu/pentru angajare (profesori suplinitori) <i>intern și extern</i>: olimpiade/competiții școlare, etapa inițială fiind în responsabilitatea unității de învățământ, celelalte etape în responsabilitate locală/națională/ internațională <i>extern</i>: concursul național, unic, de ocupare a posturilor în învățământ (titularizare)

* Includem evaluarea națională la categoria evaluare națională deoarece nu are condiții de promovabilitate și, în sine, nu are ca scop ierarhizarea elevilor din perspectiva rezultatelor obținute în urma evaluării, însă are și o valență de evaluare de tip concurs, deoarece media obținută de elevi la probe este utilizată în criteriile de ierarhizare a absolvenților de clasa a VIII-a pentru admiterea la liceu

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

II.2. EVALUAREA ÎN CURRICULUMUL CENTRAT PE COMPETENȚE

Continuăm, și în această secțiune, cu prezentarea componentei evaluare a procesului instructiv-educativ. În acest context, am evidențiat, deja, faptul că evaluarea privește rezultatele învățării elevilor (teoretice/practice), facilitarea învățării fiind o consecință a predării, deci a modului în care cadrul didactic facilitează învățarea.

Pentru a asigura relevanța învățării, evaluarea trebuie să se bazeze pe standarde de evaluare. Pentru a produce rezultate ale învățării, componentele predare și învățare trebuie să se bazeze pe aceste *standarde*.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

II.2.1. Conceptul de standard. Caracterizare. Clasificări. Tipuri

Standardele reprezintă o interfață obligatorie între documentele curriculare și procesul de instruire, pe de o parte și modul de identificare a atingerii competențelor asumate, pe de altă parte. Această „interfață” are scopul de a „compatibiliza” diferitele parcursuri de instruire, prin construirea unor concluzii corespunzătoare, consemnate în texte minimale.

De asemenea, standardele se referă la „un model, un exemplu de activitate stabilit de către autorități sau de către opinia publică, prin consens general”, un „criteriu de luare a deciziilor și de elaborare a judecăților de valoare” (Ravitch, 1995a, p.7). Ele desemnează atât *modele* sau *exemple*, cât și indicatori care să faciliteze evaluarea unei performanțe în raport cu acestea. Așadar, „standardele au fost create pentru a îmbunătăți calitatea vieții” (Ravitch, 1995a, p. 9). Deși stârnesc adesea nemulțumiri, standardele asigură vieții consecvență și continuitate, contribuind la evitarea dezordinii, a pericolelor și a accidentelor.

După cum sugerează și numele, standardele reprezintă un reper, în raport cu care este apreciat gradul de atingere a finalităților asumate. Procesul de construire a standardelor pornește de la curriculumul școlar și se finalizează prin aprecieri referitoare la atingerea acestuia. Poziția standardelor și tipul acestora este foarte diferită în sistemele educaționale care le utilizează, iar conceperea și înțelesul lor diferă, de asemenea, foarte mult. Menționăm acest lucru pentru a preciza că, în prezent, construirea standardelor în raport cu documentele curriculare este într-un punct inițial, de unde pot exista mai multe direcții și opțiuni.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

În curriculumul actual, standardele sunt menționate doar ca finalități de ciclu, într-o formă simplificată și foarte generală. Programele actuale pe clase nu au standarde explicite. Ele sunt însă presupuse, într-o anumită măsură, prin formularea competențelor specifice. Prevederile noii legi a învățământului preuniversitar, pentru curriculumul național, completează acest neajuns introducând conceptul de standard de evaluare.

Istoric vorbind, în 1862 se semnalează utilizarea termenului de standard în context educațional, odată cu apariția unei noi legi britanice a educației. Accepțiunea conceptului era acela de „nivel de cunoștințe și deprinderi într-un domeniu, stabilit în urma unei examinări, în raport cu care sunt clasificate performanțele copiilor”. De-a lungul ultimelor două decenii, standardele educaționale au constituit un subiect de interes controversat în întreaga lume, atât pentru decidenții în domeniul educațional, cât și pentru educatori - desemnați pentru a le implementa.

Literatura de specialitate oferă numeroase și variate definiții pentru standardele educaționale, fără a se putea identifica întotdeauna un numitor comun al acestora. Confuzia se păstrează, de asemenea și în unele documentele oficiale care se referă la această problemă. În prezent, standardele educaționale generează controverse aprinse, determinate adesea de însăși polisemantismul conceptului și sunt asociate mișcării de asigurare a calității în educație.

Standardele educaționale, în general, și cele de performanță, în special, traversează un proces de internaționalizare. Astfel, s-au elaborat standarde de performanță internaționale pentru aria curriculară matematică și științe, noțiunile din matematică, fizică și chimie fiind mai puțin susceptibile de influențe culturale (Ravitch, 1995a).

Există mai multe tipuri de standarde posibile, din perspectiva curriculumului:

- *standarde curriculare*, care ar trebui să descrie așteptările, după un parcurs de instruire, referitoare la atingerea și realizarea competențelor; în acest context, pot exista două categorii de standarde curriculare:
 - standarde construite pe un ciclu de școlaritate, acoperind intervalul de timp pentru care acționează *competențele generale*; acestea sunt, în principiu, pentru gimnaziu și liceu, pe grupe de clase;

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- standarde construite pentru un an școlar, care se referă la un parcurs finit (o clasă) și sunt în relație directă cu *competențele specifice* ale programei școlare respective; rezultă de aici că ar exista două niveluri de standarde raportate la competențele generale și competențele specifice;
- *standarde curriculare de performanță*, care încearcă să descrie rezultatele așteptate pe un anumit număr de niveluri; în acest context, pot exista:
 - *scală de trei niveluri* (minim, mediu, maxim), care pornesc de la nivelul minim de la care un elev se poate considera promovat;
 - *scală de cinci niveluri*, în care există și o poziționare a unui nivel inferior promovării;
 - *scală de șase niveluri*, cu un evantai lărgit de situații; această scală induce o precizie mai mare și creează posibilitatea unei corelări mai strânse cu notele și punctajele.

Construirea unor standarde cu cinci sau șase niveluri complică procesul lor de elaborare.

Un sistem de trei niveluri, chiar dacă este mai „simplist”, este mai ușor de construit. În situația unui număr mai mare de niveluri, este posibilă asocierea dintre standarde și criteriile de acordare a notelor. În acest moment indicată ar fi doar la o scală de trei niveluri (minim, mediu, maxim), din motive ușor de înțeles.

Standardele de performanță constituie elementul central al unei reforme educaționale de succes. Ele delimitează nu numai rezultatele așteptate, ci implică și stabilirea strategiilor de evaluare a acestora. Prin raportarea la aceste rezultate sau la îmbunătățirea lor de-a lungul timpului, se pot stabili modalități de ameliorare a calității procesului educațional, dar și de întărire pozitivă/negativă a comportamentului actorilor educaționali responsabili, inclusiv profesori. Ele pot determina redefinirea celorlalte tipuri de standarde educaționale – standardele de conținut și cele privind oportunitățile de învățare (Finn și Kanstroom, 2001).

Standardele de performanță pot constitui motorul care generează schimbări educaționale în numeroase domenii: formarea inițială și continuă a cadrelor didactice, elaborarea unor strategii de certificare credibile, curriculum etc.

II.2.2. O perspectivă critică asupra standardelor de performanță

Deși standardele sunt supuse dezbaterilor publice în cele mai multe state, ele constituie un subiect deschis controverselor. Mulți dintre cei care critică cu înverșunare chiar ideea de standarde de performanță sunt specialiști în științele educației. Două dintre cele mai puternice argumente ale acestora sunt tehnicizarea extremă a procesului didactic, pe de o parte, și reducerea procesului educațional la o sumă de activități, realizate în vederea atingerii standardelor de performanță, pe de altă parte.

Oponenții standardelor de performanță susțin că acestea uniformizează demersul educațional, transformându-l într-un proces nespecific și depersonalizat (Finn & Kanstoroom, 2001). Mai mult, aceștia susțin că o parte din cadrele didactice își limitează demersurile la acele activități absolut necesare atingerii de către elevi a standardelor de performanță. Motivul este acela că, adesea, performanțele elevilor în raport cu standardele naționale constituie un criteriu decisiv în evaluarea nivelului profesional al cadrelor didactice (Costrell & Betts, 2001). De asemenea, există posibilitatea ca implementarea standardelor de performanță pentru elevi să aibă ca efect o scădere a interesului cadrelor didactice pentru dimensiunile educaționale noncognitive (Watson & Supovitz, 2001).

O perspectivă diferită supra problemei este aceea că standardele sunt arbitrare și subiective pentru că reprezintă rezultatul activității de reflecție a unui număr restrâns de persoane. Ele sunt judecați de valoare ale unor persoane care nu cunosc întotdeauna contextul educațional la care se referă, în toată complexitatea sa, iar utilizarea acestora pentru întreaga populație școlară a unui stat este nefirească (Ravitch, 1995b).

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Mișcarea mondială de promovare a standardelor educaționale se caracterizează astăzi prin încercarea de a identifica cele mai potrivite opțiuni. Implicațiile pe termen lung ale introducerii standardelor de performanță sunt multiple și extrem de diverse. Odată cu elaborarea și implementarea acestora, întreg sistemul educațional al unui stat parcurge o serie de schimbări majore. Elaborarea și implementarea altor tipuri de standarde educaționale (în special cele privind formarea inițială și continuă a cadrelor didactice) constituie doar primul pas în asigurarea coerenței sistemului. Sistemele de certificare a studiilor gimnaziale și liceale cunosc și ele transformări.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

II.2.3. Constructul curricular și ierarhizarea standardelor

Trebuie să avem în vedere întreg constructul curricular și ierarhizarea standardelor pe care le implică și pe care le enumerăm în continuare și, apoi, le și prezentăm succint: *profilul absolventului – competențe-cheie – competențe generale – competențe specifice – standarde de învățare – obiective de învățare – standarde de evaluare*.

Tabel 4. Ierarhizarea standardelor în relație cu domeniul curriculum

Profilul absolventului*	reprezintă versiunea ideală, intenționată, pe care trebuie s-o reprezinte absolventul unui nivel/ciclu educațional, în termeni de competențe pe care trebuie să le dețină și să le exercite acesta este construit pe baza competențelor-cheie și a descriptorilor asociați acestora, diferențiați pe nivelurile de bază, funcțional și dezvoltat
Competențe-cheie*	ansamblu structurat de cunoștințe, abilități și atitudini considerate fundamentale pentru învățarea pe tot parcursul vieții și esențiale pentru dezvoltare personală, profesională și succes în societate fundamentează profilul de formare a absolventului
Competență generală*	ansamblu de cunoștințe, abilități și atitudini pe care elevii trebuie să le structureze în relație cu un domeniu/arie/interdisciplinar/la nivelul unei discipline sunt derivate din competențele-cheie și se dezvoltă, după caz, pe parcursul unui întreg nivel/ciclu de învățământ/scolarizare (de exemplu, matematica) sau pe durată mai mică, stabilită în planurile-cadru de învățământ pentru anumite discipline/module
Competențe specifice*	ansamblu de cunoștințe, abilități și atitudini care sunt specifice unui domeniu/discipline/module sunt derivate din competențele generale
Standarde de învățare	de furnizează un cadru comun de referință pentru învățare oferă indicații cu privire la ceea ce elevii ar trebui să știe, să înțeleagă și să poată face la sfârșitul unei etape de învățare, prin descriptori de conținut și deprinderi
Obiective de învățare	de operaționalizarea standardelor de învățare, prin declarații specifice și măsurabile în raport cu ceea ce se urmărește să învețe elevii într-un anumit context (lecție) asigură un ghidaj al procesului de predare și învățare; obiectivele de învățare trebuie să urmărească atingerea de către elevi a standardelor de învățare stabilite
Standarde de evaluare*	de criterii sau referințe utilizate pentru a evalua nivelul de performanță sau competențele elevilor descriu ceea ce se așteaptă ca elevii să demonstreze și să realizeze în cadrul unui anumit domeniu/disciplină/module sunt utilizate pentru a asigura obiectivitatea și coerența în procesul de evaluare

* concepte precizate explicit în legislația curentă și în baza cărora se elaborează curriculumul național

Se identifică o serie de relații dintre concepte enunțate anterior, precum:

- interconectare dintre standardele de învățare și obiectivele de învățare; obiectivele de învățare sunt formulate pentru a atinge standardele de învățare și reprezintă pașii/etapele specifice pe care elevii trebuie să le parcurgă pentru a atinge acele standarde;

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- standardele de evaluare sunt legate de standardele de învățare și obiectivele de învățare, reprezentând criterii și referințe pentru evaluarea elevilor în ceea ce privește atingerea obiectivelor și standardelor stabilite;
- competențele generale se structurează cu ajutorul competențelor specifice și contribuie la formarea de competențe-cheie;
- standardele de învățare/evaluare sunt utilizate în mod integrat în procesul educațional pentru a stabili așteptările, a orienta predarea și învățarea, a evalua nivelul de învățare și a asigura coerența și relevanța învățării.

Ca profesor, aceste concepte și relațiile dintre ele trebuie percepute integrat și pe părți, fiind esențiale pentru planificarea, proiectarea, implementarea și evaluarea procesului educațional. În cadrul activităților de mentorat, o atenție deosebită trebuie acordată familiarizării profesorilor sprijiniți să identifice, utilizeze și operaționalizeze cu acestea.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

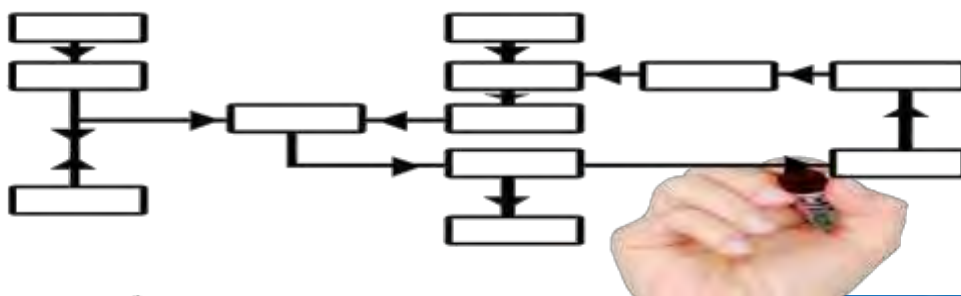
II.2.4. Diferite abordări ale standardelor asociate curriculumului și ale modurilor lor de prezentare.

În S.U.A. există mai multe sisteme de standarde în raport cu diferitele grupuri care le-au elaborat și în diferite state. Există și intenția reunirii lor în standarde naționale, care au mai mult un caracter metodologic. Menționăm că un astfel de document metodologic de mari dimensiuni (*Geography for Educators. Standards, Themes and Concepts*, autori Susan Wiley Hardwick și Donald G. Holtgrieve, 2003) reunește ideea de standard cu temele majore și conceptele principale ale geografiei școlare. Fiecare concept este descris în contextul unor teme supraordonate, care au o prezentare relativ detaliată a conținutului presupus de acestea. Standardele asociate sunt, în acest context, mai mult standarde de învățare.

În U.K. există standarde naționale (în număr de 18), grupate pe șase teme majore. Temele se referă la principalele domenii de preocupări ale geografiei actuale (localizare, spațiu, sisteme fizice, sisteme umane, regiunea, interacțiunea om – mediu etc.). Aceste teme majore reunesc atât formulările standardelor, cât și exemple referitoare la modalitățile de atingere a acestora.

La noi au fost formulate recent (*Didactica geografiei*, 2014) anumite expectații referitoare la încărcătura conceptuală a fiecărei programe școlare (clasele V – XII), prin precizarea unui număr mediu și a unui număr maxim de concepte și termeni presupuși a fi utili în învățarea geografiei. Nu cuprinde însă numărul minim care să ilustreze așteptările cele mai mici referitoare la însușirea termenilor și a conceptelor. De asemenea, nu există o limită a nivelului informațional (denumiri, date) care să fie considerat minim, maxim sau mediu. După câte știm, sunt deocamdată singurele standarde de învățate, centrate însă pe conținuturi.

Procesul de standardizare este mai avansat, prin formularea unui număr de 18 standarde naționale, prezentate într-un mod intuitiv și ușor de perceput.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

CAPITOLUL III. EXEMPLE EUROPENE ȘI INTERNAȚIONALE PRIVIND EXAMENELE SUSȚINUTE DE ABSOLVENȚII AI STUDIILOR LICEALE

Dacă în capitolul anterior am prezentat elemente privind evaluarea, așa cum este integrată în curriculumul național, astfel încât profesorul să aibă o imagine globală asupra dimensiunii și importanței acesteia, în capitolul de față ne apropiem de examenele de finalizare a studiilor liceale făcând o prezentare a acestora, așa cum sunt ele definite în diferite țări. Am preferat să abordăm mai pe larg acest examen în raport cu Republica Moldova, având în vedere atât unitatea de limbă și cultură, cât și din perspectiva faptului că sunt elevi moldoveni școlarizați în sistemul educațional românesc, parcurgând, de regulă, etape de școală în ambele sisteme. Capitolul continuă cu o prezentare mai succintă a examenului de tip bacalaureat din alte țări europene, precum și a bacalaureatului european și a celui internațional.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

III.1. REPUBLICA MOLDOVA

Cu un sistem de educație cu multe similarități cu cel din România, educația din Republica Moldova a parcurs o serie de etape de transformare, aliniindu-se la politicile publice educaționale de la nivel european. Organizarea sistemului de învățământ din Republica Moldova este similară cu cea din România, pe niveluri și cicluri (antepreșcolar, preșcolar, primar, gimnazial, liceal, învățământ profesional tehnic, superior), debutează cu clasa pregătitoare din învățământul preșcolar și se finalizează cu ultimul an de studiu la liceu sau la învățământul profesional tehnic secundar și postsecundar. Aderând la valorile europene, la fel ca în România, centrarea educației pe competențe vizează, în ansamblu, formarea celor 8 competențe-cheie, iar la nivelul programelor școlare educația este orientată spre formarea de competențe generale.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Privitor la evaluarea rezultatelor învățării la elevi, aceasta reprezintă un proces care are în vedere determinarea nivelului de dezvoltare a competențelor, prin forme și strategii ce implică evaluare continuă - formativă sau sumativă, respectiv internă sau externă.

Examenul de bacalaureat este o modalitate de evaluare, cu caracter extern, a cunoștințelor și competențelor de bază ale absolvenților din învățământul liceal și care au finalizat traseul preuniversitar în instituții de învățământ general, profesional tehnic sau superior, putându-se înscrie și persoanele care au absolvit forme de învățământ echivalente învățământului liceal care solicită susținerea examenului de bacalaureat în regim de externat (măsură de acces egal la educație, în situația în care absolventul provine din serii anterioare, fie că nu a promovat examenul în prima sesiune, fie că nu s-a înscris/nu a fost admis de Consiliul profesoral). Este de menționat faptul că, dreptul de a susține examenului național de bacalaureat este condiționat de depunerea unei cereri de către candidat, examenul neavând caracter obligatoriu, ci facultativ, precum și de obținerea unei validări a admiterii la examen emisă de Consiliul profesoral al instituției de învățământ la care solicitantul a finalizat studiile preuniversitare.

Disciplinele de examen, calendarul și modalitatea de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat sunt propuse de către entitatea națională cu funcții de evaluare și examinare și se aprobă prin ordin al ministrului de resort. Corespunzător probelor de bacalaureat se asociază programe de examen, în baza acestora elaborându-se subiectele, la nivel național, în baza următoarelor criterii (cf. art.81, lit. a)-e)):

- a) să fie în concordanță cu recomandările curriculumului la disciplina de examen și cu programa de examen;
- b) să asigure cuprinderea echilibrată a materiei studiate;
- c) să aibă un grad de complexitate corespunzător conținutului programei de examen;
- d) să permită tratarea lor în timpul alocat candidaților pentru rezolvarea acestora;
- e) să solicite candidaților capacități de analiză, de sinteză, de generalizare și abstractizare.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Pentru a conserva specificul evaluărilor la diferitele discipline cu corespondent în probe de examen, notarea se acordă de la 1 la 10, însă acordarea notelor nu este obligatorie prin raportare la un punctaj de maximum 100 de puncte, practica de la examenul de bacalaureat din România, ci prin corespondența dintre procentaje ale punctajelor obținute din numărul total de puncte al instrumentului de evaluare (testului), după următoarea schemă:

Tabelul 5. Corelarea dintre punctaje și note la bacalaureatul din Republica Moldova

Procentaj din nr. total de puncte testului	0	1-8	9-16	17-24	25-41	42-57	58-73	74-89	90-95	96-100
Nota acordată	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

La fel ca în România, absolvenții care au obținut premii (I/II/III) la olimpiadele naționale (republicane) în anul absolvirii, la o disciplină de examen, sau care au obținut medalii individuale la olimpiadele internaționale recunoscute de minister, în anii de studiu liceal (X-XII), anterior sau în anul absolvirii liceului, pot echivala cu nota 10 proba respectivă. Echivalări cu nota 10 se permit și pentru probe practice, precum și pentru proba de limbă străină, în anumite condiții specificate de regulament. Este de menționat că examenul național de bacalaureat presupune și probe practice pentru învățământul vocațional, profilurile Arte și Sport, probei practice corespunzându-i și o probă teoretică (aceasta nu se echivalează), nota generală pentru examenul scris/practic se calculează ca media aritmetică a notelor de la testul scris și de la proba practică.

Referitor la probele de examen și disciplinele la care se susțin probele respective, aceste sunt definite pe profiluri, existând patru tipuri de examene: examenul de bacalaureat pentru profilul *real*, examenul de bacalaureat pentru profilul *umanist*, examenul de bacalaureat pentru profilul *arte*, respectiv examenul de bacalaureat pentru profilul *sport*.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

În tabelele următoare sunt definite cele șase probe de examen, cinci dintre probe având asociate disciplina la care se susține proba (obligatorii pentru profil), una dintre probe fiind la alegere (proba 5).

Tabelul 6. Discipline școlare evaluate obligatoriu în examenul de bacalaureat din Republica Moldova

Profil	Examen 1	Examen 2	Examen 3	Examen 4				Examen 6
	Limba și literatura română (alolingvi)	Limba de instruire	Limba străină I	Matematica	Istoria românilor și universală	Arte	Sport	Limba și literatura bulgară/găgăuză/ucraïneană
Real	DA	DA	DA	DA				DA
Umanist	DA	DA	DA		DA			DA
Arte	DA	DA	DA			DA		
Sport	DA	DA	DA				DA	

Tabelul 7. Discipline școlare propuse spre alegere pentru proba la solicitare (la alegere) în examenul de bacalaureat din Republica Moldova

Profil	Examen 5						
	Geografia	Fizica	Chimia	Biologia	Matematica	Istoria românilor și universală	Informatica
Real	DA	DA	DA	DA		DA	DA
Umanist	DA	DA	DA	DA	DA		DA
Arte	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
Sport	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA

Conform Regulamentului de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat profesional, care stabilește modul de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat profesional în instituțiile de învățământ profesional tehnic, acest tip de bacalaureat prevede evaluarea competențelor generale și profesionale în învățământul profesional tehnic postsecundar și în învățământul profesional tehnic postsecundar nonterțiar cu frecvență și cu frecvență redusă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

III.2. EXAMENE DE FINAL DE LICEU DIN ALTE SISTEME EDUCAȚIONALE

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

III.2.1. Cehia

Examenul de maturitate (maturitní zkouška), a fost organizat pentru prima dată la nivel național în primăvara anului 2011. Din 2015, Inspectoratul Școlar din Republica Cehă a organizat constant așa-numitele analize ale rezultatelor școlare ale elevilor pentru a vedea performanțele școlare ale elevilor la nivel individual și respectiv nivelul acestora de literație.

Studiile în școlile secundare superioare (střední školy) din Cehia sunt finalizate în conformitate cu Legea educației:

- prin parcurgerea unui număr stabilit de clase ale programului educațional și prin promovarea examenului Maturita (maturitní zkouška)
- în cursurile de învățământ secundar finalizate prin examenul Maturita (střední vzdělání s maturitní zkouškou); un absolvent de școală cu succes primește calificarea de nivel ISCED 344 în general sau calificarea de nivel ISCED 354 în domeniile profesionale
- prin finalizarea unui număr prescris de note ale programului educațional și promovarea unui examen final VET (závěrečná zkouška)

Ambele examene, examenul final VET și examenul Maturita, verifică dacă elevii au atins obiectivele educaționale ale cursului lor, în special nivelul de cunoștințe, abilități și atitudini cheie ale elevilor, care sunt importante pentru studiile ulterioare sau pentru exercitarea unei profesii sau activități specializate.

Privitor la examenul de finalizare a studiilor secundare, Legea educației stabilește două părți: partea standardizată, generală, respectiv partea de profil (în funcție de specificul/profilul școlii) a examenului *Maturita* (maturitní zkouška). Partea standardizată a examenului Maturita constă din două examene obligatorii:

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

1. disciplina obligatorie *Limba și literatura cehă*
2. a doua materie obligatorie este o alegere dintre:
 - o *limbă străină* (elevul alege din ofertă – engleză, franceză, germană, spaniolă și rusă – doar limba străină care este predată la școala pe care o urmează)
 - *matematică*

Este posibilă susținerea voluntară a unui examen la alte două materii (neobligatorii). Acestea pot fi o limbă străină (elevul alege din oferta stabilită de Regulamentul de aplicare și, din nou, doar limba străină pe care a studiat-o în școală), matematică și „extindere matematică”.

În partea de profil a examenului *Maturita*, un elev susține următoarele examene:

- *Limba și literatura cehă*
- *Limbă străină* (dacă este aleasă în partea standardizată)
- alte 2 până la 3 examene obligatorii din oferta școlii (numărul de examene este stabilit în programul-cadru de învățământ respectiv):
 - învățământ secundar superior general (în cadrul gimnăzia): 2 până la 3 examene obligatorii pregătire sportivă în școala gimnazială generală (sportovní gymnázium)
 - 2 examene obligatorii)
 - liceu (profesional): 2 până la 3 examene obligatorii, dintre care elevul susține cel puțin una în domeniul învățământului profesional

Învățământul secundar superior profesional și învățământul de artă (konzervatoř): 3 examene obligatorii, în care un elev susține cel puțin 2 examene în domeniul învățământului profesional și artistic, dintre care una sub formă de examen practic sau ca teză de absolvire și susținerea acesteia în fața comisiei de examen (în școlile de Artă, examenul practic poate lua forma unui spectacol public).

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

III.2.2. Franța

Elevii cu vârsta cuprinsă între 16 și 18 ani pot studia fie la un liceu tradițional (Lycée Classique) sau la unul tehnic (Lycée Technique). Curriculumul din acești trei ani de liceu pregătește elevii pentru susținerea examenelor finale de bacalaureat (Baccalauréat), care vor asigura intrarea la o universitate.

În funcție de competențele academice și de opțiunile personale ale elevilor, aceștia pot alege între trei profile: “L” specializează în limba și literatură; “S” este potrivit celor cu înclinații în științe și matematică; “ES” specializarea în economie și științe sociale. Încă din primul an de liceu (denumit Seconde) elevii sunt orientați spre anumite domenii. Astfel, pentru profilul “L” pentru Bac - va trebui să îți alegi și o treia limbă străină de studiu. La sfârșitul celui de-al doilea an de liceu (Première), toți elevii vor trebui susține probe de bacalaureat la limba și literatura franceză (atât proba orală, cât și cea scrisă). În ultimul an (Terminale), tuturor elevilor li se introduce și filosofia printre materiile studiate, iar la finalul anului, se vor susține celelalte probe de bacalaureat rămase.

Bacalaureatul francez se distinge prin complexitate. Doar 1 din 10 elevi reușește să obțină nota maximă la aceste examene. Rata de succes la bacalaureatul general și tehnologic (aproximativ 90%) nu trebuie să ascundă o altă realitate: 61% dintre elevi nu reușesc să finalizeze studiile în care s-au îmbarcat inițial. Doar 27% dintre elevi absolvă liceul de trei ani. 40% din nota la Bac vine din evaluarea continuă, probele se susțin pe tot parcursul liceului.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

III.2.3. Germania

Cu *Abitur*, denumirea examenului de bacalaureat german, elevii intră direct la facultate. Fiecare elev decide dacă dorește să îl dea, în funcție de cât de bine se simte pregătit.

Acest examen este important din Germania întrucât îți asigură locul la universitate, fără alt examen de admitere. Înainte de *Abitur*, elevii primesc certificatele *Hauptschulabschluss*

(diplomă de absolvire) și *Realschulabschluss* (calificare care permite înscrierea la școli profesionale), dar acestea nu le permit să intre la universitate. Însă, pot alege să studieze în continuare pentru a obține diploma *Abitur*.

Examenul *Abitur* se dă în ultimul an de școală, la patru sau cinci materii, în funcție de cursurile de bază și avansate urmate. Cursurile avansate se aleg în ultimii doi ani de liceu și sunt în număr de două sau trei, urmând să se facă intensiv timp de cinci ore pe săptămână. În ultimul an, elevii își mai aleg două subiecte, unul pentru scris și unul pentru oral.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

III.2.4. Italia

În Italia, corespondentul examenului de bacalaureat se numește *Maturità* și are o structură ceva mai simplă decât în Franța, de exemplu, dar nu este nici pe departe un examen facil. Examenul este compus din două probe scrise și una orală.

Prima probă este cea mai complicată și mai complexă. Se susține examen la limba italiană, iar elevii au de ales dintre șapte subiecte diferite cu trei sarcini de lucru: *analiza textului*, *un text argumentativ* și *un subiect de actualitate*. Această probă durează șase ore.

A doua probă se dă în funcție de ramura fiecărui liceu, iar subiectele sunt făcute de profesorii care susțin proba, nu de Minister. Dacă elevii au studiat într-un liceu clasic, atunci vor da proba la limba latină, dacă au studiat într-un liceu științific, la matematică, cei de la un liceu lingvistic, la o limbă modernă, cei de la tehnic, la o materie specifică (electronică, informatică, chimie etc.), iar cei de la arte vor avea de făcut un desen, o pictură etc. Această probă durează între patru și șase ore, iar la liceele de artă poate dura și câteva zile.

Interviul constituie ultima fază a examenului *Maturità*. Durează 20 de minute, timp în care comisia îi va prezenta elevului un proiect, o imagine sau un text, iar el va trebui să înceapă o discuție ce îi va pune în valoare cunoștințele pe care le-a dobândit în acel an.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

III.2.5. Bacalaureatul european

Reprezintă un examen la care, în urma promovării acestuia, se obține o diplomă educațională bilingvă care certifică finalizarea studiilor secundare într-o școală europeană sau o școală europeană acreditată de către Consiliul guvernatorilor organizației interguvernamentale „Școlile europene”. Diploma este acordată pentru parcurgerea cu

succes a cursurilor și a examenelor concomitente, care necesită ca elevii să urmeze minimum 10 cursuri, precum și să fie pe deplin competenți în două limbi. Elevii pot urma până la 14 cursuri.

Diploma obținută este recunoscută oficial ca acces pentru învățământul superior în toate statele membre ale Uniunii Europene (UE), precum și într-o serie de alte state. Evaluarea în cadrul acestui tip de examen se exprimă în procente (pe o scară de la 1 la 100) și, spre deosebire de multe sisteme naționale. Subiectele obligatorii includ limba maternă, prima limbă străină, matematica (5 ore/săptămână sau 3 ore/săptămână de curs), filozofie, o disciplină de știință, istorie și geografie (ambele predate în prima limbă străină) și educație fizică. Acestea depind și de orientarea pe care elevul și-a ales-o la sfârșitul anului 5. Lista din care se pot alege subiectele electivă este mare, deși un subiect specific poate să nu fie disponibil dacă dimensiunea clasei este prea mică.

Trebuie alese cursuri care totalizează cel puțin 31 de ore per săptămână, cu maximum de 35 de ore per săptămână, deși uneori acest număr este extins la 36 sau chiar 37 de ore. Există un nucleu de discipline obligatorii care includ limba 1 (limba maternă), limba 2 (prima limbă străină), matematica, istoria, geografia, filozofia, religia/etica și educația fizică. În plus, dacă nu se alege un subiect științific ca subiect electiv, elevii trebuie să urmeze și un curs de două ore pe săptămână în biologie. Elevii trebuie să urmeze cel puțin zece cursuri. Ei au posibilitatea să aleagă două materii a câte patru ore pe săptămână și pot alege până la patru discipline suplimentare în plus față de cele

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

zece discipline obligatorii. Aceste materii pot include oricare dintre științe, științele sociale, latina, arta, muzica, filozofia și limbile 3 și 4.

Elevii pot alege, de asemenea, cursuri complementare a două lecții pe săptămână, cum ar fi științe practice, introducere în economie, artă, muzică și teatru. (Sursa:

https://ro.wikipedia.org/wiki/Bacalaureat_european)

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

III.2.6. Bacalaureatul internațional (IB)

Bacalaureatul internațional este un program de studii internațional pentru elevi cu vârsta cuprinsă între 3 și 19 ani. Toate atributele ce descriu profilul elevului IB (*gânditor, comunicator, principial, reflexive, receptive, echilibrat, cutezător, interesat, grijuliu, informat*) dezvoltă indivizi compleți care pot răspunde provocărilor de azi cu optimism și minte deschisă.

Programele IB încurajează și promovează dezvoltarea personală și performanța academică provocându-i și antrenându-i pe elevi să gândească critic, să formuleze și să adreseze întrebări potrivite și să gândească în diferite domenii și discipline.

Curriculumul Bacalaureatului internațional este structurat pe *patru programe*.

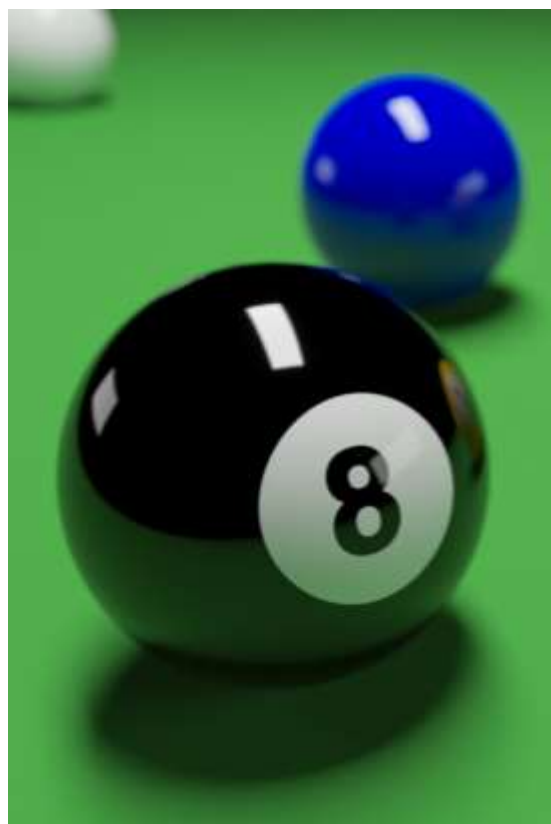
A. Programul pentru anii primari (PYP) se adresează copiilor cu vârste cuprinse între 3-12 ani. Se bazează pe trei piloni:

1. Învățarea are la bază activități și rezultate pe care elevii le dezvoltă și le obțin individual (*ce este învățarea ?*)
2. Învățarea și predarea sunt integrate corect și eficient în activitatea didactică (*cum este cel mai bine să sprijinim elevii ?*)
3. comunitatea de învățare evidențiază rolul și importanța rezultatelor învățării și a atingerii acestora (*cine facilitează învățarea și predarea ?*)

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

B. Programul de mijloc/intermediar (MYP) se adresează copiilor cu vârste cuprinse între 11 și 16 ani. Acesta cuprinde *opt grupe de subiecte*:

1. **Înșușirea limbii** – se studiază cel puțin două limbi străine pentru fiecare an al MYP, predarea și învățarea fiind organizate în șase faze, parcurse la alegerea elevului în funcție de experiențele lor anterioare;
2. **limbă și literatură** – grupă centrată pe *interogare* prin dezvoltarea a șase domenii de competențe: *ascultare, vorbire, citire, scriere, vizionare și prezentare*. Școlile sunt încurajate să ofere cursuri în mai multe limbi și/sau limbile materne ale elevilor;
3. **indivizi și societăți** – grupa pune accent pe exemple din lumea reală prin cercetarea și analiza societății și a indivizilor în context local sau regional. Studiul grupului de subiecte este organizat prin structurarea disciplinelor relevante în cursuri *discrete* (*axate pe discipline individuale – istorie, geografie, economie, politică, sociologie, filozofie etc.*), *modulare* (*axate pe studiul mai multor discipline*) sau *modulare* (*axate pe investigarea unor cunoștințe sau concepte din mai multe discipline ale grupului de subiecte*);
4. **științe** – încurajează investigația, individuală sau colaborativă, prin cercetare, observare și experimentare. Cursurile grupului de subiecte includ biologia, chimia și fizica cărora li se pot asocia cursuri suplimentare din domeniile *științelor mediului și ale pământului, ale vieții, ale sportului și sănătății*;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

5. **matematică** – promovează interogarea și aplicarea pentru dezvoltarea tehnicilor de rezolvare a problemelor din lumea dinafara școlii. În cadrul grupului de subiecte sunt cuprinse cunoștințe despre *numere, algebră, geometrie și trigonometrie, statistică, probabilitate*, organizate pe două *niveluri de provocare: matematica standard (oferă o cunoaștere solidă a matematicii de bază) și matematica extinsă (completează subiecte și abilități suplimentare, cele de nivel superior – HL fiind cuprinse în programul de diplomă - DP)*;
6. **arte** – implică elevii în activități de creare, interpretare și prezentare a artelor în moduri care antrenează și transmit sentimente, experiențe și idei. Implicarea în arte încurajează studenții să înțeleagă artele în context și istoriile culturale ale operelor de artă, sprijinind dezvoltarea unei viziuni interogatoare și empatică asupra lumii. În primii trei ani ai programului structura grupului de subiecte include cel puțin *o disciplină de arte vizuale și una din arta spectacolului - dans, muzică, teatru, arte media sau arte vizuale*. Organizarea grupului de subiecte se poate realiza ca: *discipline discrete (pe discipline separate), cursuri integrate (combinație de discipline ale artelor spectacolului sau ale artelor vizuale, fără a fi combinate cele două) și cursuri modulare (rotație consecutivă de discipline)*;
7. **educație fizică și pentru sănătate** – imprimă elevilor puterea să înțeleagă și să aprecieze valoarea de a fi activ fizic și motivația de a face alegeri de viață sănătoasă, prin concentrarea pe învățare și învățarea prin activitate fizică. Grupul de subiecte este organizat prin conținuturi ce includ: *cunoștințe fizice și de sănătate (fitness ,metode și principii de antrenament, nutriția, biomecanica, primul ajutor etc),*

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

mișcări estetice (gimnastica, aerobic, arte marțiale, yoga etc), sporturi de echipă (fotbal, baschet, handbal, volei și hochei), sporturi individuale (golf, atletism, înot, squash sau scrimă), sporturi și activități internaționale (forme de mișcare dincolo de experiențele personale și culturale ale studenților). Școlile pot include, de asemenea sporturi recreative alternative (patinaj pe linie, skateboarding sau parkour) și activități de aventură (orientare, alpinism, drumeții, schi fond, ciclism montan sau caiac)

8. **design** – provoacă elevii să aplice proiectarea prin abilități de gândire practică și creativă, în diferite contexte de viață. Cursurile grupului de subiecte sunt oferite ca: *design digital și/sau de produs separat, serie de cursuri de design digital și/sau de produs și curs care combină design digital cu cel al produsului.*

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

C. Programul de diplomă (DP) se adresează elevilor cu vârsta cuprinsă între 16-19 ani, fiind un program agreat de universitățile de top din întreaga lume. Profilul academic al absolventului DP este unul cu o excelentă anvergură a cunoștințelor, stabil și puternic fizic, intelectual, emoțional și etic, studiază și cunoaște cel puțin două limbi, excelează la disciplinele academice tradiționale și explorează natura cunoștințelor parcurse și dobândite prin cursul unic de teoria cunoașterii (Theory of knowledge - TOK).

Teoria cunoașterii - TOK este evaluată printr-o expoziție de trei obiecte și un eseu de 1600 cuvinte și le cere elevilor să reflecteze profund asupra naturii cunoștințelor și a modului în care știm ceea ce pretindem că știm. Cursul este obligatoriu pentru toți elevii.

Structura cursului este una aproape în întregime bazată pe întrebări, cu o traiectorie ce pleacă de la *De unde știm ?* sau alte întrebări precum *Ce contează ca dovadă pentru activitatea X ? Cum judecăm care este cel mai bun model Y ?* sau *Ce înseamnă teoria Z în lumea reală ?*, prin care elevii dobândesc o mai mare conștientizare a ipotezelor lor personale și ideologice și o apreciere a diversității și bogăției perspectivelor culturale.

Titlul eseului este obligatoriu unul din cele șase propuse de IB pentru sesiunea de examen de la sfârșitul programului (*acestea se schimbă la fiecare sesiune de examen*). Acestea includ întrebări - „În ce măsură domeniile de cunoaștere sunt modelate de trecutul lor? Luați în considerare cu referire la două domenii de cunoaștere.” sau „Nu există niciun motiv pentru care să nu putem lega fapte și teorii între discipline și să creăm o bază comună de explicație”. În ce măsură sunteți de acord cu această afirmație?” sau „Nu există o întrebare neutră. Evaluați această afirmație cu referire la două domenii de cunoaștere.” sau „Sarcina istoriei este descoperirea principiilor constante și universale ale naturii umane”. În ce măsură istoria și un alt domeniu de cunoaștere au succes în această sarcină?”. Sunt precizate termene limită de depunere și susținere a eseului, precum și termene interne de elaborare.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Alte componente ale DP sunt *proiectele CAS* (*creativitate, activitate și serviciu*) și *EE* (*eseul extins*).

- *Proiectele CAS* le cer elevilor să participe la experiențe și cel puțin un proiect pe care le-au inițiat ei înșiși. Exemple de proiecte: *de creativitate* – compunerea și interpretarea unei piese muzicale cu mesaj social; *de activitate* – specializare într-un domeniu dezvoltat ca hobby sau o activitate ce ajută să depășească o temere personală; *de serviciu* – implicarea într-o activitate cu beneficii pentru comunitate cu experiențe relevante pentru învățare.
- *Eseul extins* este o componentă obligatorie a DP de Bacalaureat Internațional și reprezintă o cercetare independentă, care culminează cu o lucrare de 4.000 de cuvinte.

Eseul extins prevede:

- pregătire practică pentru cercetarea de licență
- o oportunitate pentru elevi de a investiga un subiect de interes personal pentru ei, care se referă la unul dintre cele șase subiecte DP ale elevului, sau adoptă abordarea interdisciplinară a unui eseu extins de *Studii Mondiale*.

Prin procesul de cercetare pentru eseu extins, elevii își dezvoltă abilități în:

- formularea unor întrebări de cercetare adecvate
- angajarea într-o explorare personală a subiectului/temei
- comunicarea ideilor
- dezvoltarea unui argument

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Evaluarea Programului de Diplomă (DP)

Pentru fiecare curs DP încercat sau parcurs elevii primesc note cuprinse între 1 și 7, 7 fiind cea mai mare. Diploma se acordă studenților care obțin cel puțin 24 de puncte, sub rezerva unor niveluri minime de performanță, inclusiv finalizarea cu succes a celor trei elemente esențiale ale nucleului DP.

D. Programul legat de carieră (CP)– se adresează elevilor cu vârsta cuprinsă între 16 și 19 ani, implicați în educația legată de carieră ce poate duce la studii superioare, ucenicie sau angajare. Programul oferă un cadru educațional cuprinzător care combină cursuri foarte apreciate și recunoscute la nivel internațional, din Programul de diplomă (*cel puțin două cursuri DP*), cu un nucleu unic CP format din patru componente și un studiu aprobat legat de carieră.

▪ Nucleul unic are patru componente:

1. abilități personale și profesionale – componentă concepută pentru ca studenții să își dezvolte atitudini, abilități și strategii care să fie aplicate în situații și contexte personale și profesionale la locul de muncă;
2. serviciu de învățat sau învățarea prin serviciu – componentă care determină dezvoltarea și aplicarea cunoștințelor și abilităților pentru a satisface o nevoie identificată și autentică a comunității prin prisma unor inițiative de servicii legate de subiecte studiate anterior în disciplinele lor academice;
3. proiect reflectorizant – componentă prin care elevii identifică, analizează, discută critic și evaluează o problemă etică care decurge din studiile lor legate de carieră;
4. dezvoltare a limbajului - componentă prin care elevii sunt încurajați să-și îmbunătățească competențele într-o altă limbă decât cea mai bună limbă a lor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

CAPITOLUL IV. EXAMENUL NAȚIONAL DE BACALAUREAT

În prezentul capitol debutăm cu o prezentare comparată a elementelor general-definitorii ale examenului de bacalaureat, din perspectiva celor două legi care își vor produce efecte simultan, o perioadă de timp, urmată de o prezentare comparată a structurii examenului din perspectiva acestor legi, o ultimă secțiune fiind destinată prezentării unor elemente de metodologie, prin raportare la cea care se aplică examenului național în prezent (2023) și pe care le considerăm ca viabile și pentru examenul național din perspectiva Legii 198/2023.

Asigurăm profesorului, astfel, o imagine asupra acestui examen, astfel încât, din diferitele roluri pe care le poate avea raportat la examen, să poată îndruma elevii și să conștientizeze complexitatea și importanța acestui examen.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IV.1. TRANZIȚIA DE LA PREVEDERILE LEGII EDUCAȚIEI NR. 1/2011 LA CELE ALE LEGII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR NR. 198/2023

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IV.1.1. Prelucrare a prevederilor din forma inițială* a Legii educației naționale nr.1/2011 (art. 77 și 78)

- examenul național de bacalaureat prevede două sesiuni pentru un an școlar;
- conține probe orale, scrise și practice-aplicative;
- conține probe care corespund unei discipline/modul, precum și probe transdisciplinare;
- probele se susțin în baza unor programe de examen, derivate din programele școlare, aprobate și făcute publice la începutul primei clase de liceu (clasa a IX-a);
- probele orale de evaluare a competențelor lingvistice și digitale se susțin în timpul anului școlar, pe parcursul semestrului al II-lea;
- orice absolvent de liceu, din seria curentă sau din seriile anterioare poate susține examenul de bacalaureat, în baza propriei decizii, prin înscriere; susținerea examenului nu presupune achitarea de taxe pentru primele două sesiuni la care s-a făcut înscriere, dar înscrierile ulterioare presupun achitarea de taxe al căror quantum este stabilit anual de ministerul de resort;
- promovarea examenului de bacalaureat se face în condițiile cumulative următoare:
 - o au fost promovate/echivalate probele de competențe;
 - o au fost promovate probele scrise, la fiecare dintre acestea nota minimă de promovare fiind 5;
 - o a fost obținută o medie aritmetică a notelor acordate probelor scrise, calculată cu două zecimale exacte, cel puțin egală cu 6;
- prin promovarea examenului de bacalaureat, candidatul obține diplomă de bacalaureat și, după caz, atestate de competențe lingvistice și digitale
- candidații care au susținut și promovat examenul de bacalaureat, în baza diplomei obținute, au acces în învățământul superior/universitar;
- absolventul de liceu, în baza diplomei de absolvire și a foii matricole eliberate de unitatea de învățământ la care a finalizat studiile liceale, care nu a susținut sau promovat examenul de bacalaureat, are acces doar la învățământul terțiar, postliceal, sau se poate angaja;

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

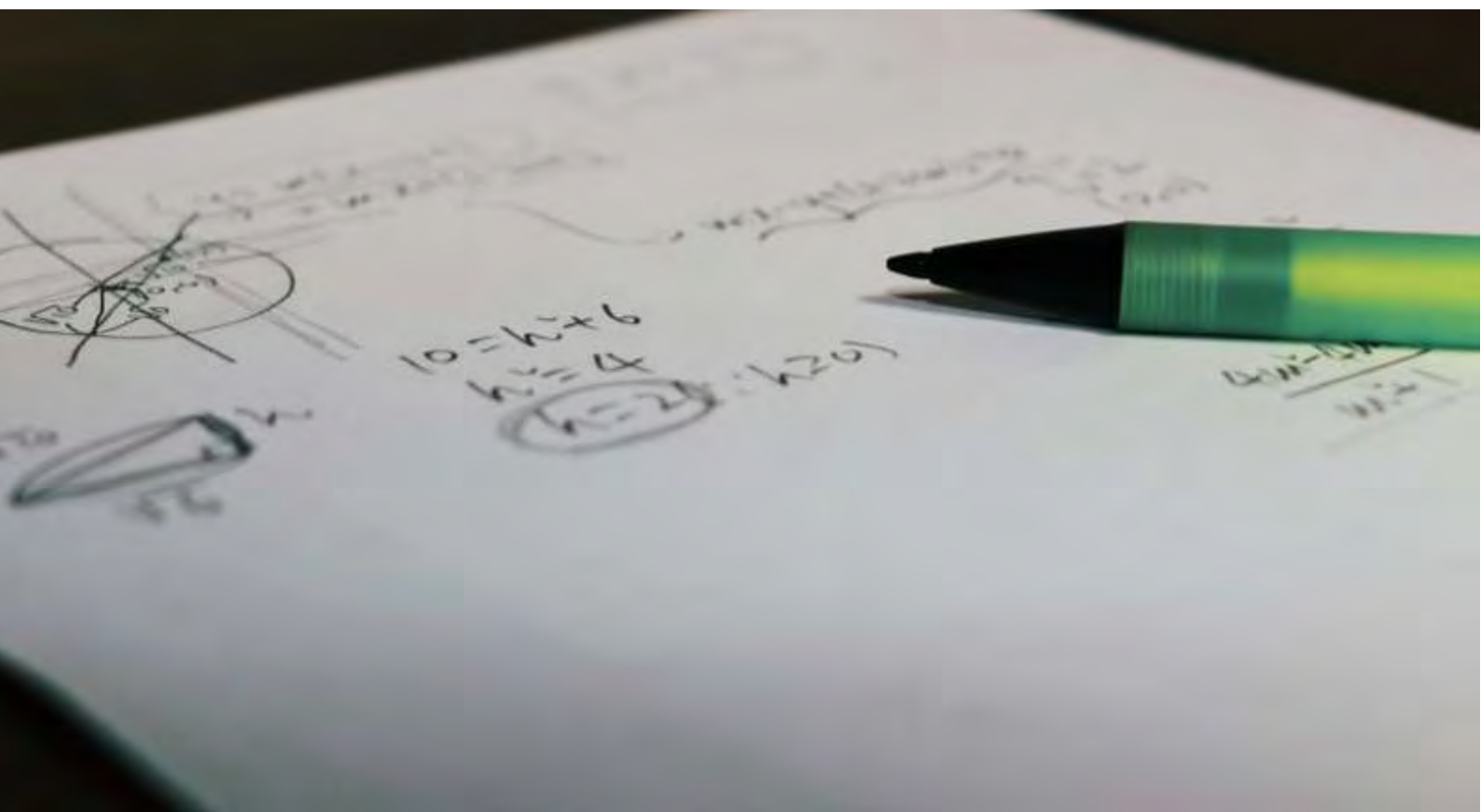

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- în situația nepromovării examenului de bacalaureat într-o sesiune, în condițiile înscrierii la o nouă sesiune, candidatul poate solicita, la cerere, recunoașterea rezultatelor obținute la probele susținute și promovate anterior, având de susținut doar probele nepromovate;
- pentru anumite filiere, profiluri specializări sau calificări, absolventul de liceu poate susține, separat de examenul de bacalaureat, examen de certificare a calificării, promovarea acestuia nefiind condiționată de promovarea examenului de bacalaureat.

Fără a fi precizat în lege, odată promovat examenul național de bacalaureat, acesta nu poate fi resusținut de către un absolvent de liceu. În acest sens, absolventul trebuie să ia în considerare faptul că, în situația promovării, dacă media obținută la examenul de bacalaureat este o condiție pentru acces la nivel superior de educație sau în alte contexte, atunci acesta nu poate fi crescută printr-o nouă susținere a examenului.

** Aceste prevederi ale formei inițiale nu au fost toate puse în aplicare, la lege, pe acest aspect, aducându-se o serie de modificări și completări. Rolul enumerării lor este de a permite comparația și de a sesiza intențiile de organizare a examenului național de bacalaureat.*

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IV.1.2. Prelucrare a prevederilor din Legea educației naționale nr.1/2011, având la bază forma cu modificările și completările aduse prin actele normative modificatoare publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 02.06.2023

Menționăm, încă de la început, că textul inițial al legii a suferit multiple modificări și completări de la momentul adoptării sale până în prezent. Astfel, prevederile care se referă la examenul național de bacalaureat au fost și acestea supuse modificărilor și completărilor, conducând, în fapt, la aplicarea unei structuri a examenului, diferită de cea propusă în forma inițială a Legii educației naționale nr. 1/2011.

Evidențiem aspectele care au suferit completări față de textul inițial al legii:

- *pentru absolvenții de liceu care nu au susținut/nu au promovat examenul de bacalaureat național, statul poate asigura, din finanțarea de bază sau din alte surse de finanțare, organizarea de cursuri de pregătire pentru examenul de bacalaureat;*
- *cursurile de pregătire pentru examenul de bacalaureat pot fi organizate la nivelul unităților de învățământ liceal, precum și la nivelul instituțiilor de învățământ superior acreditate;*
- *fiecare absolvent poate beneficia o singură dată de finanțare pentru a participa la cursurile de pregătire pentru examenul de bacalaureat;*
- *cursurile de pregătire în vederea promovării examenului național de bacalaureat, aprobate de ministerul de resort, se desfășoară potrivit unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului;*
- *ministerul de resort poate organiza, anual, un examen de bacalaureat pentru românii de pretutindeni;*

După cum se observă, în timp (2011-2022), factorii de decizie de la nivel central au inclus prevederi suplimentare asupra examenului național de bacalaureat, mai ales din perspectiva asigurării accesului, incluziunii și egalității de șanse, precum și din perspectiva ȳintelor privind îmbunătățirea procentajelor de promovabilitate a acestui examen.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Deși avem o secțiune separată pentru prezentarea structurii examenului național de bacalaureat, facem precizarea că formatul aplicat al examenului nu a mai presupus evaluarea absolvenților prin probe transdisciplinare.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IV.1.3. Prelucrare a prevederilor din proiectul Legii învățământului preuniversitar, forma pusă în consultare publică în august 2022

Facem precizarea, încă de la început, că aceste prevederi au făcut obiectul unui proiect al Legii învățământului preuniversitar, deci le evidențiem numai cu rol de a permite o comparație între intenție și realitatea stipulată de legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023.

- elevii care promovează clasa a XII-a de liceu cu frecvență, respectiv clasa a XIII-a de liceu frecvență redusă pot susține examenul național de bacalaureat;
- pot să fie înscriși la examenul național de bacalaureat organizat în România absolvenții de liceu din următoarele categorii: cetățeni de etnie română, cetățeni români cu domiciliul în acele state sau minorități vorbitoare de limba română, din țări în care trăiesc și în care statul român asigură învățământ în limba română; în acest caz, lista probelor, conținutul programelor, calendarul, procedura, precum și modul de organizare și desfășurare a examenului național de bacalaureat se stabilesc de Ministerul Educației, printr-o metodologie specifică aprobată prin ordin al ministrului educației;
- elevii din filiera profesională pot continua studiile în cadrul aceluiași liceu în vederea participării la examenul de bacalaureat. În clasa a XII-a, aceștia vor aprofunda atât elementele de trunchi comun, cât și componenta de calificare profesională din clasele IX-XI; promovarea examenului de bacalaureat le conferă o calificare de nivel 4;

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- au dreptul să se înscrie în învățământul postliceal, în anumite condiții, absolvenții de liceu, cu sau fără diplomă de bacalaureat;
- Ministerul Educației va elabora o programă școlară diferențiată de susținere a evaluării naționale și a examenului național de bacalaureat pentru elevii cuprinși în forma de școlarizare din spital, dar și pentru toți elevii cu dizabilități/nevoi speciale;
- conținuturile programelor de examen sunt stabilite de Ministerul Educației și se dau publicității la începutul primei clase de liceu, în condițiile legii. Calendarul, metodologia, precum și modul de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat se stabilesc de Ministerul Educației și se dau publicității, pentru fiecare generație, la începutul ultimei clase de liceu;
- examenul național de bacalaureat se consideră promovat de către absolvenții învățământului
- secundar superior, liceal, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții*:

a) au susținut probele B, C și au obținut cel puțin nivelul „independent”;

b) au susținut proba A și au obținut cel puțin nota 6;

c) au susținut proba D și au obținut cel puțin nota 6;

- absolvenților de liceu care au susținut probele B și C li se eliberează certificate care atestă nivelul de competență lingvistică, respectiv nivelul de competență digitală; eliberarea acestor certificate nu este condiționată de promovarea probelor scrise și practice ale examenului de bacalaureat;
- proba E nu condiționează promovarea examenului de bacalaureat;
- absolvenților de liceu care au susținut proba E li se eliberează certificate care atestă nivelul de competențe specifice profilului sau specializării corespunzător probei susținute;
- în cazul nepromovării examenului național de bacalaureat, pot fi recunoscute în sesiunile următoare, la cerere, rezultatele la probele B și C, precum și rezultatele la probele A, D, E, care au fost promovate;

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- în decursul unui an școlar se organizează două sesiuni ale examenului național de bacalaureat; în cazuri temeinic justificate, se poate organiza, suplimentar, și sesiune de bacalaureat specială, aprobată prin ordin al ministrului educației;
- candidații pot susține probele din cadrul examenului național de bacalaureat fără taxă, de cel mult trei ori; prezentările ulterioare la aceste examene sunt condiționate de achitarea unor taxe stabilite de Ministerul Educației;
- evaluările B și C se organizează și se desfășoară la nivelul unității de învățământ, în timpul anului școlar, în condițiile stabilite prin metodologie specifică.
- probele scrise A, D, E la examenul național de bacalaureat se susțin după încheierea cursurilor, în condițiile stabilite prin metodologie specifică.
- în situația în care absolvenții studiilor liceale nu au susținut/nu au promovat examenul național de bacalaureat, aceștia pot beneficia de cursuri de pregătire, organizate la nivelul unităților de învățământ liceal, precum și la nivelul instituțiilor de învățământ superior acreditate; fiecare absolvent poate beneficia o singură dată de finanțare pentru a participa la cursurile de pregătire pentru examenul național de bacalaureat; cursurile de pregătire în vederea promovării examenului național de bacalaureat, aprobate de Ministerul Educației, se desfășoară potrivit unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației.

** A se vedea secțiunea IV.2.3. în care este prezentată structura propusă a examenului național de bacalaureat în proiectul de lege*

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IV.1.4. Prelucrare a prevederilor din proiectul Legii învățământului preuniversitar, forma pusă în consultare publică în februarie 2023

Înainte de promulgarea actualei Legi a învățământului preuniversitar, nr.198/2023, aceasta a avut două forme puse în consultare publică. În secțiunea precedentă am prezentat aspectele definitorii ale examenului așa cum au fost ele intenționate prin proiectul legii pus în consultare în august 2022, în continuare prezentând acele aspecte intenționate în proiectul pus în consultare în februarie 2023, care diferă față de primul proiect.

- elevii care au promovat clasa a XII-a de liceu cu frecvență, respectiv clasa a XIII-a de liceu – frecvență redusă, *respectiv seral*, pot susține examenul național de bacalaureat (față de proiectul din august, se completează cu frecvență seral)
- elevii din *filiera tehnologică* pot continua studiile în cadrul aceluiasi liceu, în vederea participării la examenul de bacalaureat; promovarea examenului de bacalaureat le conferă o calificare de nivel 4 conform Cadrului național al calificărilor (față de proiectul din august, se renunță la titulatura *filieră profesională*);
- absolvenții de liceu din afara granițelor țării, care au finalizat acest nivel în cadrul învățământului în limba română în „școală românească din afara granițelor țării” pot fi înscriși la un examen național de bacalaureat special, organizat în România (față de proiectul din august, există o reformulare privind adresabilitatea acestei prevederi);
- pentru elevii cu cerințe educaționale speciale se asigură condiții de egalizare de șanse, în funcție de tipul de tulburare/afecțiune/dizabilitate, la susținerea examenului național de bacalaureat și a examenelor de certificare a competențelor profesionale/calificării în conformitate cu o metodologie specifică;

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- absolvenții învățământului liceal care susțin și promovează examenul național de bacalaureat dobândesc diplomă de bacalaureat, care le dă dreptul de acces în învățământul superior;
- examenul național de bacalaureat se consideră promovat de către absolvenții *învățământului liceal* (față de proiectul din august 2022, se elimină sintagma învățământ secundar superior), care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:
 - a) au susținut proba A01, A02, respectiv F și au obținut calificativul *admis* (față de proiectul din august 2022, indicativul probelor A se modifică);
 - b) au susținut probele B și C și au obținut la proba B cel puțin *echivalentul nivelului B1, respectiv A2, în funcție de tipul de probă susținut*, iar la proba C au obținut cel puțin nivelul „*mediu*” (modificări față de proiectul din august 2022, care prevedea la ambele probe calificativul de nivel „independent”;
 - c) au susținut, după caz, proba A1, A2 sau A3 și au obținut cel puțin nota 5 (*cinci*) (modificare de minim al notei de promovare, în proiectul din august 2022, acesta corespunzând notei 6);
 - d) au susținut, după caz, proba D și au obținut cel puțin nota 5 (*cinci*) (modificare de minim al notei de promovare, în proiectul din august 2022, acesta corespunzând notei 6);
 - e) *au susținut proba E și au obținut cel puțin nota 5 (cinci) la fiecare dintre cele două discipline* (în proiectul din august 2023, rezultatul susținerii probei E nu condiționa promovarea examenului);
 - f) au obținut media aritmetică, calculată cu două zecimale exacte, a notelor obținute la A1, A2, A3, D și E, cel puțin egală cu 6 (în proiectul din august 2023, promovarea examenului cu minimum media 6 era implicită, coborând nota de promovare pe probe la 5, trebuie avut în vedere că promovarea tuturor probelor la minimum prevăzut nu asigură promovarea examenului în forma proiectului din februarie 2023);

UNIUNEA EUROPEANĂ

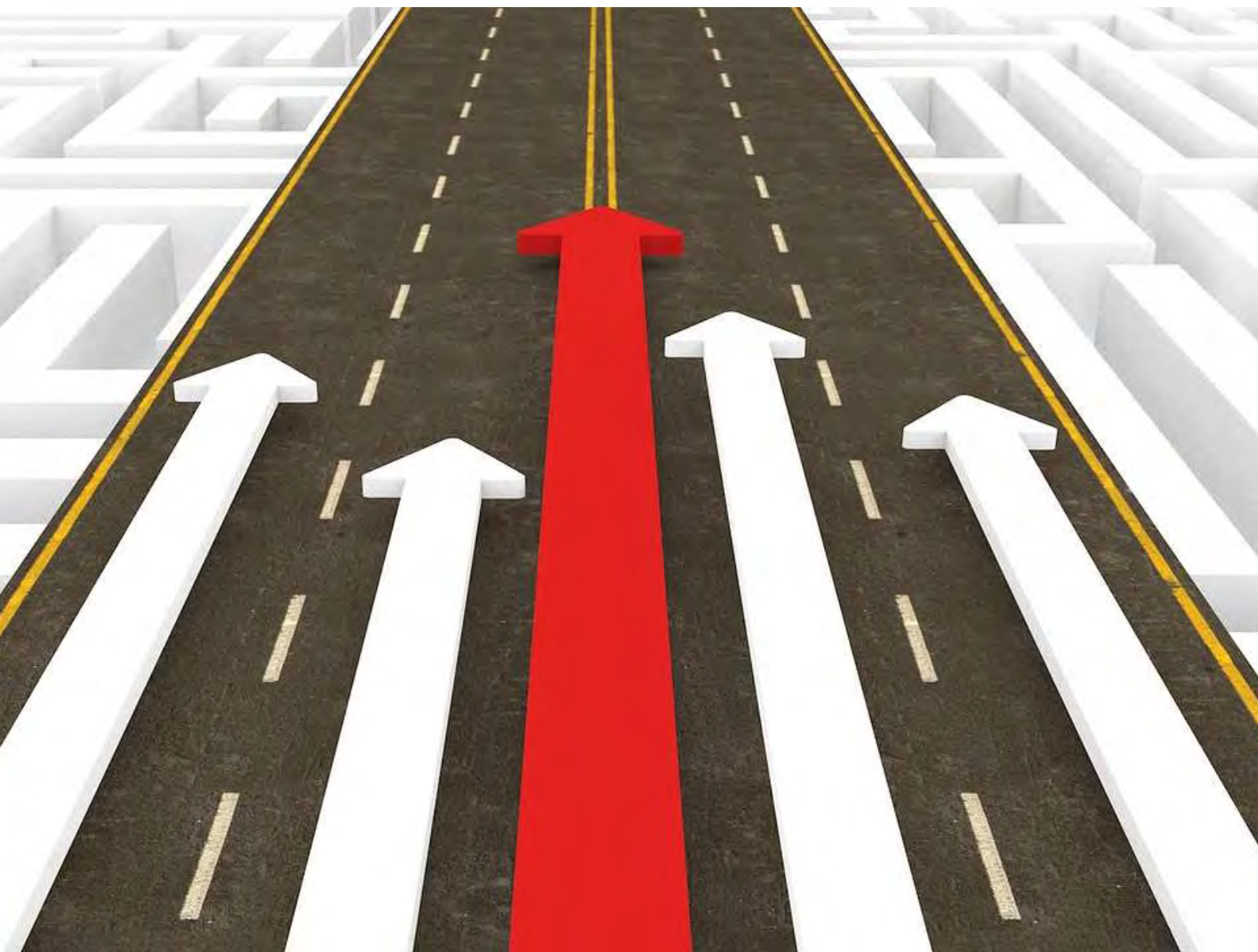
Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- cu mici modificări, rămân valabile prevederile care se referă la:
- - eliberarea de certificate ce atestă nivel de competență lingvistică/digitală;
 - taxele ce trebuie plătite de absolventul care se înscrie la examen, după ce a susținut trei sesiuni, care ar fi trebuit stabilite prin hotărâre a Guvernului inițiată de Ministerul Educației;
 - probele care se susțin în timpul anului școlar sau după încheierea cursurilor.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

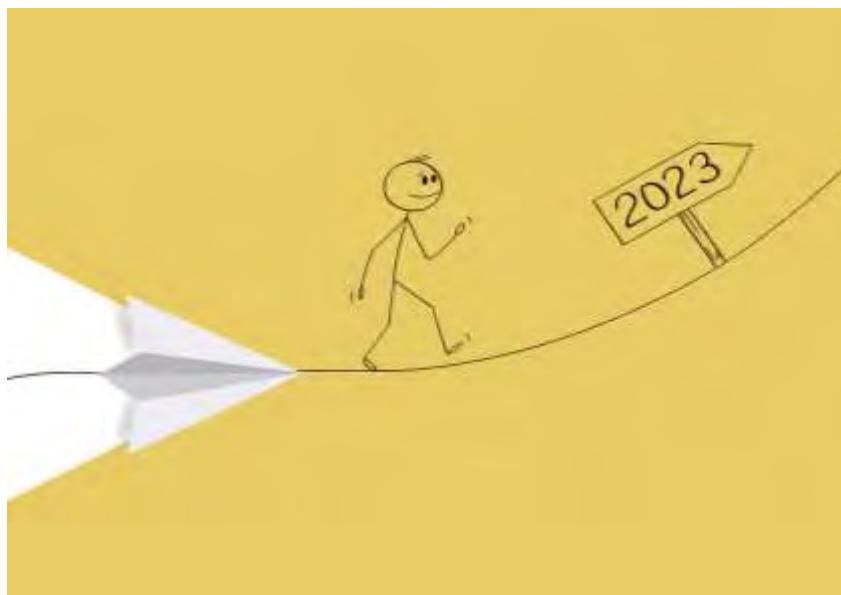

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IV.1.5. Prelucrare a prevederilor din forma promulgată a Legii învățământului preuniversitar, nr.198/2023

În baza promulgării Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023, odată cu intrarea în vigoare a unui nou curriculum pentru învățământul liceal (estimat pentru anul școlar 2025-2026), prima generație care va debuta noul curriculum liceal în clasa a IX-a vor susține un nou tip de examen de bacalaureat, în baza

următoarelor prevederi, conform textului inițial de lege, sub rezerva unor posibile modificări și completări ulterioare ale legii.

Astfel, referitor la condițiile de înscriere la examen, elevii care vor promova clasa a XII-a de liceu cu frecvență, respectiv clasa a XIII-a de liceu — frecvență redusă, respectiv seral, vor putea susține examenul național de bacalaureat, în conformitate cu o metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației.

Lista disciplinelor și a programelor de examene se stabilește prin ordin al ministrului educației și se dă publicității la începutul ciclului de învățământ.

În decursul unui an școlar se organizează două sesiuni ale examenului național de bacalaureat. În cazuri temeinic justificate, se poate organiza și o sesiune de bacalaureat specială, aprobată prin ordin al ministrului educației.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

În urma înscrierii la examenul de bacalaureat, candidații promovează examenul în următoarele condiții cumulative*:

- au susținut probele A01, A02, respectiv F și au obținut calificativul admis;
- au susținut probele B și C și au obținut la proba B cel puțin echivalentul nivelului B1, respectiv A2, în funcție de tipul de probă susținut, iar la proba C au obținut cel puțin nivelul „mediu”;
- au susținut, după caz, proba A1, A2 sau A3 și au obținut cel puțin nota 5 (cinci);
- au susținut, după caz, proba D și au obținut cel puțin nota 5 (cinci);
- au susținut proba E și au obținut cel puțin nota 5 (cinci) la fiecare dintre cele două discipline;
- au obținut media aritmetică, calculată cu două zecimale exacte, a notelor obținute la A1, A2, A3, D și E, cel puțin egală cu 6.

** Indicativele probelor evidențiate anterior sunt explicate în secțiunea IV.2.5.*

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

În aceste condiții, absolvenții învățământului liceal, care vor susține și vor promova examenul național de bacalaureat, dobândesc diplomă de bacalaureat, care le dă dreptul de acces în învățământul superior. Suplimentar, absolvenților de liceu care au susținut probele B și C în cadrul examenului de bacalaureat, li se vor elibera certificate care atestă nivelul de competență lingvistică, respectiv nivelul de competență digitală. Eliberarea acestor certificate nu este condiționată de promovarea celorlalte probele scrise și orale din cadrul examenului de bacalaureat. De asemenea, promovarea examenului de bacalaureat conferă titularilor nivelul de calificare 4.

Ca situații speciale prevăzute de lege, elevii surzi și/sau hipoacuzici vor avea dreptul de a susține examenul național de bacalaureat în limba maternă, respectiv limba semnelor române (LSR), în baza unei metodologii specifice de organizare a examenului de bacalaureat pentru aceste categorii de elevi.

În cazul nepromovării examenului național de bacalaureat pot fi recunoscute în sesiunile următoare, la cerere, rezultatele la probele care au fost promovate în sesiunea/sesiunile anterioară(e).

Candidații pot susține probele din cadrul examenului național de bacalaureat fără taxă, de cel mult 3 ori. Prezentările ulterioare la aceste examene sunt condiționate de achitarea unor taxe stabilite prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației.

B, C și F din cadrul examenului național de bacalaureat se organizează și se desfășoară la nivelul unității de învățământ, în timpul anului școlar, în condițiile stabilite prin metodologie specifică aprobată prin ordin al ministrului educației.

Probele orale A01, respectiv A02 și probele scrise A, respectiv D și E se susțin după încheierea cursurilor, în condițiile stabilite prin metodologie specifică aprobată prin ordin al ministrului educației.

În situația în care absolvenții studiilor liceale nu au susținut/nu au promovat examenul național de bacalaureat, aceștia pot beneficia de cursuri de pregătire, organizate la nivelul unităților de învățământ liceal, precum și la nivelul instituțiilor de învățământ superior acreditate. Fiecare absolvent poate beneficia o singură dată de finanțare pentru a participa la cursurile de pregătire pentru examenul național de bacalaureat. Cursurile de pregătire în vederea promovării examenului național de bacalaureat, aprobate de Ministerul Educației, se desfășoară potrivit metodologiei aprobate prin ordin al ministrului educației.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IV.2. ANALIZĂ COMPARATIVĂ ASUPRA PROBELOR EXAMENULUI NAȚIONAL DE BACALAUREAT

Deși ne raportăm la cele două legi care produc efecte concomitent o perioadă de timp, prezentarea comparativă va evidenția cinci structuri ale examenului național de bacalaureat, două dintre acestea privind Legea educației naționale nr.1/2011, celelalte trei privind Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023 și proiectele acestora puse în dezbatere în august 2022, respectiv februarie 2023.

Considerăm importantă această prezentare comparativă pentru a evidenția profesorii atât realitățile examenului național de bacalaureat, cât și intențiile privind structura acestui examen.

IV.2.1 Structura examenului național de bacalaureat pe forma inițială a Legii educației naționale nr.1/2011

Menționăm, încă de la început, că structura următoare a examenului național de bacalaureat, deși a fost propusă în forma inițială a legii, nu a fost pusă în aplicare pentru nicio promoție de absolvenți de liceu.

Tabelul 8. Probele examenului de bacalaureat, conform formei inițiale a Legii 1/2011

Indicativ probe	Tip	Evaluează	Corepunzătoare disciplinei	Observații
A	Orală	competențele lingvistice de comunicare orală în limba română	Limba și literatura română	comună tuturor absolvenților de liceu
B	Orală	competențe lingvistice de comunicare orală în limba maternă	Limba și literatura maternă	doar pentru absolvenții care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale
C	Combinată	competențe lingvistice la două limbi de circulație internațională	Limbi moderne 1 și 2/3	limbi studiate pe parcursul învățământului liceal cu opțiune de recunoaștere și echivalare a probei prin obținere prealabilă a unui certificat la examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine
D	susținută pe calculator	competențe digitale	TIC	cu opțiune de recunoaștere și echivalare a probei prin obținere prealabilă a unui certificat la examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor
E a)	scrisă	competențe formate pe durata învățământului liceal	Limba și literatura română	comună tuturor absolvenților de liceu
E b)	scrisă		Limba și literatura maternă	doar pentru absolvenții care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale
E c)	scrisă		Matematică	doar pentru absolvenții de la filiera teoretică, profil real
	scrisă, transdisciplinară		Fizică, Chimie, Biologie	
	scrisă		Limba modernă	doar pentru absolvenții de la filiera teoretică, profil umanist
	scrisă, transdisciplinară		Geografie, Istorie, Științe socioumane	
	scrisă		Disciplină specifică profilului	doar pentru absolvenții de la filiera tehnologică
	scrisă, transdisciplinară		Specifică domeniului de pregătire	
	practică sau scrisă, după caz		Specifică profilului ori specializării	doar pentru absolvenții de la filiera vocațională
	transdisciplinară		Specifică profilului ori specializării	

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IV.2.2 Structura examenului național de bacalaureat pe forma actualizată a Legii educației naționale nr.1/2011, la data de 02.06.2022

Structura examenului național de bacalaureat, în forma actualizată a Legii educației naționale nr.1/2011, este cea care a fost aplicată pentru acest examen și care va rămâne aplicabilă la toate promoțiile de absolvenți de liceu care studiază în baza curriculumului național în vigoare la momentul elaborării ghidului (mai-august 2023).

Pentru a evidenția mai ușor diferențele dintre structura inițială și cea aplicată, păstrăm în formatul tabelar doar structura probei E c)*, celelalte probe neavând o abordare diferită de prevederile inițiale ale legii (structural).

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Tabelul 9. Probele examenului de bacalaureat, în aplicare în anul școlar 2022-2023

Indicativ probe	Tip	Evaluează	Corepunzătoare disciplinei	Observații
E c)	scrisă	competențe formate pe durata învățământului liceal	Matematică	doar pentru absolvenții de la filiera teoretică, profil real
	scrisă		La alegere, dintre: Fizică, Chimie, Biologie, Informatică	
	scrisă		Limbă modernă	doar pentru absolvenții de la filiera teoretică, profil umanist
	scrisă		La alegere, dintre: Geografie, Logică și argumentare, Psihologie, Economie, Sociologie, Filosofie	
	scrisă		Matematică	doar pentru absolvenții de la filiera tehnologică
	scrisă		La alegere, dintre:	
			Fizică, Chimie, Biologie	Pentru profilurile: Tehnic, Resurse naturale și protecția mediului
			Geografie, Logică și argumentare, Psihologie, Economie	Pentru profilul Servicii
	scrisă		Matematică	doar pentru absolvenții de la filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea Învățător-educatoare, respectiv profilul militar
			Istorie	Pentru toți absolvenții de la filiera vocațională, alte profiluri decât cele enumerate anterior, precum și pentru profilul Pedagogic, celelalte specializări
La alegere, dintre: Fizică, Chimie, Biologie, Informatică		doar pentru absolvenții de la filiera vocațională, profilul militar		
scrisă		La alegere, dintre: Geografie, Logică și argumentare, Psihologie, Economie, Filosofie	Pentru toți absolvenții de la filiera vocațională, alte profiluri decât cel militar	

* Conform Anexei 1 la ordinul MECS nr. 4800/31.08.2010, privind disciplinele și programele pentru examenul de bacalaureat – 2011

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IV.2.3. Structura examenului național de bacalaureat, în baza prevederilor din proiectul Legii învățământului preuniversitar, forma pusă în consultare publică în august 2022

Menționăm, încă de la început, că structura următoare a examenului național de bacalaureat a fost propusă în proiectul legii și a suferit modificări față de structura prevăzută de lege, în forma sa promulgată (198/2023).

Tabelul 10. *Propunerea de probe pentru examenul de bacalaureat, conform proiectului Legii 198/2023 (august 2022)*

Indicativul probei	Tipul probei		Descriere
A	probă scrisă de evaluare a competențelor la disciplinele cuprinse în trunchiul comun		Probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările; aceasta constă într-o probă unică, prin care se evaluează competențele generale formate pe parcursul ciclului liceal la limba și literatura română, matematică, științe, istoria și geografia României și Europei și științe socio-umane
B	probă de evaluare a competențelor lingvistice la o primă limbă de circulație internațională		Rezultatul evaluării se exprimă prin nivelul de competență corespunzător Cadrului european comun de referință pentru limbi. Elevii care promovează, pe parcursul învățământului preuniversitar, examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine au dreptul la recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la aceste examene, la cerere și conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației
	probă de evaluare a competențelor lingvistice la o a doua limbă de circulație internațională		
C	probă de evaluare a competențelor digitale		Rezultatul evaluării se exprimă prin nivelul de competență, în raport cu standardele europene recunoscute în domeniu. Elevii care promovează, pe parcursul învățământului preuniversitar, examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale au dreptul la recunoașterea și la echivalarea rezultatelor obținute la aceste examene, la cerere și conform metodologiei aprobate prin ordin al ministrului educației

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

D	probă scrisă la Limba și literatura maternă		probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările, care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale
E	probe scrise, facultative, specifice profilului sau specializării, după cum urmează	o probă scrisă din matematică și informatică cu accent pe competențele dezvoltate în cadrul acestei specializări;	pentru profilul real, specializarea matematică-informatică, din filiera teoretică
		o probă scrisă din fizică, chimie și biologie cu accent pe competențele dezvoltate în cadrul acestei specializări	pentru profilul real, specializarea științele-naturii, din filiera teoretică
		o probă scrisă din istorie și științe socio-umane, cu accent pe competențele dezvoltate în cadrul acestei specializări;	pentru profilul umanist, specializarea științe sociale, din filiera teoretică
		probă scrisă din limba și literatura română și limba și literatura unei limbi de circulație internațională studiate, cu accent pe competențele dezvoltate în cadrul acestei specializări	pentru profilul umanist, specializarea filologie, din filiera teoretică
		o probă scrisă specifică domeniului de pregătire	pentru filiera profesională
		o probă specifică profilului sau specializării	pentru filiera vocațională

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IV.2.4. Structura examenului național de bacalaureat, în baza prevederilor din proiectul Legii învățământului preuniversitar, forma pusă în consultare publică în februarie 2023

Menționăm, încă de la început, că structura următoare a examenului național de bacalaureat a fost propusă în proiectul legii și a suferit modificări față de structura prevăzută de lege, în forma sa promulgată (198/2023).

Tabelul 11. *Propunerea de probe pentru examenul de bacalaureat, conform proiectului Legii 198/2023 (februarie 2023)*

Indicativul probei	Tipul probei		Descriere
A01	probă orală de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română		probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările/ calificările, care se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare
A02	probă orală de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă		pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale, care se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare
A1	probă scrisă la Limba și literatura română	probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările/calificările, cu excepția elevilor de la profilul umanist, specializarea filologie și pentru elevii care au studiat disciplina Limba și literatura română pentru școli și secții cu predare în limba maternă, cu programă specială - se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare;	
A2		pentru elevii de la profilul umanist, specializarea filologie - se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare, cu excepția elevilor care au studiat disciplina Limba și literatura română pentru școli și secții cu predare în limba maternă, cu programă specială	
A3		pentru elevii care au studiat disciplina Limba și literatura română pentru școli și secții cu predare în limba maternă, cu programă specială	

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

B	probă orală de evaluare a competențelor lingvistice la o primă limbă de circulație internațională		în acord cu descriptorii elaborați pe baza programelor școlare. Rezultatul evaluării se exprimă prin niveluri de competență corespunzătoare celor din Cadrul european comun de referință pentru limbi străine pentru prima limbă străină nivelul de competență vizat este echivalent nivelului B2 din Cadrul european comun de referință pentru limbi străine; pentru a doua limbă străină, nivelul de competență vizat este echivalent nivelului B1, respectiv A2, în funcție de tipul de probă, la alegerea candidatului
	probă de evaluare a competențelor lingvistice la o a doua limbă de circulație internațională		
C	probă de evaluare a competențelor digitale		
D	probă scrisă la Limba și literatura maternă		în acord cu descriptorii elaborați pe baza programelor școlare rezultatul evaluării se exprimă prin nivelurile de competență în raport cu standardele europene recunoscute în domeniu. probă comună pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale de la toate filierele, profilurile și specializările, care se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare
E	probe scrise, obligatorii , specifice profilului sau specializării, după cum urmează	o probă scrisă la Matematică	pentru profilul real, specializarea matematică-informatică, din filiera teoretică
		o probă, la o disciplină relevantă pentru profilul real la alegere între: Informatică, Fizică, Chimie, Biologie	
		o probă obligatorie la Fizică/Chimie/Biologie	pentru profilul real, specializarea științele-naturii, din filiera teoretică
		o probă la o disciplină relevantă pentru profilul real la alegere între: Fizică, Chimie, Biologie, Matematică sau Informatică, alta decât cea la care a susținut proba obligatorie	
		o probă obligatorie la istorie	pentru profilul umanist, specializarea științe sociale, din filiera teoretică
		o probă la o disciplină relevantă pentru profilul umanist, la alegere	

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

		între Geografie și științe socio-umane: Logică, Psihologie, Sociologie, Economie, Filosofie;	
		o probă obligatorie, la limba și literatura unei limbi de circulație internațională	
		o probă la o disciplină relevantă pentru profilul umanist, la alegere între: Istorie, Geografie sau științe socio-umane: Logică, Psihologie, Sociologie, Economie, Filosofie	pentru profilul umanist, specializarea filologie, din filiera teoretică
		o probă scrisă specifică domeniului de pregătire	
F	probă scrisă, obligatorie	o probă, la alegere, dintre disciplinele relevante pentru profilul real	pentru filiera profesională
		o probă obligatorie dintre disciplinele de specialitate	
		o probă la alegere, dintre disciplinele relevante pentru profilul predominant al specializării	pentru filiera vocațională
			pentru evaluarea competențelor de bază, complementare profilului/probelor scrise E
		proba scrisă pentru evaluarea competențelor de bază la matematică/ fizică/chimie/biologie	pentru profilul umanist, filiera teoretică
		probă scrisă pentru evaluarea competențelor de bază, la alegere, la una dintre disciplinele socio-umane: Logică, Psihologie, Sociologie, Economie, Filosofie	pentru profilul real, filiera teoretică
		probă scrisă pentru evaluarea competențelor prevăzute la proba E pentru specializările matematică-informatică sau științele naturii, complementar disciplinelor alese la proba E	pentru filierele tehnologică și vocațională

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IV.2.5. Structura examenului național de bacalaureat, în baza prevederilor Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023

Menționăm, încă de la început, că structura următoare a examenului național de bacalaureat este cea aprobată prin noua Lege a învățământului preuniversitar, nr. 198/2023, dar punerea în aplicare a acestui nou tip de examen de bacalaureat va fi pentru prima promoție de absolvenți de liceu care vor studia în baza unui nou curriculum pentru acest nivel, începând cu clasa a IX-a.

Tabelul 12. Probele pentru examenul de bacalaureat, conform Legii 198/2023

Indicativul probei	Tipul probei		Descriere
A01	probă orală de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română		probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările/ calificările, care se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare
A02	probă orală de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă		pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale, care se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare
A1	probă scrisă la Limba și literatura română	probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările/calificările, cu excepția elevilor de la profilul umanist, specializarea filologie și pentru elevii care au studiat disciplina Limba și literatura română pentru școli și secții cu predare în limba maternă, cu programă specială - se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare;	
A2		pentru elevii de la profilul umanist, specializarea filologie - se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare, cu excepția elevilor care au studiat disciplina Limba și literatura română pentru școli și secții cu predare în limba maternă, cu programă specială	
A3		pentru elevii care au studiat disciplina Limba și literatura română pentru școli și secții cu predare în limba maternă, cu programă specială	

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

B	probă orală de evaluare a competențelor lingvistice la o primă limbă de circulație internațională		în acord cu descriptorii elaborați pe baza programelor școlare. Rezultatul evaluării se exprimă prin niveluri de competență corespunzătoare celor din Cadrul european comun de referință pentru limbi străine
	probă de evaluare a competențelor lingvistice la o a doua limbă de circulație internațională		pentru prima limbă străină nivelul de competență vizat este echivalent nivelului B2 din Cadrul european comun de referință pentru limbi străine; pentru a doua limbă străină, nivelul de competență vizat este echivalent nivelului B1, respectiv A2, în funcție de tipul de probă, la alegerea candidatului
C	probă de evaluare a competențelor digitale		în acord cu descriptorii elaborați pe baza programelor școlare rezultatul evaluării se exprimă prin nivelurile de competență în raport cu standardele europene recunoscute în domeniu.
D	probă scrisă la Limba și literatura maternă		probă comună pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale de la toate filierele, profilurile și specializările, care se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare
E	probe scrise, obligatorii , specifice profilului sau specializării, după cum urmează	o probă scrisă la Matematică	pentru profilul real, specializarea matematică-informatică, din filiera teoretică
		o probă, la o disciplină relevantă pentru profilul real la alegere între: Informatică, Fizică, Chimie, Biologie	
		o probă obligatorie la Fizică/Chimie/Biologie	pentru profilul real, specializarea științele-naturii, din filiera teoretică
		o probă la o disciplină relevantă pentru profilul real la alegere între: Fizică, Chimie, Biologie, Matematică sau Informatică, alta decât cea la care a susținut proba obligatorie	
		o probă obligatorie la istorie	pentru profilul umanist, specializarea științe sociale, din filiera teoretică
		o probă la o disciplină relevantă pentru profilul umanist, la alegere	

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

		între Geografie și științe socio-umane: Logică, Psihologie, Sociologie, Economie, Filosofie sau Religie ;	pentru profilul umanist, specializarea filologie, din filiera teoretică
		o probă obligatorie, la limba și literatura unei limbi de circulație internațională	
		o probă la o disciplină relevantă pentru profilul umanist, la alegere între: Istorie, Geografie sau științe socio-umane: Logică, Psihologie, Sociologie, Economie, Filosofie sau Religie	
		o probă scrisă specifică domeniului de pregătire	
		o probă la alegere dintre disciplinele relevante pentru profilul real	
		o probă obligatorie dintre disciplinele de specialitate	pentru filiera profesională
		o probă la alegere, dintre disciplinele relevante pentru profilul predominant al specializării	pentru filiera vocațională
F	probă scrisă, obligatorie	proba scrisă pentru evaluarea competențelor de bază, la alegere între: Matematică, Fizică, Chimie, Biologie	pentru evaluarea competențelor de bază, complementare profilului/probelor scrise E
		proba scrisă pentru evaluarea competențelor de bază, la alegere între: Matematică, Fizică, Chimie, Biologie	pentru profilul umanist, filiera teoretică
		proba scrisă pentru evaluarea competențelor de bază, la alegere între: Istorie, Geografie, Logică, Psihologie, Sociologie, Economie, Filosofie sau Religie;	pentru profilul real, filiera teoretică
		proba scrisă pentru evaluarea competențelor prevăzute la proba E pentru specializările matematică-informatică sau științele naturii, complementar disciplinelor alese la proba E	pentru filierele tehnologică și vocațională

IV.3. CADRU GENERAL – ASPECTE METODOLOGICE

Începând cu 2011, examenul național de bacalaureat este organizat în baza Legii educației nr. 1/2011, precum și prin raportare, în principal, la:

- *Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat*, Anexa 2 la ordinul MECTS nr. 4799/31.08.2010, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul anual al ministerului de resort, privind *Calendarul examenului național de bacalaureat*, care conține, de regulă, și anumite prevederi de modificare/completare a metodologiei de organizare și desfășurare a acestui examen.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Din perspectiva profesorului de liceu, acesta are o mare responsabilitate privind cunoașterea prevederilor legislației care vizează organizarea și desfășurarea examenului, sprijinind elevii în toate etapele acestui examen, începând cu cele premergătoare examenului, până la finalizarea acestuia cu obținerea diplomei de bacalaureat.

În acest sens, facem o trecere în revistă a structurii metodologiei în baza căreia se organizează și se desfășoară acest examen, rămânând valabilă, cu modificări și completări, cel puțin o perioadă, până la aplicarea prevederilor Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023.

Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat debutează cu un capitol de *dispoziții generale*, în care este definit acest examen, se evidențiază cine are drept de a susține acest examen și în ce condiții de plată/gratuitate, se face referire la sesiunile anuale de examen și la sesiuni/bacalaureate speciale, la promovarea examenului, la probe care pot fi echivalate. De asemenea, având în vedere caracterul public al metodologiei, pentru o mai bună înțelegere, se asociază o listă de termeni însoțiți de explicații/definiții.

În Capitolul al II-lea, se descriu *nivelurile de coordonare ale acestui examen*, precum și *comisiile care se ocupă de organizare și desfășurare*, fiind evidențiate:

- Comisia națională de bacalaureat – coordonare la nivel central (național);
- Comisia de bacalaureat județeană/a municipiului București – coordonare la nivel local;
- Comisiile de bacalaureat din centrele de examen, stabilite la nivel local;
- Comisiile de bacalaureat din centrul zonal de evaluare, stabilite la nivel local;
- Comisia regională/județeană/a municipiului București de contestații, stabilită la nivel local;
- Comisia de bacalaureat de evaluare a competențelor lingvistice și digitale – coordonare și organizare la nivelul fiecărei unități de învățământ liceal.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

O altă secțiune a acestui capitol este dedicată categoriilor de persoane care au acces în centrele de examen și de evaluare (inițială/contestații): evident, membrii comisiilor menționate și candidații, dar și persoane cu atribuții de control de la nivel național/local, existând anumite prevederi privind accesul mass-media (presă), personal medical, reprezentanți ai Poliției/Jandarmeriei, persoane competente pentru a interveni în situații de urgență, în situația producerii unor evenimente speciale.

Având în vedere adresabilitatea acestui ghid, din perspectiva profesorului, semnalăm acestuia că o secțiune cuprinde condițiile de selecției a cadrelor didactice care pot face parte din diferitele comisii ale examenului.

Avându-se în vedere multiple aspecte întâmpinate în organizarea și desfășurarea evaluărilor și examenelor naționale, în vederea îmbunătățirii și evitării unor situații de neconformitate, multiple prevederi ale metodologiei inițiale au fost modificate și completate, inclusiv din perspectiva comisiilor menționate.

Capitolul al III-lea este destinat prevederilor care descriu și reglementează *organizarea examenului de bacalaureat*, cu privire la condiții de constituire a centrelor de examen și de evaluare, în funcție de numărul de candidați arondați.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

În capitolul al IV-lea se reglementează *înscrierea candidaților*, în această etapă profesorii din fiecare unitate de învățământ liceal având un rol esențial, atât pentru sprijinul elevilor din promoția curentă, cât și din promoțiile anterioare (care nu au susținut examenul sau care nu l-au promovat).

Conținutul examenului de bacalaureat și stabilirea probelor de examen fac obiectul Capitolului al V-lea, în acest sens, în prezentul ghid, fiind evidențiate tipurile de probe la secțiunea IV.2, atât pentru forma aplicabilă a examenului în prezent (an școlar 2022-2023), cât și pentru viitorul examen aplicabil în baza Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023.

Capitolul al VI-lea stabilește modalitatea de *organizare și desfășurare a probelor de examen*, pe categorii (probe de certificare a competențelor lingvistice și digitale și a probelor scrise). *Evaluarea candidaților*, cu abordări specifice pe tipuri de probe (de competențe lingvistice/digitale, respectiv probe scrise), face obiectul Capitolului al VII-lea, următorul capitol, al VIII-lea, reglementând modalitatea de *stabilire a rezultatelor finale și a rezolvării contestațiilor*.

Capitolul al IX-lea reglementează *documentele de examen*, precum și *actele de studii* care vor fi eliberate candidaților declarați promovați în urma susținerii examenului național de bacalaureat.

Avându-se în vedere nivelurile de organizare, importanța și dimensiunile organizatorice ale bacalaureatului, ca

examen național, Capitolul al X-lea cuprinde prevederi care explică *situațiile de răspundere disciplinară* care se referă, în principal, la membrii comisiilor definite de metodologie.

Ultimul capitol, al X-lea, conține *dispozițiile finale* dintre care menționăm pe cele prin care se asigură condiții de egalizare de șanse candidaților cu cerințe educaționale speciale, precum și asigurarea unui nivel de transparență în organizarea și desfășurarea examenului, fiind posibilă prezența, în condiții bine stabilite, a unor observatori ai partenerilor de dialog social (asociații reprezentative ale părinților) și ai unor organizații nonguvernamentale care au activitate relevantă în domeniul educației.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Având în vedere că metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat a avut și, posibil, va avea anula modificări și completări care să conducă la îmbunătățirea acesteia, recomandăm cititorului să coroboreze lectura acesteia cu prevederile ordinului anual de aprobare a Calendarului de examen.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

CAPITOLUL V. PROBE ALE EXAMENULUI NAȚIONAL DE BACALAUREAT

Având în vedere momentul de tranziție de la Legea educației naționale 1/2011 la Legea învățământului preuniversitar 198/2023, autorii au considerat necesar să prezinte, în paralel, probele examenului de bacalaureat, așa cum sunt cuprinse în cele două legi, menționând că prevederile primei legi privind acest examen rămân aplicabile pentru toate generațiile de elevi care studiază/vor studia în baza actualului curriculum pentru învățământul liceal. De la momentul la care se va adopta un nou curriculum pentru învățământul liceal, prima generație de elevi care, începând cu clasa a IX-a, va studia pe noul curriculum liceal, se va susține examenul național de bacalaureat conform prevederilor Legii învățământului preuniversitar.

Capitolul de față debutează cu o prezentare generală a probelor de examen, în baza legilor menționate, apoi cu o prezentare a unor elemente metodologice, în baza metodologiilor existente la momentul elaborării prezentului ghid. O ultimă secțiune este dedicată prezentării intențiilor de structură a probelor de examen, așa cum au fost stabilite inițial în Legea educației naționale și în proiectele legii învățământului preuniversitar care au fost obiectul dezbaterilor publice din august 2022 și februarie 2023.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

V.1. TIPURI DE PROBE – PREZENTARE GENERALĂ

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

V.1.1. Structura probelor examenului de bacalaureat din perspectiva legii educației naționale (1/2011)

Examenul de bacalaureat aplicat în prezent (an școlar 2022-2023), în baza legii educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, reprezintă modalitatea de evaluare a competențelor, a nivelului de cultură generală și de specializare, atins de absolvenții de liceu și constă în susținerea a trei probe de competențe lingvistice și digitale, precum și trei probe scrise, dintre care una comună tuturor absolvenților de liceu care se înscriu la examen (limba și literatura română), o probă obligatorie a profilului/specializării și o probă la alegere. În plus, absolvenții care au studiat în limba maternă, pot susține și proba specifică de limbă și literatură maternă.

Prezentarea completă a structurii examenului național de bacalaureat, din perspectiva probelor acestuia, a fost făcută în secțiunea IV.2.2.

Conform art. 5 la Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat (OMECTS nr. 4799/2011), prin probă de examen se înțelege forma de examinare programată să se desfășoare la o anumită dată, în conformitate cu un anumit calendar, constând în susținerea unui test oral, scris si/sau practic, la anumite discipline de examen.

Candidații pot alege pentru probele scrise de la E. d) una dintre disciplinele studiate în liceu, din lista stabilită în prezenta metodologie pentru fiecare filieră/profil/specializare/ calificare profesională.

Pentru candidații proveniți din promoțiile anterioare, se face asimilarea specializării absolvite cu una dintre specializările/calificările profesionale în vigoare pentru promoția curentă.

Pentru filierele tehnologică și vocațională, asimilarea specializărilor se face de către comisia de bacalaureat județeană/a municipiului București, după analiza comparativă a planurilor-cadru parcurse de candidat și a planurilor-cadru în vigoare pentru absolvenții promoției 2011.

Pentru specializările învățător-educatoare și educator-puericultor din cadrul filierei vocaționale, profil pedagogic, disciplinele la care candidații susțin probele scrise ale examenului național de bacalaureat sunt cele prevăzute la art. 7 alin. (5) din *Regulamentul-cadru pentru organizarea și funcționarea învățământului pedagogic în sistemul de învățământ preuniversitar*, aprobat prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4812/2020.

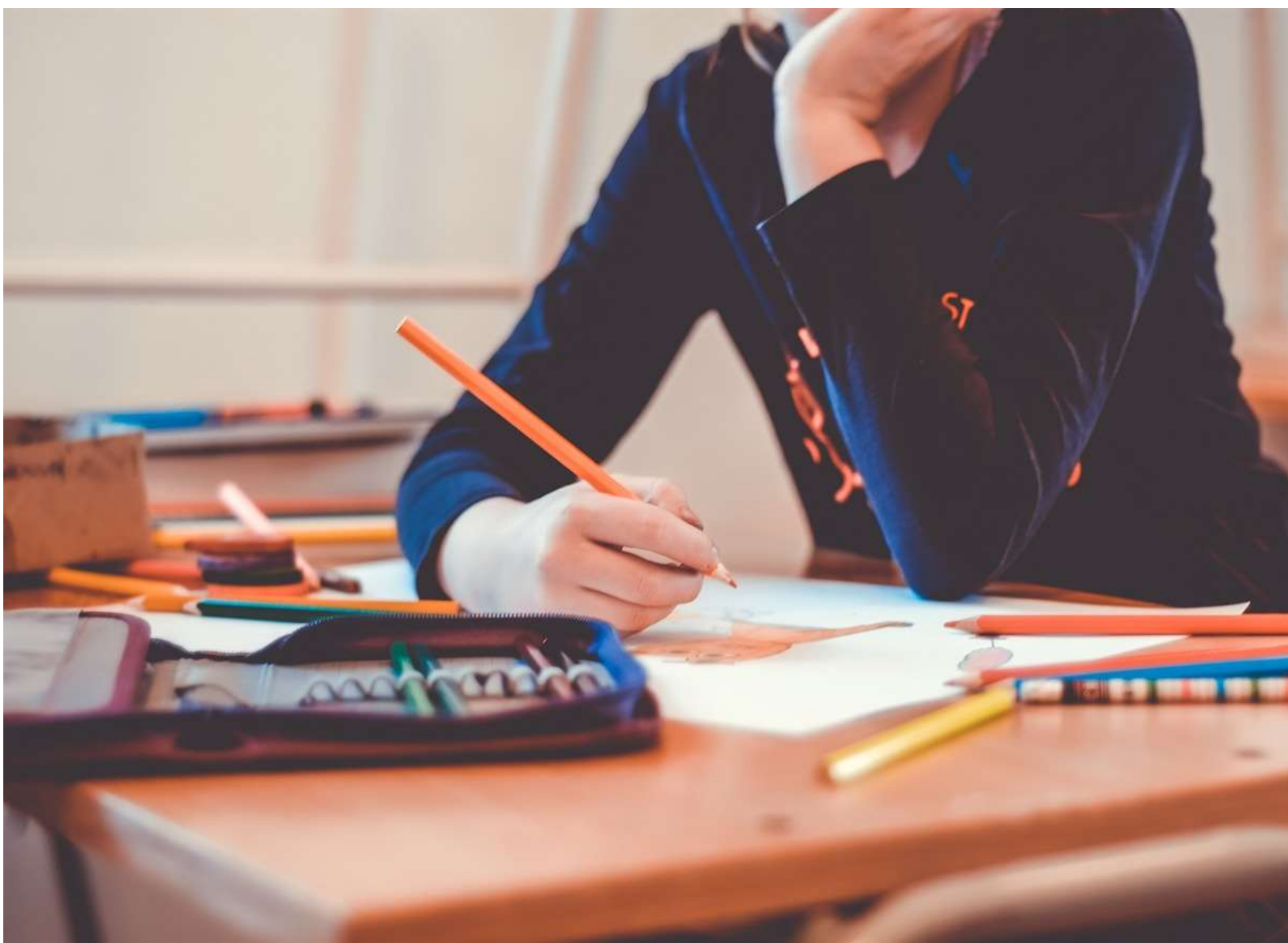
Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Absolvenții specializării *învățător-educatoare* din cadrul profilului pedagogic susțin probele scrise ale examenului de bacalaureat la disciplinele:

limba și literatura română (varianta comună cu profilul uman, toate specializările)	matematică (modul pedagogic)	discipline la alegere, comune profilului uman
--	---------------------------------	--

Absolvenții specializării *educator-puericultor* din cadrul profilului pedagogic susțin probele scrise ale examenului de bacalaureat la disciplinele:

limba și literatura română (varianta comună cu profilul uman, toate specializările)	istorie	discipline la alegere, comune profilului uman
--	---------	--

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Elevii claselor a XII-a din secțiile cu predare în regim bilingv a limbii franceze, italiene sau spaniole, incluse în acordurile bilaterale, susțin probele specifice ale examenului de bacalaureat, în conformitate cu prevederile acordului și, după caz, ale metodologiei specifice. La examenul de bacalaureat se pot înscrie atât candidații din seria curentă, cât și cei din seriile anterioare, care nu au promovat examenul de bacalaureat.

Probele specifice susținute de elevii claselor a XII-a din secțiile speciale de învățământ din România, care funcționează în baza Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Federale Germania cu privire la colaborarea în domeniul școlar, se desfășoară în conformitate cu Regulamentul de desfășurare a examenului în vederea obținerii Diplomei de acces general în învățământul superior german și a Diplomei de bacalaureat de către absolvenții secțiilor/școlilor speciale germane din România, aprobat prin Ordinul ministrului educației, cercetării și inovării nr. 5262/2009 privind secțiile/școlile speciale germane din România, finalizate cu Diplomă de acces general în învățământul superior german și Diplomă de bacalaureat.

Examenul poate fi susținut doar integral. El se compune din probe scrise și din probe orale. Cerințele pentru disciplinele de examen ce cad în responsabilitatea părții germane trebuie să corespundă programelor aprobate pentru fiecare disciplină de către Comisia federație-landuri pentru activitate școlară în străinătate și de către Ministerul Educației, Cercetării și Inovării din România.

Discipline de examen posibile pentru ambele profiluri sunt:

Limba germană	Limba română	Limba engleză	Istorie	Matematică
---------------	--------------	---------------	---------	------------

Discipline specifice ale profilurilor:

MATEMATICĂ-INFORMATICĂ			ȘTIINȚE SOCIALE		
fizică	chimie	informatică	limba franceză	geografie	științe sociale

Pentru fiecare candidat, examenul constă în 8 elemente – probe scrise și probe orale:

PROBE SCRISE			PROBE ORALE			
limba germană	limba română	matematică	limba română	limba germană	matematică/istorie	o altă disciplină, pe care o alege candidatul dintre celelalte discipline de examen în afară de ceea ce a ales deja, după profil
						limba engleză/ fizică/ informatică
						limba engleză/ franceză/ sociale

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Disciplinele din domeniul științelor naturii, respectiv științelor sociale trebuie să fi fost studiate până la examen cel puțin 4 ani succesivi și în ultimii 2 ani școlari minimum 3 ore pe săptămână.

Probele specifice susținute de elevii claselor a XII-a din secțiile bilingve francofone care funcționează în baza Acordului interguvernamental franco-român se desfășoară în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5720/2012 privind organizarea și desfășurarea probelor specifice susținute de elevii secțiilor bilingve francofone în vederea obținerii mențiunii speciale „secție bilingvă francofonă” pe diploma de bacalaureat, cu modificările și completările ulterioare și ale prezentului ordin.

Pentru obținerea mențiunii speciale "secție bilingvă francofonă" pe diploma de bacalaureat, elevii din secțiile bilingve francofone trebuie să susțină și să promoveze următoarele probe specifice:

<i>proba anticipată constă în:</i> <i>proba de evaluare a competențelor lingvistice în limba franceză</i> este organizată de comisia de bacalaureat de evaluare a competențelor lingvistice și digitale din unitatea de învățământ liceal; evaluarea se face prin 3 tipuri de probe: <i>proba scrisă la disciplina nonlingvistică studiată în limba franceză</i>	prezentarea orală, în fața comisiei, a carnetului de bord realizat în mod individual, pe durata modulului de învățământ pluridisciplinar bilingv, și a sintezei
	susținerea orală a produsului final/proiectului, printr-un dialog cu comisia; durata probei nu va depăși 15 minute pentru fiecare elev
	probă scrisă, cu durata de 120 de minute;
	probă orală, cu durata de 20 de minute;
	probă de înțelegere a unui text audiat, cu durata de 30 de minute.

Elevii din secțiile bilingve francofone au, pe parcursul celor 4 ani de liceu, un orar specific de discipline nonlingvistice (DNL) predate în limba franceză: Matematică, Fizică, Chimie, Biologie, Istorie, Geografie, Economie, în funcție de filiera, profilul și specializarea clasei. În vederea obținerii mențiunii speciale "secție bilingvă francofonă" pe diploma de bacalaureat, elevii din secțiile bilingve francofone susțin o probă scrisă în limba franceză la una dintre disciplinele nonlingvistice studiate în limba franceză. Proba scrisă la DNL studiată în limba franceză se susține la sfârșitul clasei a XII-a, în perioada prevăzută în calendarul examenului de bacalaureat românesc pentru Limba și literatura maternă - proba E. b) - probă scrisă.

Durata probei scrise la DNL studiată în limba franceză este de 180 de minute.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Probele specifice susținute de elevii claselor a XII-a din secțiile bilingve româno-spaniole care funcționează în baza Acordului dintre Ministerul Educației și Cercetării din România și Ministerul Educației și Științei din Regatul Spaniei cu privire la înființarea și funcționarea secțiilor bilingve româno-spaniole în liceele din România și la organizarea examenului de bacalaureat în aceste licee, se desfășoară în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.756/2012 privind organizarea și desfășurarea probelor specifice din cadrul examenului de bacalaureat, susținute de absolvenții secțiilor bilingve româno-spaniole, cu modificările și completările ulterioare și ale prezentului ordin.

Pentru obținerea diplomei spaniole de bacalaureat, absolvenții secțiilor bilingve româno-spaniole trebuie să susțină și să promoveze probele prevăzute de reglementările în vigoare pentru examenul de bacalaureat românesc și să îndeplinească următoarele condiții: a) susțin proba de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională studiată pe parcursul învățământului liceal la limba spaniolă; b) susțin o probă suplimentară de cultură spaniolă; c) îndeplinesc, pentru probele menționate la lit. a) și b), condițiile prevăzute de prezenta metodologie.

Proba de evaluare a competențelor lingvistice în limba spaniolă se desfășoară în perioada prevăzută în calendarul examenului de bacalaureat pentru evaluarea competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională - proba C.

Evaluarea competențelor lingvistice în limba spaniolă se face prin 3 tipuri de probe:

proba scrisă (cu durata de 120 de minute)	proba orală (cu durata de 10-15 minute)	proba de înțelegere a textului audiat (cu durata de 20 de minute)
--	--	--

Proba de cultură spaniolă este probă scrisă și se susține în perioada prevăzută de calendarul examenului de bacalaureat pentru proba scrisă la limba și literatura maternă - proba B, fiind susținută în limba spaniolă, cu subiecte din Istoria Spaniei, Geografia Spaniei și Istoria culturii și civilizației spaniole.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

V.2. PROBE DE EVALUARE A COMPETENȚELOR LINGVISTICE ȘI DIGITALE

Examenul național de bacalaureat constă în susținerea următoarelor probe de evaluare a competențelor lingvistice, referindu-ne atât la forma acestui examen, prevăzută de Legea educației 1/2011, precum și cea prevăzută de noua Lege a învățământului preuniversitar 198/2023:

<i>probă de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română</i>	<i>probă de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională studiată pe parcursul învățământului liceal</i>	<i>probă de evaluare a competențelor digitale</i>	<i>probă de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă, pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale</i>
--	--	---	--

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

V.2.1. Proba de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română

În cele ce urmează, ne raportăm la forma examenului prevăzută de Legea educației 1/2011, respectiv la aspecte metodologice, conținute de metodologia specifică, cu mențiunea că această formă de examen va rămâne valabilă pentru toate generațiile de elevi care studiază în baza curriculumului național în vigoare la perioada elaborării (mai-august 2023).

Astfel, subiectele pentru proba de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română, se elaborează de către Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație. Subiectele cuprind texte literare și nonliterare, funcționale și nonfuncționale și itemi corespunzători descriptorilor competențelor din programele pentru bacalaureat.

Desfășurarea probei:

Candidații intră în sala de examen în ordinea afișată, respectându-se criteriul alfabetic și ora prevăzută pentru fiecare grupă. Fiecare candidat prezintă comisiei documentul de identitate.

Comisia de bacalaureat verifică identitatea fiecărui candidat. Candidatul extrage un bilet și primește hârtie șampilată pentru ciornă. Ele vor avea un grad de complexitate care să permită tratarea lor integrală în maximum 10-15 minute. Pentru elaborarea răspunsurilor, se acordă fiecărui candidat câte 15 minute, iar pentru susținerea acestora în fața comisiei, câte 10 – 15 minute. După susținerea probei, candidatul predă ciorna semnată și biletul de examen.

Candidații nu pot schimba biletele de examen. Se interzice candidaților să pătrundă în sală cu orice fel de lucrări: manuale, dicționare, notițe, însemnări etc., care ar putea fi utilizate pentru rezolvarea subiectelor, precum și cu telefoane mobile și cu orice mijloc electronic de calcul sau de comunicare. Nerespectarea dispozițiilor referitoare la introducerea de materiale interzise în sala de examen duce la eliminarea din examen a candidatului de către președintele comisiei de examen, indiferent dacă materialele interzise au fost folosite sau nu.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Candidații care refuză să răspundă la întrebările formulate de examinator se consideră că nu au susținut proba.

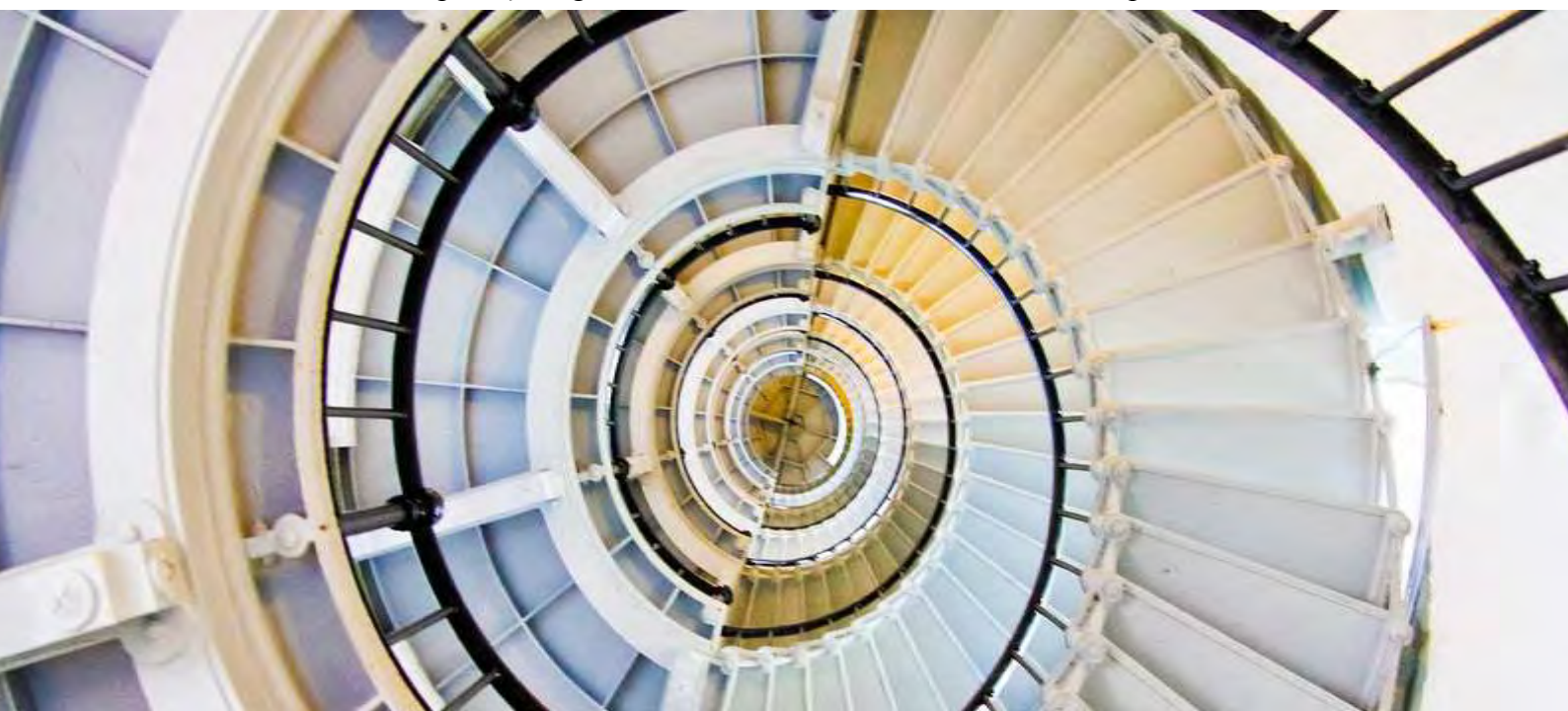
Evaluarea probei:

Proba de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română este evaluată de către doi profesori. Fiecare profesor examinator notează în mod independent, pe baza grilei, pe un borderou individual, nivelul de competență lingvistică de comunicare orală în limba română (utilizator mediu, utilizator avansat, utilizator experimentat).

Imediat după susținerea probei de către candidat, profesorii examinatori stabilesc nivelul de competență lingvistică al candidatului. Dacă cei doi profesori acordă același nivel, acesta devine nivelul de competență lingvistică final, dar dacă acordă niveluri diferite, nivelul de competență lingvistică se stabilește astfel:

Profesor examinator		Nivel de competență lingvistică
I	II	
utilizator mediu	utilizator avansat	utilizator avansat
utilizator mediu	utilizator experimentat	utilizator avansat
utilizator avansat	utilizator experimentat	utilizator experimentat

Nivelul de competență lingvistică final se înscrie în borderoul final al probei.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

V.2.2. Proba de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă, pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale

Față de aspectele anterior evidențiate, care rămân fiind aplicabile și în acest caz, evidențiem ca aspect specific al acestei probe că:

- *la examenul oral de limba și literatura maghiară candidații pot folosi culegeri de texte; pentru a preveni eventuale fraude, acestea vor fi verificate înainte de începerea examenului de către comisia de examinare.*

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

V.2.3. Proba de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională, studiată pe parcursul învățământului liceal

La proba de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională, studiată pe parcursul învățământului liceal, candidații pot alege oricare limbă modernă studiată în liceu, indiferent dacă a fost studiată drept limba 1, limba a 2-a sau limba a 3-a de studiu, dacă a fost studiată în regim normal, intensiv, bilingv ori dacă a fost disciplină obligatorie sau opțională.

Evaluarea competenței lingvistice într-o limbă de circulație internațională se face prin trei tipuri de probe, după cum urmează:

proba de înțelegere a textului audiat (cu durata de 20 de minute)	proba scrisă (cu durata de 120 de minute)	proba orală (cu durata de 10-15 minute)
--	--	--

Subiectele pentru probele de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională studiată în liceu sunt elaborate de Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație, astfel încât să permită stabilirea, pentru fiecare candidat, a nivelului corespunzător Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi.

Elevii care promovează, pe parcursul învățământului preuniversitar, examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine, au dreptul la recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la aceste examene, la cerere și conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Desfășurarea probei:

La probele a) și b), candidații sunt repartizați în săli, în ordine alfabetică, câte unul în bancă, conform planificării făcute de comisia de bacalaureat pentru evaluarea competențelor lingvistice și digitale. Asistenții verifică documentul de identitate al fiecărui candidat aflat în sală.

La proba scrisă și cea de înțelegere a unui text audit, înainte de aducerea subiectelor în săli, fiecare candidat primește o coală de hârtie tipizată, pe care își scrie cu majuscule numele, prenumele tatălui, toate prenumele personale, în ordinea în care sunt trecute în actul de identitate și completează citeț celelalte date de pe colțul ce urmează a fi lipit.

La ora stabilită pentru începerea probei, textul înregistrat pe o casetă sau pe un CD este audiat de două ori. Pe măsură ce audiază textul, elevii încep rezolvarea subiectelor. După ce își încheie lucrările, candidații numerotează foile, sub îndrumarea asistenților, numai cu cifre arabe, în partea de jos a paginii, în colțul din dreapta, indicând pagina curentă și numărul total de pagini, de exemplu sub forma 3/5, pentru pagina a treia, dacă elevul a scris în total cinci pagini. Se vor numerota toate paginile pe care elevul a scris, inclusiv acelea pe care sunt scrise doar câteva rânduri, partea nescrisă fiind barată de către asistenți. După încheierea numerotării, candidații predau asistenților lucrările și semnează pentru confirmarea predării lucrării și a numărului de pagini. Colțul colii tipizate va fi lipit, în prezența candidatului, numai după ce asistenții din săli au verificat identitatea candidaților și după ce aceștia semnează în interiorul porțiunii care urmează a fi sigilată.

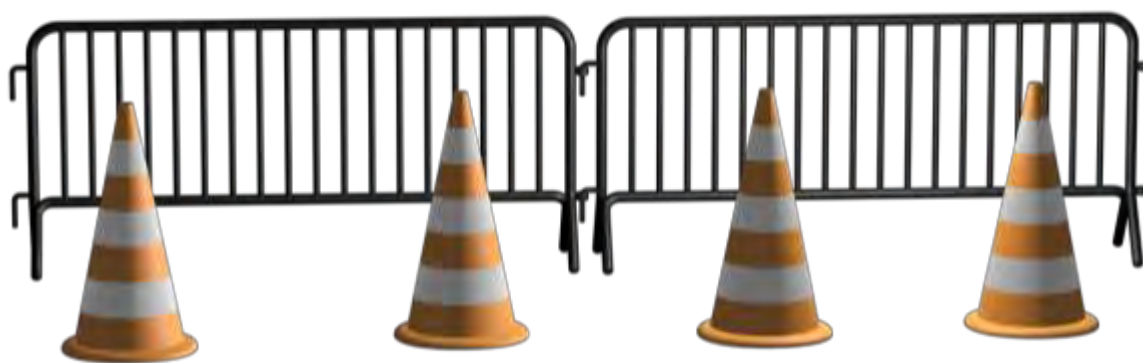
La predarea lucrărilor, asistenții barează spațiile nescrise, verifică numărul de pagini și îl trec în procesele-verbale de predare-primire pe care le semnează candidații, precum și în rubrica prevăzută pe prima pagină a lucrării. La expirarea timpului acordat pentru rezolvarea subiectelor, candidații predau lucrările în faza în care se află, fiind interzisă depășirea timpului stabilit. Trei candidați rămân în sală până la predarea ultimei lucrări.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

În cazul în care un candidat refuză să predea lucrarea scrisă, acest lucru se consemnează într-un proces-verbal, semnat de cei doi asistenți și atrage după sine eliminarea candidatului din examen. Candidații intră în sala de examen în ordinea afișată, respectându-se criteriul alfabetic și ora prevăzută pentru fiecare grupă pentru proba orală. Fiecare candidat prezintă comisiei documentul de identitate. Comisia de bacalaureat verifică identitatea fiecărui candidat. Candidatul extrage un bilet și primește hârtie șampilată pentru ciornă. Ele vor avea un grad de complexitate care să permită tratarea lor integrală în maximum 10-15 minute. Pentru elaborarea răspunsurilor, se acordă fiecărui candidat câte 15 minute, iar pentru susținerea acestora în fața comisiei, câte 10 – 15 minute. După susținerea probei, candidatul predă ciorna semnată și biletul de examen.

Candidații nu pot schimba biletele de examen. Se interzice candidaților să pătrundă în sală cu orice fel de lucrări: manuale, dicționare, notițe, însemnări etc., care ar putea fi utilizate pentru rezolvarea subiectelor, precum și cu telefoane mobile și cu orice mijloc electronic de calcul sau de comunicare. Nerespectarea dispozițiilor referitoare la introducerea de materiale interzise în sala de examen duce la eliminarea din examen a candidatului de către președintele comisiei, indiferent dacă materialele interzise au fost folosite sau nu.

Evaluarea probei:

Evaluarea candidaților se face separate pentru fiecare din cele cinci competențe. Examinatorii acordă un nivel de la A1 la B2, fiind înregistrat în borderoul de evaluare final. Pentru candidații care obțin între 0 – 10 puncte nu pot obține un nivel de competență lingvistică într-o limbă de circulație internațională.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

V.2.4. Proba de evaluare a competențelor digitale

Proba de evaluare a competențelor digitale, se desfășoară în laboratoarele de informatică din unitățile de învățământ liceal și este, preponderant, o probă de natură practică. Examenele se susțin în zilele programate, în intervalul orar 13,00 – 14,30.

Subiectul are următoarea structură:

- fișa A – cu conexiune funcțională la Internet, cu durata de 15 minute;
- fișa B – după întreruperea conexiunii la Internet, cu durata de 75 minute.

Comisia de bacalaureat de evaluare a competențelor lingvistice și digitale, organizată la nivelul unității de învățământ liceal, asigură, înaintea probei de evaluare a competențelor digitale, pregătirea laboratoarelor de informatică și a calculatoarelor pentru buna desfășurare a acesteia. Comisia se va asigura că toate calculatoarele au softul necesar pentru rezolvarea subiectelor, în conformitate cu programa de bacalaureat pentru proba de evaluare a competențelor digitale, că există conectare la internet pentru fiecare calculator etc.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Totodată, la pregătirea calculatoarelor se va avea în vedere ca, în timpul probei, candidații să nu poată comunica între ei prin calculator și ca toate calculatoarele să aibă aceeași informație pentru toți candidații. Sălile în care se desfășoară proba de evaluare a competențelor digitale vor fi pregătite de comisia de bacalaureat din unitatea de învățământ liceal și în sensul respectării prevederilor Art. 54 din prezenta metodologie.

Desfășurarea probei:

Candidații sunt repartizați în săli, în ordine alfabetică, câte unul la calculator, conform planificării făcute de comisia de bacalaureat pentru evaluarea competențelor, organizată la nivelul unității de învățământ. Asistenții verifică documentul de identitate al fiecărui candidat aflat în sală. Înainte de aducerea subiectelor în săli, asistenții vor explica elevilor modul de desfășurare a probei și modul de completare a datelor personale pe foaia tipizată. La finalul probei, în funcție de procedurile stabilite de Centrul Național de Evaluare și Examinare, candidații vor preda asistenților foile pe care au rezolvat subiectul sau vor furniza comisiei un folder în care vor memora produsele software obținute prin rezolvarea subiectelor propuse, precum și un fișier în care vor nota răspunsuri la eventualele întrebări conținute în subiecte. Acestea constituie documente de examen.

Evaluarea probei:

Evaluarea se face conform baremului transmis de Centrul Național de Evaluare și Examinare.

Fiecare examinator acordă un punctaj exprimat printr-un număr întreg cuprins între 0 și 100. Punctajul final al fiecărui candidat se calculează ca medie aritmetică a punctajelor celor doi examinatori, rotunjită în favoarea candidatului, la numărul întreg imediat superior.

Punctajul final obținut se transformă în nivel de competență digitală astfel:

Punctaj	Nivel de competență digitală
0 – 19	-
20 – 30	utilizator începător
31 – 55	utilizator de nivel mediu
56 – 74	utilizator avansat
75 – 100	utilizator experimentat

V.3. PROBE SCRISE

În raport cu organizarea și desfășurarea examenului actual de bacalaureat (an școlar 2022-2023), în baza Anexei 2 la ordinul MECTS nr. 4799/31.08.2010, privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat – 2011, cu modificările și completările ulterioare, candidații au de susținut o serie de probe scrise, dintre care unele obligatorii, altele implicând diferite niveluri de opționalitate/alegere.

Astfel, toți candidații susțin proba scrisă la limba și literatura română, însă subiectele sunt diferite pentru anumite filiere/profiluri/specializări, raportându-se la programe de examen, derivate din tipurile de programe școlare ale disciplinei. Matematica sau istoria sunt disciplinele care reprezintă probă diferențiată în funcție de filieră/profil/specializare/calificare, existând mai multe programe de examen pentru matematică, derivate din tipurile de programe școlare ale disciplinei.

Opționalitatea este asociată probei scrise care reflectă filiera/profilul/specializarea/calificarea, în metodologia examenului existând definite două grupe de discipline din care candidatul poate alege.

În situația candidaților care au finalizat studiile liceal în-tro limbă a minorităților naționale, aceștia pot opta pentru susținerea încă a unei probe scrise, pentru limba și literatura maternă. Corelat cu această categorie de candidați, este de menționat că acestora li se asigură traducerea subiectelor la celelalte discipline (excepție disciplina limba și literatura română) în limba maternă.

Subiectele pentru probele scrise de examen, precum și baremele de evaluare și de notare asociate acestora, se elaborează la nivelul instituțiilor centrale specializate în evaluare (Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație/Centrul Național de Curriculum și Evaluare), fiind stabilite în baza următoarelor criterii:

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- să fie în concordanță cu programele școlare și cu programele de examen, aprobate și publicate de MECTS;
- să fie proiectate astfel încât tratarea lor să valorifice capacitatea candidaților de analiză, de sinteză, de generalizare și abstractizare;
- să asigure o cuprindere echilibrată a materiei studiate, să aibă grad de complexitate corespunzător conținutului programelor de bacalaureat, pentru a fi tratate în timpul stabilit, să solicite demonstrarea competențelor prevăzute în aceste programe;
- să permită tratarea lor în timpul acordat candidaților pentru rezolvare la probele scrise: 3 ore;

Baremele de evaluare și de notare se elaborează astfel încât să se asigure unitatea de evaluare la nivel național.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

CAPITOLUL VI. ROLURI ȘI RESPONSABILITĂȚI ALE PROFESORULUI ÎN RELAȚIE CU EXAMENUL DE BACALAUREAT/EXAMENELE DE CERTIFICARE A COMPETENȚELOR PROFESIONALE

În capitolul de față, aducem în atenție complexitatea acestui examen din perspectiva varietății rolurilor și responsabilităților cadrului didactic. Astfel, orice profesor este implicat, direct sau indirect, în diferite etape ale examenului, în acest sens, abordăm rolurile și responsabilitățile din perspectiva dirigintelui, a profesorului de specialitate, a profesorului numit în comisiile specifice de examen, respectiv a profesorului membru în comisiile de evaluare/contestații.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

VI.1. PROFESORUL DIRIGINTE/TUTOR

Atât prin raportare la prevederile metodologiei de organizare a examenului de bacalaureat, cât și din perspectiva atribuțiilor sale, prevăzute în ROFUIP, profesorul diriginte are un rol esențial în pregătirea elevilor săi pentru examenul de bacalaureat și îi revin anumite responsabilități importante, precum:

Tabel 13. Responsabilități ale profesorului diriginte

Coordonarea și organizarea clasei de elevi	prin promovarea valorilor caracteristice culturii organizaționale, asigurarea unui climat propice pentru învățare, promovarea disciplinei școlare și menținerea unei bune comunicări între elevi, cadre didactice și părinți
Consiliere și îndrumare	privind alegerile/deciziile pe care trebuie să le facă/ia elevii, inclusiv în ceea ce privește disciplinele ce corespund probelor examenului pentru bacalaureat (opționalitate) sprijin și informare cu privire la modalitățile de pregătire pentru examen
Monitorizarea stării de învățare/a rezultatelor școlare	cu scop de a identifica eventuale deficiențe sau dificultăți cu care aceștia se confruntă în învățare, în vederea stabilirii unor planuri individuale de remediere/consolidare a învățării
Organizarea de ore/întâlniri/ședințe și a activităților cu elevii	Responsabilitate în organizarea de ore/întâlniri/ședințe cu elevii, pentru a discuta despre subiecte legate de examenul de bacalaureat, pentru a răspunde la întrebările acestora și pentru a oferi ghidare în vederea pregătirii eficiente
Coordonarea pregătirii pentru examen	prin identificarea de oportunități/resurse și transpunerea lor în planuri de acțiune, în colaborare cu profesorii de specialitate, pentru abordarea optimă a examenului de bacalaureat
Monitorizarea prezenței și comportamentului elevilor	În vederea îndeplinirii de către elevi a responsabilităților și a respectării regulamentelor
Pregătirea documentelor necesare examenului de bacalaureat	asigurarea completării și colectării documentelor necesare pentru înscrierea elevilor (absolvenților) la examenul de bacalaureat și orice alte formalități administrative
Sprijin emoțional și motivațional	încurajarea elevilor pentru a susține examenul de bacalaureat, abordarea acestuia cu încredere în propriile capacități

În acest sens, este extrem de important ca relația dintre profesorul diriginte și elevii săi să fie construită pe baza de încredere, să fie reciprocă și consolidată în timp. Deși examenul de bacalaureat se susține la finalul anilor de studiu liceal, încă din clasa a IX-a, profesorul diriginte trebuie să aibă în vedere ce este necesar să facă pentru a motiva elevii să se înscrie la acest examen și să aibă succes la susținerea probelor specifice.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

O consiliere constantă privind obiectivul promovării examenului de bacalaureat presupune introducerea în tematica întâlnirilor periodice cu elevii/a celor individuale, a aspectelor ce țin de traseul educațional ales, astfel încât anumite corecții ale acestui traseu să se realizeze în timp util, precum și privind rezultatele învățării. O legătură permanentă cu profesorii clasei, mai ales cei care predau discipline ce corespund probelor de examen, permite identificarea la timp a unor probleme de învățare, în acest sens putându-se lua măsuri pentru soluționarea acestora.

Chiar dacă, la finalizarea învățământului liceal, elevul devine major, menținerea unei relații strânse cu părinții/reprezentanții legali ai elevilor este extrem de benefică, împreună putând acționa pentru motivarea și în sprijinul elevilor.

VI.2. PROFESORUL DE SPECIALITATE

Profesorul de specialitate – care predă disciplină corespondentă probelor examenului de bacalaureat – are responsabilități din această perspectivă, chiar dacă, prin activitatea didactică nu are ca principal scop asigurarea unui rezultat care să corespundă promovării examenului de bacalaureat, ci facilitarea învățării și progresul achizițiilor elevilor la disciplina sa.

Evident, cum programele de examen sunt derivate din programele școlare, un demers educațional corect dimensionat, adaptat specificului de elevi și centrat pe aceștia contribuie, indirect, la reușita elevului la examenul de bacalaureat.

Pentru aceasta, profesorul de specialitate trebuie să se asigure, prin evaluările de parcurs (curente/sumative), că nivelul achizițiilor elevilor este unul corespunzător și remanent pe o perioadă de timp mare, mai ales în situația unor discipline care au corespondent la examen, dar sunt studiate pe parcursul unui an școlar, chiar și cu primul an de liceu.

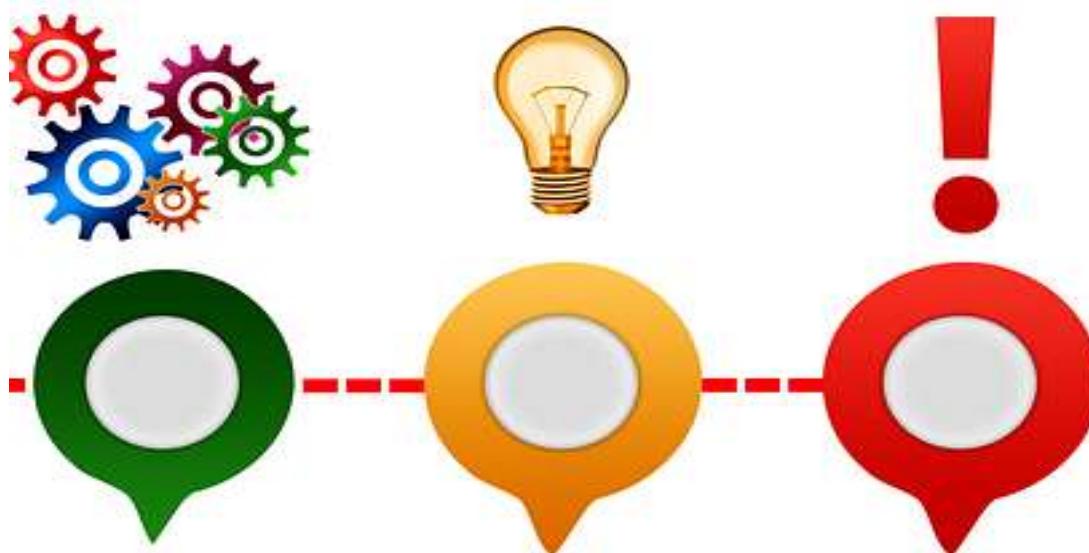
Pentru a crește încrederea elevilor în propriile puteri, familiarizarea acestora cu structura și formatul probei de examen, la disciplina pe care o predă, este esențială. Astfel, introducerea în evaluările aplicative a tipologiei de itemi utilizate în cadrul subiectului de examen, va permite elevului să reflecteze la cerințele examenului și să aibă o raportare realistă la posibilele rezultate în condițiile în care, la nivelul clasei, al unității de învățământ, local sau național, profesorul încurajează

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

participarea elevilor la simulări ale bacalaureatului. Simulările examenului de bacalaureat au rolul nu doar de familiarizare cu subiectele, ci și de a obișnui elevul cu elementele procedurale care țin de organizarea și desfășurarea probei respective. Profesorul trebuie să acorde atenție ca, în cadrul simulărilor, să relice condițiile de examen cât mai fidel, pentru ca elevul să nu fie deconcentrat la examen.

Oferirea de feed-back asupra învățării este un element-cheie în relația cu proprii elevii a profesorului de specialitate. Elevul trebuie să înțeleagă ce a determinat obținerea unei anumite note/punctaj, pentru a putea, cu sprijinul profesorului să aibă intervenții de corectare a stării de învățare.

În apropierea examenului de bacalaureat, realizarea unui program de sprijin care să asigure cadrul de recapitulare a materiei, trebuie să fie bine gândită de profesorul de specialitate, astfel încât să acopere competențele prevăzute în programa de examen prin orele de pregătire la disciplina de predare. O provocare suplimentară apare la disciplinele care au corespondent în probele de examen, dar care au fost predate în anii anteriori (clasele a IX-a – a XI-a), în acest sens, profesorul trebuie să acorde atenție refacerii relației sale cu elevii și să asigure sprijinul în opțiunea pe care aceștia o fac, referindu-ne aici mai ales la proba la alegere a examenului de bacalaureat.

VI.3. ASUMAREA DE RESPONSABILITĂȚI ORGANIZATORICE ÎN CADRUL DIFERITELOR COMISII CONSTITUITE PENTRU EXAMENUL DE BACALAUREAT

Deținerea unei calități în cadrul comisiilor examenului de bacalaureat este urmare a exprimării disponibilității profesorului și a unui proces de nominalizare care, pentru anumite comisii, este prin tragere la sorți.

Atribuțiile defalcate pe fiecare categorie de resursă umană din care este constituită fiecare comisie de organizare și desfășurare sunt specificate în metodologia examenului, aprobată prin OMECTS nr.4799/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere că este organizată la nivelul unității de învățământ care are promoție de elevi de clasa a XII-a/a XIII-a, prezentăm structura *Comisiei de bacalaureat de evaluare a competențelor lingvistice și digitale*:

- președinte – directorul sau directorul adjunct al unității de învățământ;
- secretar – un cadru didactic cu abilități în operarea pe calculator/informatician, care poate cumula și calitatea de persoană de contact;
- membri – 1-2 cadre didactice, unul dintre aceștia putând cumula și calitatea de persoană de contact;
- asistenți – câte 2 cadre didactice, de alta specialitate decât cea la care se susține proba, pentru fiecare sală în care se desfășoară probe scrise sau practice de examen;
- profesori examinatori - profesori de specialitate, pentru fiecare disciplină de examen la care se susțin probe de evaluare a competențelor.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Comisia de bacalaureat de evaluare a competențelor lingvistice și digitale are următoarele atribuții:

- (1) răspunde de organizarea, în unitatea de învățământ respectivă, a probelor de evaluare a competențelor lingvistice și digitale, în conformitate cu prevederile metodologiei;
- (2) asigură desfășurarea corespunzătoare a tuturor probelor de evaluare a competențelor lingvistice și digitale;
- (3) controlează și îndrumă activitatea tuturor persoanelor din centru, care au sarcini privind organizarea și desfășurarea probelor de evaluare a competențelor lingvistice și digitale din cadrul examenului de bacalaureat;
- (4) elaborează documentele necesare desfășurării probelor de evaluare a competențelor lingvistice și digitale din cadrul examenului de bacalaureat;
- (5) elaborează și completează documentele necesare înscrierii și participării candidaților din seria curentă la probele din cadrul examenului de bacalaureat;
- (6) asigură condițiile necesare organizării și desfășurării probelor de evaluare a competențelor lingvistice și digitale - sălile în care se desfășoară probele, imprimările pentru lucrările scrise, copiatoare, fișete pentru păstrarea documentelor de bacalaureat în deplină siguranță, calculatoare având softul necesar pentru desfășurarea probei de evaluare a competențelor digitale, telefon, fax, radio, conexiune internet etc.;
- (7) completează cataloagele electronice cu numele, inițiala tatălui și prenumele candidaților, cu disciplinele de examen pe care aceștia le susțin, colectează și transmit alte date necesare, solicitate de Comisia Națională de Bacalaureat sau de comisia de bacalaureat județeană/a municipiului București;
- (8) examinează candidații la probele de evaluare a competențelor lingvistice și digitale;
- (9) înregistrează în catalogul electronic participarea/neparticiparea candidaților la probele de evaluare a competențelor lingvistice și digitale și, după caz, rezultatele obținute la acestea;
- (10) afișează listele candidaților care s-au prezentat la probele de evaluare a competențelor lingvistice și digitale, precum și, după caz, rezultatele obținute de aceștia;

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- (11) repartizează candidații pe săli, pentru probele de evaluare a competențelor lingvistice și digitale, în ordine alfabetică și afișează listele respective, cu 24 de ore înainte de prima probă, la avizierul unității de învățământ și pe ușile sălilor în care se desfășoară probele. La proba de evaluare a competenței lingvistice, repartizarea pe săli se face în ordine alfabetică, în funcție de limba la care candidații susțin proba;
- (12) sesizează imediat comisiei de bacalaureat județene/a municipiului București orice situație deosebită, apărută în timpul desfășurării probelor;
- (13) stabilește, prin tragere la sorți, în dimineața fiecărei probe scrise sau practice, repartizarea pe săli a asistenților și îi instruește;
- (14) preia, de la Centrul Național de Evaluare și Examinare, subiectele și le multiplică pentru fiecare comisie/subcomisie sau, după caz, pentru fiecare candidat în parte, conform procedurilor aprobate;
- (15) distribuie candidaților subiectele multiplicat pentru proba de înțelegere a textului audiat, pentru probele scrise, respectiv, după caz, pentru proba practică pe calculator;
- (16) ia măsuri pentru ca, în spațiile în care își desfășoară activitatea comisia de bacalaureat sau se desfășoară probele scrise de examen, să nu pătrundă persoane străine, neautorizate de comisia de bacalaureat județeană/a municipiului București, de Comisia Națională de Bacalaureat sau neprevăzute de metodologie;
- (17) asigură examinarea candidaților la toate tipurile de probe stabilite pentru disciplinele incluse în evaluarea competențelor lingvistice și digitale, respectând prevederile metodologiei, precum și procedurile și standardele de evaluare și examinare stabilite de Centrul Național de Evaluare și Examinare;
- (18) elaborează și transmite comisiilor de bacalaureat județene/a municipiului București, în termen de patru zile de la încheierea fiecărei probe de evaluare a competențelor lingvistice și digitale, rapoarte privind organizarea și desfășurarea acesteia;
- (19) asigură securitatea tuturor lucrărilor/documentelor de examen, scrise sau electronice și le păstrează până la sfârșitul anului școlar următor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

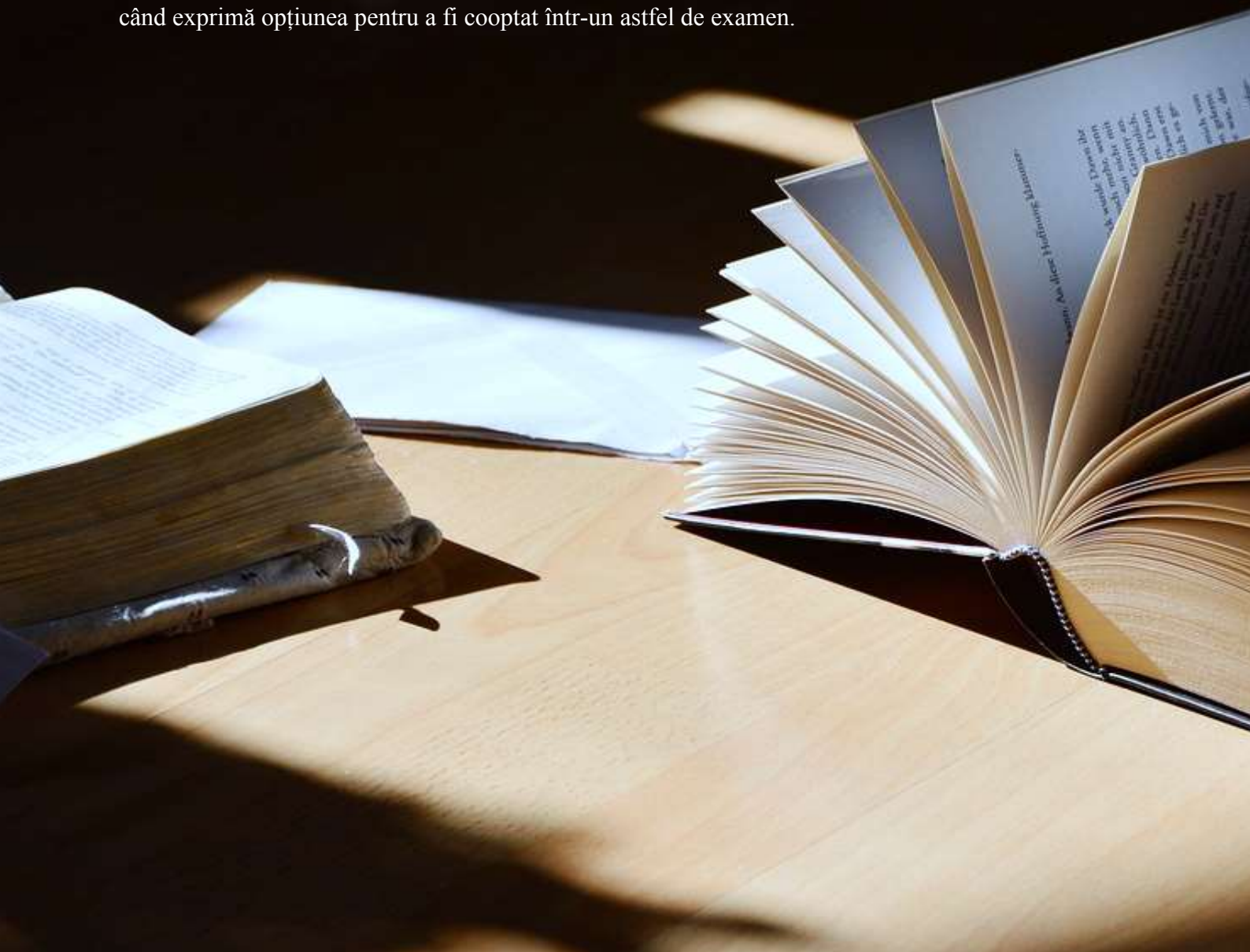

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

În Anexa 3 la ordinul MECTS nr. 4799/31.08.2010, privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat - 2011 se regăsesc, defalcate pe categorii de resursă umană ce constituie comisiile prevăzute de metodologie.

Recomandăm profesorului lecturarea anexei, cel puțin pentru a sesiza complexitatea organizării și desfășurării unui astfel de examen, dar și pentru a putea fi în cunoștință de cauză atunci când exprimă opțiunea pentru a fi cooptat într-un astfel de examen.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

VI.4. PROFESORUL EVALUATOR

Calitatea de profesor evaluator în cadrul examenului de bacalaureat, în forma sa actuală (an școlar 2022-2023), privește fie evaluarea în cadrul probelor de competențe lingvistice și digitale, în acest caz referindu-ne la profesorii de limba și literatura română, limbi moderne/de circulație națională, limbi materne, respectiv informatică/TIC, fie evaluarea probelor scrise, în acest sens fiind implicate profesorii care au discipline cu corespondent în cadrul probelor de examen, obligatoriul limba și literatura română, limbă maternă, matematică, istorie și după caz profesorii de specialitate pentru disciplinele corespunzătoare probelor cu regim de opționalitate/alegere.

Referitor la reglementarea etapei de evaluare în cadrul probelor de certificare a competențelor lingvistice și digitale, pentru elevii care susțin aceste probe și nu apelează la echivalare/recunoaștere, metodologia în vigoare (OMECTS nr. 4799/2010) prevede:

Art.62 - (1) La proba de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română, respectiv în limba maternă, precum și la proba orală din cadrul probei C, de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională studiată în liceu, examinarea se realizează de către cei doi profesori examinatori de specialitate, membri ai comisiei.

(2) Profesorii examinatori pot interveni cu întrebări lămuritoare sau suplimentare, de regulă după ce candidatul și-a prezentat răspunsurile.

(3) Examinarea se desfășoară în prezența a cel puțin 3 candidați.

Art.63 - (1) Rezultatul obținut de fiecare candidat la proba de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română, respectiv în limba maternă nu se exprima prin note sau prin calificativ admis/respins, ci prin stabilirea nivelului de competență corespunzător grilei aprobate la nivel național. Nivelul de competență lingvistică de comunicare orală în limba română, respectiv în limba maternă se stabilește de comun acord de către cei doi profesori examinatori, în conformitate cu descriptorii din programele de bacalaureat și cu grila cuprinsă în procedurile elaborate și transmise de Centrul Național de Evaluare și Examinare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Nivelul de competență lingvistică de comunicare orală în limba română, respectiv în limba maternă al candidatului se înscrie într-un borderou, care este semnat de cei doi examinatori. (...)

Art.64 – (1) Rezultatul obținut de fiecare candidat la proba de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională studiată în liceu, se stabilește de către cei doi examinatori, după susținerea de către candidat a tuturor tipurilor de probe (scris/orală/înțelegere), în conformitate cu criteriile stabilite în programele de bacalaureat și cu grila cuprinsă în procedurile transmise de Centrul Național de Evaluare și Examinare.

(2) Rezultatul evaluării competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională nu se exprimă prin note sau prin calificativ admis/respins, ci prin stabilirea nivelului de competență corespunzător Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi.(...)

Art.65 – (1) Rezultatul evaluării la proba de evaluare a competențelor digitale nu se exprima prin note sau prin calificativ admis/respins, ci prin stabilirea nivelului de competență, în raport cu standardele europene recunoscute în domeniu și în conformitate cu prevederile metodologiei și a procedurii specifice.

(2) Lucrările scrise/produsele informatice elaborate de candidați sunt evaluate de cei doi examinatori ai probei de evaluare a competențelor digitale, în conformitate cu grila de evaluare transmisă de Centrul Național de Evaluare și Examinare.

(3) Fiecare evaluator acordă un punctaj exprimat printr-un număr întreg cuprins între 0 și 100. Punctajul final al fiecărui candidat se calculează ca medie aritmetică a punctajelor celor doi examinatori, rotunjită la cel mai apropiat întreg. În cazul unei fracțiuni de 0,50 puncte, rotunjirea se face în favoarea candidatului, la numărul întreg imediat superior.

(4) În funcție de punctajul obținut, se va stabili nivelul de competență digitală a candidatului: utilizator începător, utilizator de nivel mediu, utilizator avansat, utilizator experimentat.

(5) Modalitatea de evaluare și corelarea punctajelor obținute cu nivelurile de competență menționate anterior sunt stabilite prin procedură specifică.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Față de metodologia aprobată inițial, prin OMECTS nr.4799/2010, prin ordinul anual privind organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat, se aduc modificări și completări privind etapa de evaluare inițială a lucrărilor scrise sau în cadrul etapei de contestații.

Astfel, conform Art. 12 din OME nr.5242/2022, se fac următoarele precizări:

(1) În procesul de evaluare inițială a lucrărilor scrise și de rezolvare a contestațiilor, după validarea finalizării evaluării de către cei doi profesori evaluatori, în cazul în care diferența dintre notele celor doi evaluatori este mai mică sau egală cu un punct, este calculată nota finală, ca medie aritmetică cu două zecimale a notelor acordate de evaluatori, fără rotunjire, fiind înregistrată în catalogul de bacalaureat.

(2) În cazul în care diferența dintre notele acordate de cei doi profesori evaluatori este mai mare de 1 punct, acestea nu se transcriu pe lucrare și se procedează astfel:

- președintele comisiei nominalizează alți doi profesori evaluatori pentru recorectarea lucrării;
- după finalizarea recorectării lucrării, notele acordate de fiecare dintre cei patru evaluatori se trec pe lucrare și se semnează de către evaluatori;
- președintele comisiei calculează nota finală din cele 4 (patru) note, după eliminarea celor două note — valori extreme, ca medie aritmetică cu două zecimale fără rotunjire, a celor două note — valori centrale. Media rezultată reprezintă nota finală pe care o trece pe lucrare și semnează.

(3) În cadrul etapei de soluționare a contestațiilor, după încheierea evaluării lucrărilor, nota finală se calculează cu respectarea prevederilor alin. (1) și (2). În situația în care, după desecretizarea lucrării, se constată o diferență de notare mai mare de 1,5 puncte, în plus sau în minus, între nota de la evaluarea inițială și cea de la contestații, lucrarea se rescretizează și este transmisă spre a fi reevaluată altor doi profesori evaluatori. Nota finală, ca urmare a reevaluării în etapa de soluționare a contestației, este calculată cu respectarea prevederilor (1) și (2).

(4) Nota definitivă, acordată în conformitate cu procedura menționată la (1)–(3), nu mai poate fi modificată și reprezintă nota obținută de candidat la proba respectivă.

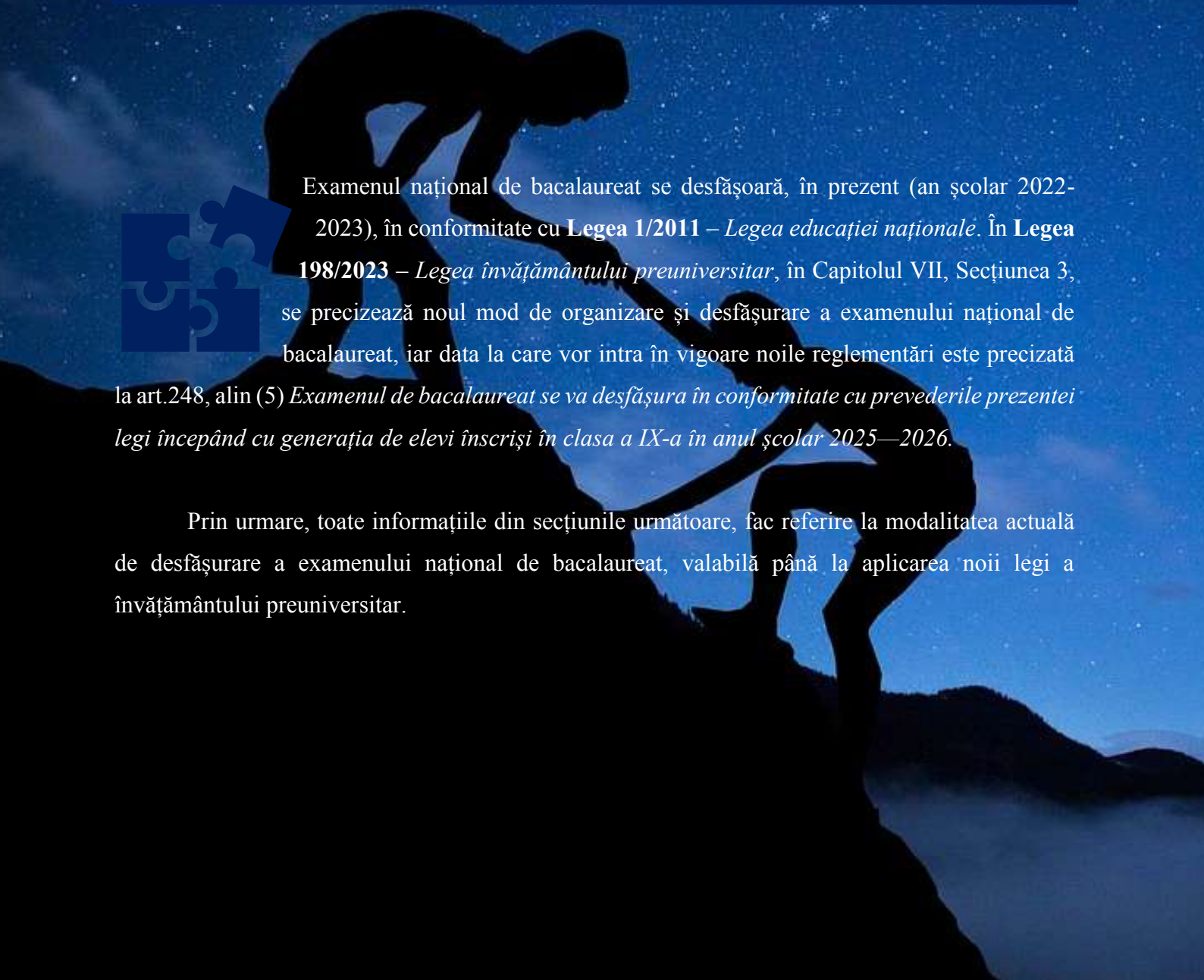
UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

CAPITOLUL VII. COMPONENTE SUPORT/CONEXE ALE EXAMENULUI NAȚIONAL DE BACALAUREAT

Examenul național de bacalaureat se desfășoară, în prezent (an școlar 2022-2023), în conformitate cu **Legea 1/2011 – Legea educației naționale**. În **Legea 198/2023 – Legea învățământului preuniversitar**, în Capitolul VII, Secțiunea 3, se precizează noul mod de organizare și desfășurare a examenului național de bacalaureat, iar data la care vor intra în vigoare noile reglementări este precizată la art.248, alin (5) *Examenul de bacalaureat se va desfășura în conformitate cu prevederile prezentei legi începând cu generația de elevi înscriși în clasa a IX-a în anul școlar 2025—2026.*

Prin urmare, toate informațiile din secțiunile următoare, fac referire la modalitatea actuală de desfășurare a examenului național de bacalaureat, valabilă până la aplicarea noii legi a învățământului preuniversitar.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

VII.1. SIMULAREA EXAMENULUI DE BACALAUREAT

Simularea evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a și a probelor scrise ale examenului național de bacalaureat se organizează atât pentru familiarizarea elevilor cu rigorile examenelor naționale, cât și cu scopul de a optimiza rezultatele obținute de către elevii din învățământul preuniversitar la finalul studiilor gimnaziale/liceale. Acestea se susțin conform ordinului anual al Ministerul Educației, au stabilite obiective clare, calendarul, programa de examen, modalități de desfășurare și de evaluare unitară.

Rezultatele obținute de elevi la simularea evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a și la simularea probelor scrise ale examenului național de bacalaureat, sunt analizate la nivelul fiecărei unități de învățământ în care s-au desfășurat aceste simulări, prin discuții individuale cu elevii, dezbateri la nivelul clasei, ședințe cu părinții, precum și la nivelul consiliului profesoral, în vederea adoptării unor măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor școlare. Aceste simulări vin în sprijinul elevilor, părinților și nu în ultimul rând al profesorilor. Astfel, prin susținerea simulărilor se ating următoarele obiective:

- *elevii își verifică nivelul achizițiilor și al competențelor pe care le dețin;*
- *părinții primesc o informare obiectivă privind stadiul de pregătire al copiilor;*
- *profesorul primește informații privind stadiul pregătirii fiecărui elev și, astfel, își eficientizează structurarea și programarea activităților viitoare.*

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Rolul simulărilor este determinat de factori psiho-pedagogici cu caracter formativ ce vizează:

- *familiarizarea elevilor cu atmosfera examenului: gestionarea emoțiilor, respectarea timpului de lucru și a prevederilor din metodologia de organizare și desfășurare a examenului;*
- *determinarea nivelului real de pregătire atins de elevi la aceea etapă;*
- *optimizarea și realizarea unui plan de pregătire remedială și de dezvoltare a competențelor necesare obținerii de rezultate foarte bune la momentul susținerii examenului;*
- *conștientizarea elevilor cu privire la importanța consolidării și aprofundării noțiunilor studiate;*
- *evaluarea unitară și obiectivă pe baza anonimatului și prin respectarea baremelor.*

Simulările organizate la nivel de școală/județ/național, acoperă majoritatea conținuturilor din programa de bacalaureat și analizarea rezultatelor acestora determină o radiografie completă referitoare la nivelul competențelor elevilor de sintetizare și aplicare în diverse contexte a noțiunilor studiate. Informarea părinților cu privire la rezultatele elevilor conduce spre monitorizarea programului de pregătire al copiilor. Profesorul, pe baza datelor centralizate și analizate, prin proiectarea măsurilor remediale, va urmări consolidarea conținuturilor și a competențelor și creșterea randamentului școlar al elevilor.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

VII.2. OPORTUNITATEA DE ECHIVALARE A UNOR PROBE PRIN REZULTATE LA OLIMPIADE SAU PRIN CERTIFICĂRI ALTERNATIVE

Pentru susținerea și promovarea Examenului de bacalaureat, candidații au posibilitatea de echivalare a probelor scrise, dacă sunt îndeplinite prevederile articolului 4 din **Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat – 2011, cu modificările și completările ulterioare.**

Astfel, conform alin. **(2) și (3)**, *elevii care, în una din clasele a IX-a – a XII-a, au obținut premii individuale la concursuri/olimpiade școlare internaționale recunoscute de către MECTS au posibilitatea de a-și echivala, la cerere, proba scrisă de examen la disciplina la care au obținut premiul; echivalarea se face cu nota maximă; lista concursurilor/olimpiadelor școlare internaționale recunoscute de către ministerul de resort se publică pe site-ul ministerului, până la începerea sesiunii speciale de bacalaureat; recunoașterea/echivalarea probelor se face de către directorul unității respective, în urma solicitării scrise a candidatului și a prezentării dovezilor privind obținerea premiului la concursul/ olimpiada internațională; documentele menționate se depun, în momentul înscrierii, la secretariatul unității de învățământ.*

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Referitor la recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine și la examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale, **Ordinul privind organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat**, emis de **Ministerul Educației**, prevede, la articolul 4, următoarele: *Recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine și la examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale se fac în conformitate cu metodologiile de recunoaștere și echivalare și cu lista examenelor aprobate prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.219/2010 privind recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine și la examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale cu probele de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională studiate pe parcursul învățământului liceal, respectiv de evaluare a competențelor digitale, din cadrul examenului de bacalaureat, cu modificările ulterioare.*

În metodologiile de recunoaștere și echivalare a rezultatelor obținute la examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine și la examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale sunt precizate etapele care trebuie parcurse de comisia de bacalaureat. Astfel, în ambele metodologii, la articolul 5 sunt precizate următoarele:

Art.5 *Pentru recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la examenele cu recunoaștere internațională, comisia de bacalaureat de evaluare a competențelor lingvistice și digitale parcurge, în mod obligatoriu, pentru fiecare candidat, următoarele etape:*

- a) verifică faptul că limba pentru care se solicită echivalarea rezultatelor obținute la un examen cu recunoaștere internațională a fost studiată de candidat pe parcursul învățământului liceal;*
- b) verifică dacă examenul pentru care se solicită recunoașterea și echivalarea rezultatelor este inclus în lista menționată la Art. 2 și dacă sunt îndeplinite condițiile minimale pentru recunoaștere, menționate în listă;*
- c) verifică dacă există copia legalizată a certificatului/diplomei, ca anexă a cererii scrise de recunoaștere și echivalare depuse de candidat;*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

d) pentru certificatele pe care este menționat un termen de valabilitate, verifică dacă data la care se finalizează proba de evaluare a competenței lingvistice – proba C) din cadrul sesiunii respective a examenului de bacalaureat - se încadrează în termenul de valabilitate precizat pe certificat/diplomă.”

Art.5 Pentru recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la examenele menționate la Art. 2, comisia de bacalaureat de evaluare a competențelor lingvistice și digitale parcurge, în mod obligatoriu, pentru fiecare candidat, următoarele etape:

a) verifică dacă examenul pentru care se solicită recunoașterea și echivalarea rezultatelor se află printre cele menționate la Art. 2;

b) verifică dacă există copia legalizată a certificatului/diplomei, ca anexă a cererii scrise de recunoaștere și echivalare depuse de candidat.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

VII.3. BACALAUREAT SPECIAL

În fiecare an școlar, prin ordin al Ministerului Educației, se aprobă susținerea sesiunii speciale a examenului de bacalaureat pentru absolvenții de liceu participanți la loturile olimpice și la competițiile sportive și artistice internaționale care se desfășoară în aceeași perioadă cu examenul național de bacalaureat sesiunea iunie—iulie și/sau pentru absolvenții de liceu care susțin examenul de admitere la academii militare din Statele Unite ale Americii.

Sesiunea specială a examenului de bacalaureat se desfășoară în conformitate cu *Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat — 2011*, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 4.799/2010 privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat — 2011, cu modificările și completările ulterioare, valabilă și pentru examenul de bacalaureat național din anul curent.

VII.4. ROLURI RESPONSABILITĂȚI ÎN EXERSAREA CONTESTAȚIILOR

Anual, la finalul anului școlar, Ministerul Educației emite ordinul privind organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat, ordin care cuprinde precizări referitoare la evaluarea lucrărilor de bacalaureat atât în prima etapă, cât și în etapa de contestații, completând/modificând, după caz, metodologia specifică, în vederea îmbunătățirii acesteia.

Pentru anul școlar 2022 -2023, OME nr.5242/31.08.2022, în articolele 12 și 13 cuprinde precizările* următoare:

Art. 12 (1) În procesul de evaluare inițială a lucrărilor scrise și de rezolvare a contestațiilor, după validarea finalizării evaluării de către cei doi profesori evaluatori, în cazul în care diferența dintre notele celor doi evaluatori este mai mică sau egală cu un punct, este calculată nota finală, ca medie aritmetică cu două zecimale a notelor acordate de evaluatori, fără rotunjire, fiind înregistrată în catalogul de bacalaureat.

(2) În cazul în care diferența dintre notele acordate de cei doi profesori evaluatori este mai mare de 1 punct, acestea nu se transcriu pe lucrare și se procedează astfel:

- președintele comisiei nominalizează alți doi profesori evaluatori pentru recorectarea lucrării;*
- după finalizarea recorectării lucrării, notele acordate de fiecare dintre cei patru evaluatori se trec pe lucrare și se semnează de către evaluatori;*
- președintele comisiei calculează nota finală din cele 4 (patru) note, după eliminarea celor două note - valori extreme, ca medie aritmetică cu două zecimale fără rotunjire, a celor două note - valori centrale. Media rezultată reprezintă nota finală pe care o trece pe lucrare și semnează.*

(3) În cadrul etapei de soluționare a contestațiilor, după încheierea evaluării lucrărilor, nota finală se calculează cu respectarea prevederilor alin. (1) și (2). În situația în care, după desecretizarea lucrării, se constată o diferență de notare mai mare de 1,5 puncte, în plus sau în minus, între nota de la evaluarea inițială și cea de la contestații, lucrarea se rescretizează și este transmisă spre a

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

fi reevaluată altor doi profesori evaluatori. Nota finală, ca urmare a reevaluării în etapa de soluționare a contestației, este calculate cu respectarea prevederilor alin. (1) și (2).

(4) Nota definitivă, acordată în conformitate cu procedura menționată la alin. (1) - (3), nu mai poate fi modificată și reprezintă nota obținută de candidat la proba respectivă.

Art. 13 (1) Candidații care depun contestații completează și semnează o declarație-tip în care se menționează faptul că au luat cunoștință că nota acordată ca urmare a soluționării contestației poate modifica nota inițială prin creștere sau descreștere, după caz.

(2) Comisia Națională de Bacalaureat va transmite Comisiei de bacalaureat județene/Comisiei de bacalaureat a municipiului București modelul cererii-tip pentru depunerea contestației care include și declarația-tip menționată la alin. (1).

**Se va avea în vedere faptul că anumite precizări privind evaluarea lucrărilor scrise la probele examenului de bacalaureat, fie că este evaluarea inițială a lucrărilor, fie în etapa de contestații, suferă modificări, deci profesorul trebuie să aibă în vedere actualizările acestor prevederi, în baza ordinului anula al ministrului educației; actualizările prevederilor sunt rezultat al spețelor care se înregistrează în etapele de evaluare și de contestații, în vederea optimizării organizării și desfășurării acestor etape.*

Precizări legate de organizarea comisiilor din centrele regionale de contestații sunt cuprinse în **Anexa 2 la ordinul MECTS nr. 4799/31.08.2010, privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat -2011** care cuprinde **Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat – 2011.**

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

VII.5. RECUNOAȘTEREA DIPLOMEI ÎN ȚARĂ (CE DREPTURI/LA CE PERMITE ACCES OBȚINEREA DIPLOMEI)

În Legea educației naționale nr.1/2011 sunt cuprinse următoarele informații referitoare la absolvenții de liceu care promovează examenul național de bacalaureat:

Art.77 (1) Absolvenții învățământului liceal primesc diploma de absolvire și foaia matricolă, parte a portofoliului educațional, care atestă finalizarea studiilor liceale și care conferă dreptul de acces, în condițiile legii, în învățământul postliceal, precum și dreptul de susținere a examenului de bacalaureat.

(2) Elevii care au promovat clasa a XII-a/a XIII-a vor susține examenul național de bacalaureat.

(3) Absolvenții învățământului liceal care susțin și promovează examenul național de bacalaureat dobândesc și diplomă de bacalaureat, care le dă dreptul de acces în învățământul superior, în condițiile legii.

Art.151 (1) Pot participa la admiterea în ciclul I de studii universitare absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat sau diplomă echivalentă.

Art.174 (61) Absolvenții școlilor sanitare postliceale cu diplomă de bacalaureat pot continua studiile în învățământul superior medical la programele de licență «Asistent medical generalist».

(62) Pentru continuarea studiilor în învățământul superior medical la programele «Asistent medical generalist» absolvenții școlilor sanitare postliceale cu diplomă de bacalaureat trebuie să se înscrie și să promoveze concursul de admitere.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

VII.6. ALEGEREA ALTUI TIP DE BACALAUREAT (BACALAUREATE PRIN ACORDURI BILATERALE – FRANCOFON, SPANIOL, GERMAN, BACALAUREAT INTERNAȚIONAL)

În **Ordinul nr. 4799/31.08.2010, privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat**, se precizează:

Art. 5 (1) Probele specifice susținute de elevii claselor a XII-a din secțiile speciale de învățământ din România, care funcționează în baza Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Federale Germania cu privire la colaborarea în domeniul școlar, se desfășoară în conformitate cu Regulamentul de desfășurare a examenului în vederea obținerii Diplomei de acces general în învățământul superior german și a Diplomei de bacalaureat de către absolvenții secțiilor/școlilor speciale germane din România, aprobat prin O.M.E.C.I. nr. 5262/2009 privind secțiile/școlile speciale germane din România, finalizate cu Diplomă de acces general în învățământul superior german și Diplomă de bacalaureat.

(2) Probele specifice susținute de elevii claselor a XII-a din secțiile bilingve francofone care funcționează în baza Acordului interguvernamental franco-român se desfășoară în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5720/2012 privind organizarea și desfășurarea probelor specifice susținute de elevii secțiilor bilingve francofone în vederea obținerii mențiunii speciale „secție bilingvă francofonă” pe diploma de bacalaureat, cu modificările și completările ulterioare și ale prezentului ordin.

(3) Probele specifice susținute de elevii claselor a XII-a din secțiile bilingve româno-spaniole care funcționează în baza Acordului dintre Ministerul Educației și Cercetării din România și Ministerul Educației și Științei din Regatul Spaniei cu privire la înființarea și funcționarea secțiilor bilingve româno-spaniole în liceele din România și la organizarea examenului de bacalaureat în aceste licee, se desfășoară în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.756/2012 privind organizarea și desfășurarea probelor specifice din cadrul examenului de bacalaureat, susținute de absolvenții secțiilor bilingve româno-spaniole, cu modificările și completările ulterioare și ale prezentului ordin.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

CAPITOLUL VIII. IMPLICAREA NOILOR TEHNOLOGII ȘI A MEDIILOR ONLINE/HIBRID ÎN PREGĂTIREA, ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA EXAMENULUI DE BACALAUREAT

Fie că ne referim la examenul propriu-zis, fie că ne referim la etape pre/post examen, noile tehnologii și mediul virtual se impun ca suport sau ca soluții pentru situații speciale, acestea nefiind doar oportunități pentru procesul de învățare, ci și în diferite etape ale procesului de evaluare.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

VIII.1. ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA EXAMENULUI, FACILITATE DE TEHNOLOGIE

Noile tehnologii pot aduce multiple avantaje în organizarea și desfășurarea examenelor la nivel național, asigurând un proces mai eficient, sigur și echitabil. Evidențiem o serie de aspecte care pledează pentru organizarea și desfășurarea examenelor, în particular a examenului de bacalaureat, Iată câteva moduri în care tehnologia poate fi utilizată în acest context, inclusiv într-o abordare online/hibrid:

- prin dezvoltarea platformelor de examinare online se poate organiza un examen într-un mod mai accesibil și convenabil pentru elevi; aceste platforme pot permite administrarea testelor și evaluarea lucrărilor într-un mediu digital, facilitând comunicarea și accesul la resurse suplimentare;
- în diferite țări se dezvoltă deja sisteme de evaluare asistată de tehnologie (Technology-Enhanced Assessment - TEA) care utilizează inteligența artificială și alți algoritmi pentru a asista evaluarea și corectarea lucrărilor; aceste sisteme pot contribui la evaluarea mai rapidă și mai precisă a lucrărilor scrise și a altor forme de evaluare;
- prin tehnologia de monitorizare online, se poate asigura supravegherea adecvată a examenului în timp real, prevenind tentativa de fraudă; prin utilizarea camerelor web, monitorizarea activității pe ecranul computerului și alte tehnologii, se poate identifica și descuraja copiatul și alte practici neloiale;
- noile tehnologii permit integrarea elementelor multimedia în întrebări, ceea ce poate crea un mediu mai interactiv și stimulant pentru elevi, încurajându-i să demonstreze cunoștințe și abilități într-un mod inovator;

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- cu ajutorul tehnologiei, se pot dezvolta examene personalizate, adaptate la nivelul de cunoștințe și aptitudini ale fiecărui elev; astfel, se poate asigura o evaluare mai justă și relevantă pentru fiecare candidat;
- sistemele tehnologice pot oferi feedback automat elevilor cu privire la rezultatele lor la examen; de asemenea, pot genera rapoarte detaliate pentru cadrele didactice și instituții/autorități, care să ofere informații despre performanțele generale ale elevilor și să identifice eventuale nevoi de îmbunătățire a procesului de învățare și predare;
- tehnologia poate fi utilizată pentru a asigura accesibilitatea la examene pentru elevii cu nevoi speciale; de exemplu, platformele de examinare online pot fi adaptate pentru a permite un acces mai facil pentru elevii cu deficiențe de vedere sau auz;
- utilizarea noilor tehnologii pentru organizarea examenelor poate duce la reducerea costurilor de imprimare și distribuție a materialelor examenului și poate avea un impact pozitiv asupra mediului, prin reducerea consumului de hârtie și a altor resurse naturale.

Cu toate aceste avantaje, este important să se ia în considerare și aspectele de securitate și confidențialitate în utilizarea tehnologiei pentru examene naționale, pentru a asigura că integritatea procesului de evaluare este păstrată.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

VIII.2. PREGĂTIREA PENTRU PROBELE EXAMENULUI, CU IMPLICAREA NOILOR TEHNOLOGII ACCESUL LA RESURSE EDUCATIONALE DESCHISE (RED)

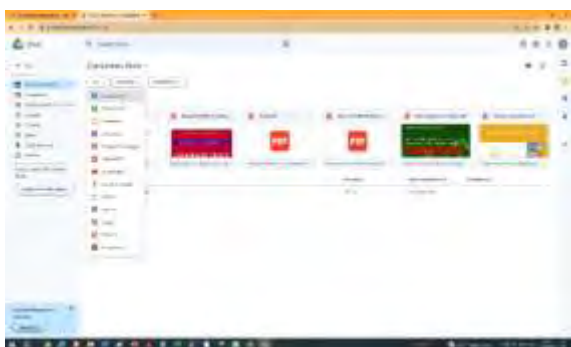
Pregătirea Examenului de Bacalaureat, cu implicarea noilor tehnologii și a mediilor de învățare utilizate online/hibrid, oferă variante multiple și extrem de facile, în condițiile în care accesul la platforme, aplicații, instrumente și depozite de resurse dedicate (multe din domeniul specialităților sau disciplinelor de examen), oferite de rețele de comunicație, este mijlocit prin mijloace electronice diverse (calculator, laptop, tabletă, telefon, smartphone etc.). Acestor posibilități li se adaugă disponibilitatea și interesul tot mai crescut al cadrelor didactice de a genera, crea și dezvolta resurse educaționale proprii, în scopul utilizării lor pentru pregătirea examenelor și evaluărilor naționale.

Opțiuni de acces, utilizare și dezvoltare a resurselor educaționale deschise sunt oferite de *Google Workspace for Education Fundamentals (G Suite For Education)*, *Microsoft Office 365 Education* și alte platforme educaționale, unde se pot genera, crea și dezvolta resurse educaționale sau se pot integra asemenea resurse.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

În diferite modalități, aceste platforme au alocate spații de stocare (Google Drive sau Microsoft 365), unde se pot încărca sau crea resurse educaționale pe care profesorul le poate utiliza în sistem online sau hibrid pentru activități de învățare sau de pregătire a Examenului de Bacalaureat. Ambele platforme, menționate anterior, au integrate programe și aplicații, ce pot fi utilizate pentru încărcarea/scrierea/ conceperea de teste sau materiale pentru pregătirea examenului:

Interfața de lucru pentru Google Drive

Interfața de lucru pentru Microsoft 365

Figura 1. Exemple de interfață de lucru

- aplicația Word sau Documente (Docs) integrată/accesibilă din ambele platforme, poate fi utilizată pentru editarea/procesarea de texte direct în platformă sau pot fi încărcate/importate din stația de lucru;
- aplicația Formulare sau Forms, disponibilă din ambele platforme, pentru redactarea testelor și obținerea unor evaluări rapide;
- Prezentare Power Point sau Prezentări, pentru conceperea și redactarea materialelor necesare pregătirii Examenului, accesibilă pe stațiile de lucru sau în format One Drive/Google Drive.

În funcție de nivelul abilităților digitale dobândite/însușite, se pot utiliza și alte platforme ce au integrate sau în care pot fi încărcate aceste aplicații sau altele similare cu acestea, pentru a putea fi aplicate în activitățile de pregătire a examenului – platforma Livresq (materiale și lecții de învățare), platforma Nearpod, platforma Wordwall și Liveworksheets (foarte utilizate pentru teste) sau aplicații ce pun la dispoziția cadrelor didactice instrumente de lucru pentru elaborarea sau modificarea (remixarea/revizuirea) resurselor în forma dorită.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

CAPITOLUL IX. CERTIFICAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE PENTRU ABSOLVENȚII FILIEREI Vocaționale

În capitolul de față, autorii prezintă contextul definit pentru absolvenții învățământului liceal, filiera vocațională, care au posibilitatea de a susține două examene:

- a) examenul de bacalaureat, a cărui promovare dă dreptul la obținerea diplomei de bacalaureat;
- b) examenul de certificare a calificării absolvenților, a cărui promovare dă dreptul la obținerea certificatului de calificare, nivelul 4, însoțit de suplimentul descriptiv al certificatului, în format Europass.

Astfel, am considerăm util ca profesorii să aibă acces la elementele definitorii ale celui de-al doilea tip de examen, cel de certificare a calificării.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

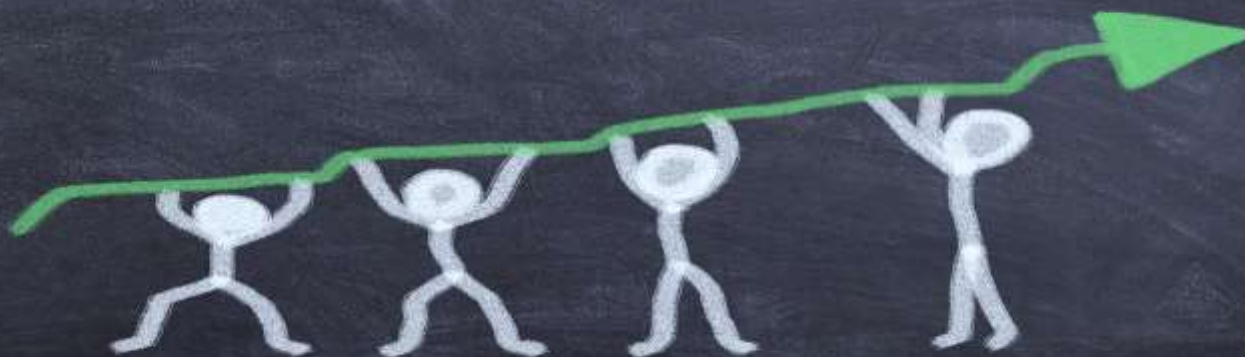

IX.1. ASPECTE GENERALE PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA EXAMENULUI DE CERTIFICARE A CALIFICĂRII ABSOLVENȚILOR ÎNVĂȚĂMÂNTULUI LICEAL, FILIERA VOCAȚIONALĂ

După absolvirea clasei a XII-a, elevii pot obține certificatul de calificare nivel 4 care conferă dreptul de acces pe piața muncii sau accesul în învățământul postliceal. Certificatul de calificare este un act prin care se confirmă pregătirea profesională dobândită de absolvenți pe întreaga durată a studiilor liceale.

În conformitate cu prevederile legale în vigoare, eliberarea certificatului de calificare nu este condiționată de promovarea examenului de bacalaureat.

Organizarea, desfășurarea și calendarul examenului de certificare se stabilesc prin metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației, la începutul fiecărui an școlar. Examenul de certificare a competențelor profesionale de nivel 4 constă într-o probă practică, prin realizarea și susținerea unui proiect, conform domeniului, specializării și calificării candidatului. Aceasta poate fi echivalată, după caz, cu proba E din cadrul examenului de bacalaureat, în cazul în care absolventul a luat minimum nota 5 la această probă.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IX.2. CADRU SPECIFIC PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA EXAMENULUI DE CERTIFICARE A CALIFICĂRII ABSOLVENȚILOR ÎN VĂȚĂMÂNTULUI LICEAL, FILIERA Vocațională

Organizarea și desfășurarea examenului de certificare în învățământul liceal, filiera vocațională, se realizează în coordonarea *Comisiei Naționale de Evaluare și Certificare*, constituită la nivel național în fiecare an școlar și funcționează în cadrul Ministerului Educației.

Comisia Națională de Evaluare și Certificare coordonează și organizarea și desfășurarea celorlalte examene de certificare a absolvenților din învățământul preuniversitar.

Comisia Națională de Evaluare și Certificare (CNEC) are următoarea componență:

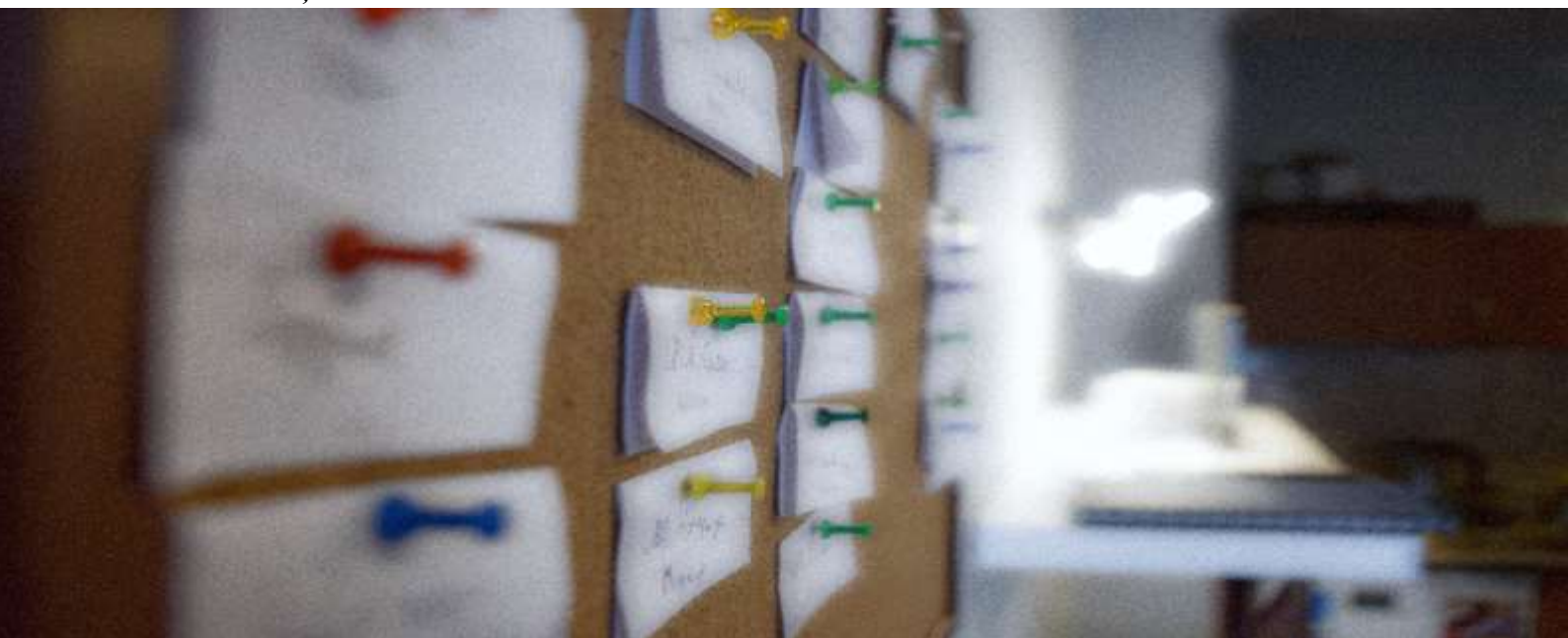
- a) președinte – secretarul/subsecretarul de stat pentru învățământ preuniversitar;
- b) vicepreședinți: directorul general al Direcției Generale Învățământ Preuniversitar, directorul general Direcției Generale pentru Învățământ în Limbile Minorităților;
- c) secretar - un inspector general de specialitate din cadrul Direcției Generale Învățământ Preuniversitar;
- d) 7-9 membri: directori, șefi de serviciu, consilieri, inspectori generali din cadrul Direcției Generale, Învățământ Preuniversitar și din cadrul Direcției Generale pentru Învățământ în Limbile Minorităților din ME, parteneri din Comisia de dialog social a ME.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

CNEC are următoarele atribuții:

- a) centralizează datele cu privire la componența nominală a comisiilor județene/a municipiului București de evaluare și certificare;
- b) instruește președinții comisiilor județene/a municipiului București de evaluare și certificare;
- c) controlează și îndrumă acțiunile privind organizarea și desfășurarea examenului de certificare;
- d) controlează modul în care își desfășoară activitatea comisiile județene/a municipiului București de evaluare și certificare;
- e) analizează modul de desfășurare a examenelor de certificare, precum și rezultatele acestora, pe baza rapoartelor întocmite de comisiile județene/a municipiului București de evaluare și certificare, din cadrul direcțiilor județene de învățământ preuniversitar, respectiv Direcția de învățământ a municipiului București;
- f) întocmește și prezintă ministrului educației raportul național al examenului de certificare;
- g) propune ministrului educației eventuale modificări în modul de organizare și desfășurare a examenului de certificare;
- h) dispune în orice alte situații nereglementate de ***Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării absolvenților învățământului liceal, filiera vocațională.***

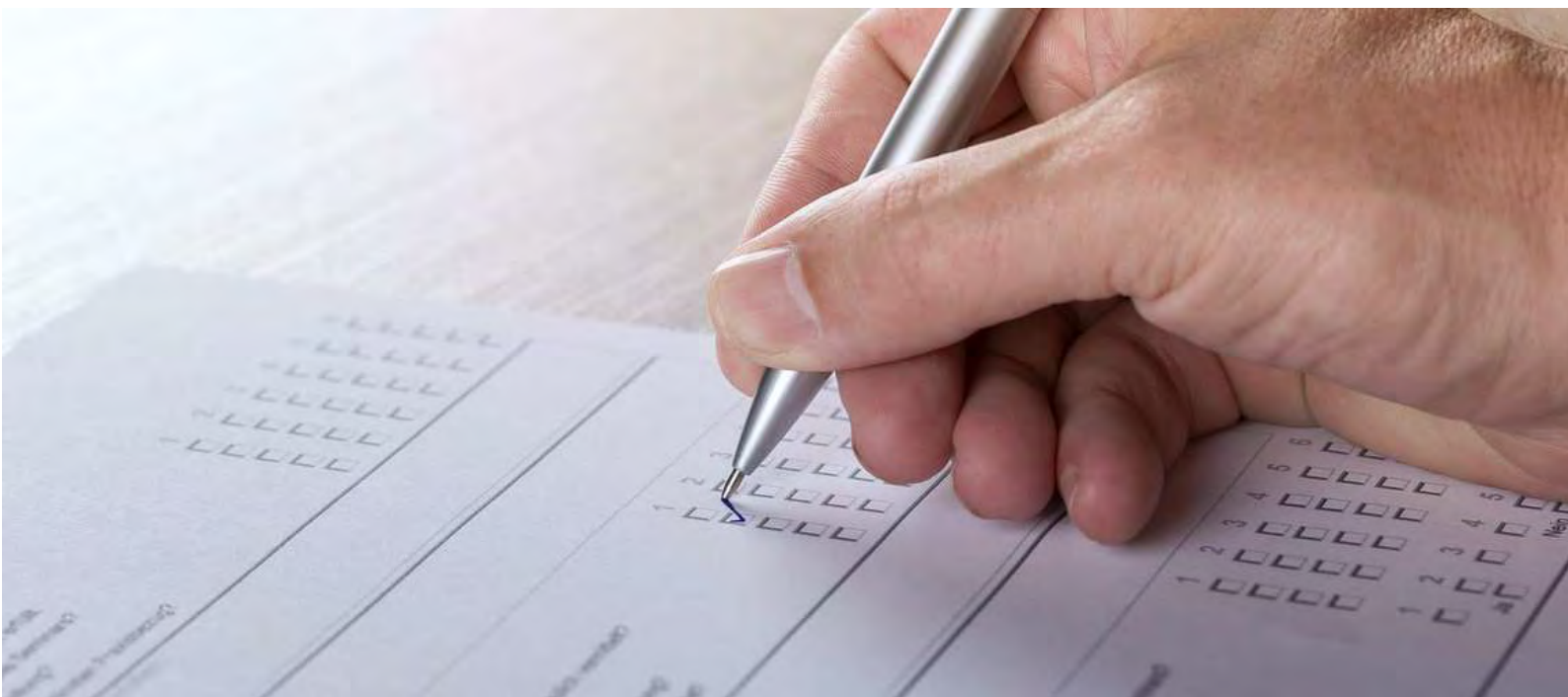

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

CNEC poate delega, pe perioada pe care o stabilește aceasta, reprezentanți pe lângă comisiile județene/a municipiului București de evaluare și certificare.

Reprezentantul CNEC are următoarele atribuții:

- a) controlează modul în care își desfășoară activitatea comisiile județene/a municipiului București de evaluare și certificare, precum și comisiile de examinare din centrele de examen, verificând respectarea dispozițiilor prezentei metodologii;
- b) consiliază comisiile județene/a municipiului București de evaluare și certificare și comisiile de examinare în privința organizării și desfășurării examenului de certificare;
- c) propune comisiilor județene/a municipiului București de evaluare și certificare schimbări în componența comisiilor de examinare și a supraveghetorilor, atunci când constată abateri de la aplicarea prezentei metodologii, și informează CNEC cu privire la acestea;
- d) informează comisiile județene/a municipiului București de evaluare și certificare sau CNEC, în cazul în care constată disfuncții în organizarea examenului de certificare, în vederea sancționării persoanelor vinovate, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare;
- e) întocmește un raport cu privire la modul de desfășurare a examenului, pe care îl transmite CNEC.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

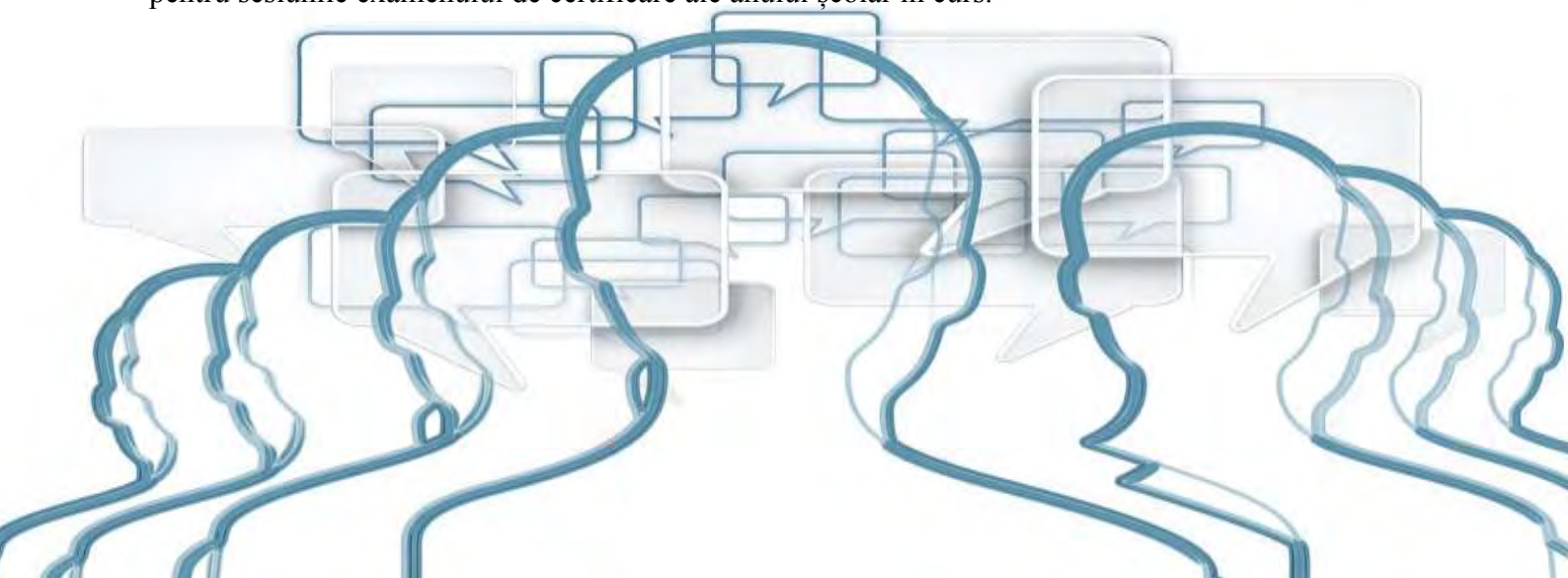
La nivelul direcțiilor județene de învățământ preuniversitar, respectiv Direcția de învățământ a municipiului București, se constituie Comisia județeană/a municipiului București de evaluare și certificare, numită în continuare CJEC/CMBEC, care coordonează organizarea examenului pentru certificarea competențelor profesionale în învățământul liceal, filiera vocațională.

CJEC/CMBEC are următoarea componență:

- a) președinte - director general/director general adjunct;
- b) vicepreședinte - inspector școlar cu atribuții în specialitatea unuia din profilurile: artistic, pedagogic, teologic și sportiv;
- c) 2 secretari: cadre didactice de specialitate/metodiști;
- d) 3-5 membri: inspectori școlari cu atribuții în specialitatea unuia din profilurile: artistic, pedagogic, teologic și sportiv.

În județele în care există candidați care susțin probe în limbile minorităților naționale, cel puțin unul dintre membrii CJEC/CMBEC trebuie să fie cadru didactic de specialitate aparținând minorităților naționale.

Componența nominală a CJEC/CMBEC se aprobă anual, prin decizie a directorului general, se transmite Direcției Generale Învățământ Preuniversitar din Ministerul Educației și este valabilă pentru sesiunile examenului de certificare ale anului școlar în curs.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

CJEC/CMBEC are următoarele atribuții:

- a) transmite Direcției Generale Învățământ Preuniversitar din Ministerul Educației, spre informare, componența nominală a CJEC/CMBEC;
- b) organizează, coordonează și răspunde de desfășurarea examenului de certificare la nivelul județului, respectiv al municipiului București, și sesizează imediat CNEC orice situație care presupune luarea unei decizii de către aceasta;
- c) stabilește centrele de examen și ia măsuri pentru dotarea acestora cu logistica necesară bunei desfășurări a examenului: copiatoare, calculatoare pentru elaborarea listelor cu rezultate și a altor documente necesare comisiei, televizor sau radio, telefon, fax etc.;
- d) desemnează reprezentanți ai CJEC/CMBEC care pot controla desfășurarea examenului de certificare în centrele de examen;
- e) solicită direcțiilor de sănătate publică județene/a municipiului București desemnarea personalului medical necesar în fiecare centru de examen;
- f) decide, în situații deosebite sau la propunerea reprezentantului CNEC, schimbarea componenței comisiilor de examinare, precum și a profesorilor supraveghetori;
- g) realizează instruirea președinților comisiilor de examinare cu 48 de ore înaintea primei probe a examenului de certificare;
- h) controlează modul de organizare și desfășurare a examenului de certificare în centrele de examen;
- i) sesizează imediat CNEC cu privire la orice situație deosebită a cărei rezolvare nu este prevăzută în ***Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării absolvenților învățământului liceal, filiera vocațională***;
- j) primește de la comisiile de examinare din centrele de examen rapoarte detaliate privind organizarea și desfășurarea examenului de certificare;
- k) analizează, pe baza rapoartelor transmise de comisiile de examinare, modul de organizare și desfășurare a examenului de certificare, întocmește și transmite Direcției Generale Învățământ Preuniversitar din Ministerul Educației și Cercetării, în termen de 15 zile de la afișarea rezultatelor, raportul cu privire la rezultatele examenului de certificare.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

La nivelul unității de învățământ, desemnată centru de examen de CJEC/CMBEC, coordonarea examenului de certificare revine comisiei de examinare din unitatea de învățământ respectivă.

Constituirea comisiei de examinare din unitatea de învățământ se face prin decizie a inspectorului școlar general, la propunerea consiliului de administrație al școlii, cu avizul inspectorului școlar cu atribuții în specialitatea profilului pentru care se susține examenul.

În cazul examenului de certificare pentru învățământului teologic, decizia de constituire se emite după obținerea avizului din partea cultului respectiv.

Comisia de examinare din unitatea de învățământ este alcătuită din:

- a) președinte - directorul sau directorul adjunct al unității de învățământ (de regulă, profesori de specialitate), fără drept de notare;
- b) secretar - responsabilul catedrei de specialitate din unitatea de învățământ respectivă, fără drept de notare;
- c) membri - profesori examinatori de specialitate, din unitatea/unitățile de învățământ din care provin candidații, care evaluează în echipe de câte doi, numărul lor variind în funcție de numărul candidaților.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

În cazul liceelor teologice, din comisie poate face parte un reprezentant al cultului, în calitate de observator, fără drept de notare.

Comisia de examinare din unitatea de învățământ centru de examen are următoarele atribuții:

- a) întocmește graficul de acțiuni privind organizarea și desfășurarea examenului de certificare și îl afișează cu cel puțin două săptămâni înainte de începerea acestuia;
- b) pregătește documentația tehnică, sălile, aparatele, instrumentele, dispozitivele, materialele necesare și asigură condițiile normale de desfășurare a probelor de examen;
- c) stabilește criteriile de evaluare pentru probele examenului pentru certificarea competențelor profesionale, în conformitate cu competențele specifice specializării;
- d) stabilește subiectele pentru proba practică;
- e) stabilește durata probelor practice;
- f) organizează și efectuează examinarea și notarea candidaților;
- g) afișează rezultatele examenului de certificare ;
- h) întocmește și păstrează, pe toată durata desfășurării examenului, dosarul comisiei de examinare;
- i) înaintează CJEC/CMBEC un raport cu privire la modul de organizare și desfășurare a examenului de certificare, care să conțină propuneri cu privire la optimizarea desfășurării acestuia.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Inspectorul școlar cu atribuții în specialitatea profilului pentru care se susține examenul va consemna atribuțiile fiecărui membru al comisiei de examen în fișe individuale, întocmite în conformitate cu prevederile ***Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării absolvenților învățământului liceal, filiera vocațională***. Fișele individuale vor fi semnate de persoanele nominalizate în comisie și vor fi păstrate la dosarul acestora.

Fiecare comisie de examinare va păstra în dosarul comisiei, pe toată durata desfășurării examenului, toate documentele de referință.

La încheierea examenului de certificare, dosarul comisiei de examinare va fi predat de președinte, sub semnătură, secretariatului unității de învățământ desemnată centru de examen, pentru arhivare.

Unitatea de învățământ centru de examen are obligația de a păstra dosarul comisiei de examinare timp de trei ani.

La nivelul unității de învățământ se pot constitui mai multe subcomisii de examinare în funcție de specializările existente.

Un profesor examinator poate avea calitatea de membru cu drept de notare într-o singură comisie de examinare.

Nu pot avea calitatea de membru cu drept de notare într-o comisie de examinare cadrele didactice care au, printre candidați, soț/soție, copil sau alte rude de până la gradul al IV-lea. Toți membrii comisiilor de examinare au obligația de a da declarații scrise în acest sens. Declarațiile se păstrează alături de celelalte documente de examen, în dosarul comisiei de examinare. La activitățile comisiei de examinare din unitatea de învățământ este obligatorie prezența tuturor membrilor acesteia.

La nivelul fiecărei comisii de examinare din unitatea de învățământ se elaborează lista candidaților înscriși la examenul de certificare, în ordine alfabetică, pe specializări, indiferent de forma de învățământ la care au absolvit ultima clasă și de tipul unității de învățământ absolvite.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IX.3. ÎNSCRIEREA CANDIDAȚILOR LA EXAMENUL DE CERTIFICARE

La examenul de certificare au dreptul să se înscrie elevii care finalizează studiile în anul în care se susține examenul, precum și absolvenți din promoțiile anterioare care au promovat ultimul an de liceu, dar nu au promovat sau nu s-au prezentat la examenul de certificare în sesiunile anterioare.

Înscrierea candidaților proveniți din unitățile de învățământ acreditate la examenul de certificare se face la secretariatul unității de învățământ la care elevul este înscris, conform calendarului aprobat pentru organizarea și desfășurarea examenului de certificare.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

În vederea înscrierii la examenul de certificare a candidaților din seria curentă, profesorii diriginți întocmesc, în perioada prevăzută de calendar, tabele care cuprind următoarele date: numele și prenumele elevilor, clasa și specializarea în care s-au pregătit, semnăturile elevilor și ale dirigintelui. Tabelele se depun, în perioada prevăzută de calendar, la secretariatul unității de învățământ. Pe baza acestora, secretarii/secretarii-șefi ai unităților de învățământ întocmesc listele provizorii cu elevii înscriși pentru susținerea examenului de certificare, pentru fiecare specializare. Înscrierea candidaților care studiază/și-au finalizat studiile la unități de învățământ autorizate să funcționeze provizoriu se face, respectând prevederile **Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării absolvenților învățământului liceal, filiera vocațională** și pe baza următoarelor înscrisuri:

- a) certificat de naștere - în copie, certificată ca fiind conformă cu originalul;
- b) certificat de căsătorie, dacă este cazul - în copie, certificată ca fiind conformă cu originalul;
- c) foaia matricolă, în original, eliberată de unitatea de învățământ privat, precum și o copie a acesteia, certificată ca fiind conformă cu originalul, copie care se păstrează în arhiva unității de învățământ la care se susține examenul; foaia matricolă și copia acesteia se depun de către unitatea de învățământ autorizată să funcționeze provizoriu, în momentul încheierii situației școlare a candidaților;
- d) actul de identitate - în copie certificată ca fiind conformă cu originalul, copie care se păstrează în arhiva unității de învățământ la care se susține examenul de certificare.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Lista provizorie cu elevii înscriși pentru susținerea examenului de certificare, certificată prin semnătura directorului și ștampila instituției, se depune la secretariatul unității de învățământ stabilită de CJEC/CMBEC drept centru de examen, la care unitatea de învățământ a fost arondată. Pe baza tabelor transmise de toate unitățile de învățământ arondate centrului de examen, secretarul/secretarul șef din unitatea de învățământ centru de examen întocmește lista provizorie cu elevii înscriși pentru susținerea examenului de certificare pentru fiecare specializare.

După încheierea cursurilor anului școlar, secretarul/secretarul-șef al unității de învățământ întocmește lista candidaților care trebuie eliminați din lista provizorie întrucât sunt corigenți, repetenți, cu situația neîncheiată sau exmatriculați și o trimite la centrul de examen la care este arondată unitatea de învățământ. Acești candidați nu vor participa la examenul de certificare.

Candidații care provin din promoțiile anterioare anului în care se susține examenul de certificare se înscriu la secretariatele unităților de învățământ la care și-au finalizat studiile, în condițiile prevăzute de *Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării absolvenților învățământului liceal, filiera vocațională*. În situația în care candidații au domiciliul în altă localitate decât aceea în care se află unitatea de învățământ la care și-au finalizat studiile, aceștia se pot înscrie la o unitate de învățământ din localitatea de domiciliu, de același profil cu cea absolvită, în care se află domiciliul candidatului, cu aprobarea directorului general al direcției județene de învățământ preuniversitar/Direcția de învățământ a municipiului București.

Dacă unitățile de învățământ la care candidații au absolvit cursurile nu organizează examen de certificare în specializarea respectivă, înscrierea acestora se face la o unitate de învățământ centru de examen pentru specializarea respectivă, pe baza aprobării directorului general al direcției județene de învățământ preuniversitar/Direcția de învățământ a municipiului București. În mod excepțional, în situația în care, pentru specializarea candidaților nicio unitate de învățământ din județul de domiciliu al acestora nu organizează examen de certificare, cu aprobarea directorului general al direcției județene de învățământ preuniversitar/Direcția de învățământ a municipiului București, se poate înființa, pentru aceștia, o subcomisie specială în cadrul unei comisii de examinare în profil.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Directorii unităților de învățământ care organizează examen de certificare elaborează lista specializărilor pentru care se susține examen și transmit situația CJEC/CMBEC, până la data de 1 martie a anului școlar în care se susține examenul.

Directorii unităților de învățământ care au absolvenți ai învățământului liceal, filiera vocațională, iau măsuri pentru informarea candidaților și a părinților acestora asupra prevederilor *Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării absolvenților învățământului liceal, filiera vocațională.*

Inspectorul școlar din cadrul direcției județene de învățământ preuniversitar/Direcția de învățământ a municipiului București, care are atribuții în specialitatea profilului pentru care se susține examenul, întocmește o situație centralizată care cuprinde lista specializărilor pentru care se organizează examen de certificare. Aceasta va fi transmisă, spre informare, Direcției Generale Învățământ Preuniversitar din Ministerul Educației

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IX.4. STRUCTURA EXAMENULUI DE CERTIFICARE

Examenul de certificare conține două probe:

- a) *susținerea proiectului/lucrării de specialitate*
- b) *proba practică, relevantă pentru specializarea certificată*

Probele examenului de certificare se pot desfășura în aceeași zi.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IX.4.1. Examenul de certificare susținut în sistem prezențial

Prezentăm structura probelor examenului de certificare, în funcție de specializări.

A. La liceele de artă, specializările arte plastice, arte decorative, arhitectură, arte ambientale și design, **structura probelor de examen** este:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate*
- *probă practică – realizarea unei secvențe din proiectul de specialitate*

B. La liceele de artă, specializarea muzică, **structura probelor de examen** este:

a) instrumente:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate*
- *probă practică – recital instrumental* care cuprinde un studiu și două lucrări de stil, caracter și formă diferite; citirea la prima vedere a unui text muzical de minimum 16 măsuri, la nivelul clasei a XII a; argumentarea teoretică a recitalului

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

b) canto clasic:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate*
- *probă practică – recital vocal* care cuprinde trei lucrări: arie antică, lied clasic sau romantic și o piesă românească; citirea la prima vedere a unui solfegiu din programa clasei a XII-a; analiza/argumentarea teoretică a recitalului

c) muzică tradițională românească:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate*
- *probă practică – recital vocal* cuprinzând trei lucrări: o doină sau baladă și două melodii populare în ritmuri diferite din zona de proveniență a candidatului; citirea la prima vedere a unui solfegiu din programa clasei a XII a; analiza/argumentarea teoretică a recitalului

d) teorie-solfegiu-dicteu:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate*
- *probă practică – auz muzical* (un interval simplu consonant și disonant, un interval compus, inclusiv cvintadecima, un trison în poziție strânsă, un trison în poziție largă); dicteu melodic și armonic de 16 și respectiv 8 măsuri, conform programei clasei a XII-a; solfegiu la prima vedere de 12 măsuri de 3 sau 4 timpi, în cheile sol și fa, în tonalități cu maximum 3 alterații constitutive, cu salturi de maximum decimă mare, cu maximum 4 durate pe timp, cu elemente de conflict metro-ritmic: sincope, contratimp, anacruze, cu inflexiuni modulatorii și modulații pasagere la tonalități apropiate – o cvintă ascendentă, respectiv descendentă, la relativă, la omonimă; se va analiza solfegiul în plan teoretic.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

C. La liceele de artă, specializarea coregrafie, structura probelor de examen este:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate*
- *probă practică* – dans clasic – studiu la sală; repertoriu – spectacol; prezentarea și susținerea teoretică a repertoriului de către candidat pentru propriul rol. Pentru repertoriu – spectacol, candidatul se prezintă solo, în duet sau ansamblu, cu lucrări în stil clasic, modern, de caracter sau românesc.

D. La liceele de artă, specializarea teatru, structura probelor de examen este:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate;*
- *probă practică* – spectacol, ce va cuprinde momente de teatru (monolog, versuri de toate genurile, scene din dramaturgia universală sau românească); prezentarea și susținerea teoretică de fiecare candidat pentru propriul rol

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

E. La seminariile teologice, specializarea pastorală, **structura probelor de examen** este:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate* din dogmatică și din studiul biblic al Vechiului și Noului Testament
- *proba practică* din tipic și muzică bisericească, predică și cateheză

F. La seminariile teologice, specializarea patrimoniu cultural, **structura probelor de examen** este:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate* din dogmatică și din studiul biblic al Vechiului și Noului Testament
- *executarea unei lucrări practice în specialitate*

G. La liceele pedagogice, specializarea învățător – educatoare, **structura probelor de examen** este:

- *prezentarea și susținerea strategiei didactice* - proiecte de activitate didactică, resurse didactice
- *probă practică* – activitate comună finală din planul de învățământ preșcolar

H. La liceele pedagogice, specializarea educator - puericultor, **structura probelor de examen** este:

- *prezentarea și susținerea strategiei didactice* - proiecte de activitate didactică, resurse didactice
- *probă practică* – activitate didactică într-un domeniu din planul de învățământ pentru educație timpurie

I. La liceele pedagogice, specializările instructor de educație extrașcolară și mediator școlar, **structura probelor de examen** este:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate*
- *probă practică* – prezentarea unei activități educative pe o temă la alegere/prezentarea unui caz supus medierii

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

J. La liceele pedagogice, specializarea bibliotecar –documentarist, **structura probelor de examen** este:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate* de organizare și dezvoltare a unei biblioteci școlare
- *probă practică* – realizarea unei activități de bibliotecă - inventariere, clasificare, îndrumare metodică-științific

K. La liceele/clasele cu program sportiv, **structura probelor de examen** este:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate* din pregătirea sportivă teoretică
- *proba practică de specialitate*

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IX.4.2. Examenul de certificare susținut în sistem online

A. La liceele de artă, specializările arte plastice, arte decorative, arhitectură, arte ambientale, design, restaurare-conservare bunuri culturale, **structura probelor de examen** constă în:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate, în format electronic (CD/DVD)*
- *proba practică în specializarea certificată*

B. La liceele de artă, specializarea muzică, structura probelor de examen constă în:

a) instrumente

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate, în format electronic (CD/DVD)*
- *proba practică*

b) artă vocală interpretativă

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate, în format electronic (CD/DVD)*
- *proba practică*

c) muzică vocală de jazz și muzică ușoară

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate, în format electronic (CD/DVD)*
- *proba practică*

d) muzică tradițională românească

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate, în format electronic (CD/DVD)*
- *proba practică*

d) teorie-solfegiu-dicteu

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate, în format electronic (CD/DVD)*
- *proba practică*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

C. La liceele de artă, specializarea coregrafie, **structura probelor de examen** constă în:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate*, în format electronic (CD/DVD)
- *proba practică*

D. La liceele de artă, specializarea arta actorului, **structura probelor de examen** constă în:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate*, în format electronic (CD/DVD)
- *proba practică*

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

E. La seminariile/liceele teologice ortodoxe, specializarea pastorală, structura probelor de examen constă în:

- a) *susținerea online a proiectului/lucrării de specialitate* din dogmatică și din studiul biblic al Vechiului și Noului Testament
- b) *proba practică de specialitate* din tipic și liturgică, muzică bisericească, catehetică și omiletică

F. La seminariile/liceele teologice ortodoxe, specializarea patrimoniu cultural, structura probelor de examen constă în:

- a) *susținerea online a proiectului/lucrării de specialitate* din dogmatică și din studiul biblic al Vechiului și Noului Testament
- b) *proba practică de specialitate* realizată în timpul anului școlar

G. La liceele teologice penticostale, structura probelor de examen constă în:

- a) *susținerea online a proiectului/lucrării de specialitate* din doctrine biblice, clasa a XI-a și clasa a XII-a
- b) *proba practică de specialitate* la disciplina pneumatologie

H. La seminariile/liceele/colegiile teologice ortodoxe, romano-catolice și greco-catolice, specializarea ghid turism religios, structura probelor de examen constă în:

- a) *susținerea online a proiectului/lucrării de specialitate*
- b) *proba practică de specialitate*

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

I. La liceele pedagogice, specializarea învățător – educatoare, structura probelor de examen constă în:

- *prezentarea strategiei didactice a lecției/ lecțiilor demonstrative* - proiecte de activitate didactică și o scurtă analiză a resurselor didactice utilizate, redactate și transmise, prin intermediul poștei electronice, comisiei de la nivelul unității de învățământ, conform calendarului de desfășurare a examenului de certificare elaborat de fiecare unitate de învățământ

- *proba practică - activitate didactică - susținerea a doua lecții demonstrative* - una în învățământul preșcolar și cealaltă în învățământul primar, în conformitate cu programa de practică pedagogică specifică specializării și cu planurile de învățământ pentru cele două niveluri; în cazul în care susținerea probei practice nu s-a realizat sau s-a realizat parțial până la data calculării mediei, pentru lecția/ lecțiile demonstrative nesusținute, prin recunoaștere și echivalare, se va acorda o notă obținută din media notelor la lecțiile demonstrative susținute până la suspendarea cursurilor, la nivelul de învățământ corespunzător.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

J. La liceele pedagogice, specializarea educator - puericultor, **structura probelor de examen** constă în:

- *prezentarea strategiei didactice a lecției demonstrative* - proiect de activitate didactică și o scurtă analiză a resurselor didactice utilizate, redactate și transmise, prin intermediul poștei electronice, la secretariatul unității de învățământ, conform calendarului de desfășurare a examenului de certificare elaborat de fiecare unitate de învățământ;
- *proba practică - activitate didactică* - susținerea unei activități finale în învățământul antepreșcolar, conform programei de practică pedagogică specifică specializării și curriculumului pentru educație timpurie; în cazul în care susținerea probei practice nu s-a realizat sau s-a realizat parțial până la data calculării mediei, pentru activitatea finală nesusținută se va acorda o notă obținută din media notelor la lecțiile demonstrative susținute până la suspendarea cursurilor.

K. La liceele pedagogice, specializările instructor de educație extrașcolară și mediator școlar, **structura probelor de examen** constă în:

- *prezentarea proiectului/lucrării de specialitate* redactate și transmise, prin intermediul poștei electronice, la secretariatul unității de învățământ, conform calendarului de desfășurare a examenului de certificare elaborat de fiecare unitate de învățământ;
- *proba practică* - prezentarea complexă (proiectare, organizare, desfășurare) a unei activități educative de timp liber/ a unui caz supus medierii, pe o temă la alegere; în cazul în care susținerea probei practice nu s-a realizat sau s-a realizat parțial până la data calculării mediei, pentru activitatea nesusținută se va acorda, prin recunoaștere și echivalare, o notă obținută din media notelor la activitățile desfășurate în cadrul practicii pedagogice, susținute până la suspendarea cursurilor.

L. La liceele pedagogice, specializările bibliotecar – documentarist și pedagog școlar, **structura probelor de examen** constă în:

- *prezentarea proiectului/lucrării de specialitate* redactate și transmise, prin intermediul poștei electronice, la secretariatul unității de învățământ, conform calendarului de desfășurare a examenului de certificare elaborat de fiecare unitate de învățământ;
- *proba practică - prezentarea complexă* (organizare și desfășurare) a unei activități de bibliotecă – inventariere, clasificare, îndrumare metodică-științifică/ a unei activități educative, pe o temă la

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

alegere; în cazul în care susținerea probei practice nu s-a realizat, sau s-a realizat parțial până la data calculării mediei, pentru activitatea nesusținută se va acorda, prin recunoaștere și echivalare, o notă obținută din media notelor la activitățile desfășurate în cadrul practicii pedagogice, susținute până la suspendarea cursurilor.

M. La liceele/clasele cu program sportiv, **structura probelor de examen** constă în:

- *susținerea online a proiectului/lucrării de specialitate* din pregătirea sportivă teoretică
- *proba practică de specialitate* care se echivalează cu media generală la disciplina Pregătire sportivă practică, clasa a XII-a

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IX.4.3. Proiectul/lucrarea de specialitate

Proiectul/lucrarea de specialitate reflectă cunoștințele și competențele generale și specifice dobândite de către elev, atât din punct de vedere teoretic cât și practic și își propune să verifice capacitatea candidatului de:

- a) a sistematiza și a sintetiza cunoștințele generale în domeniu și pe cele de specialitate corespunzătoare specializării absolvite
- b) a utiliza deprinderile și competențele formate în rezolvarea problemelor teoretice și practice, specifice specializării absolvite
- c) a mobiliza competențele specifice dobândite prin studierea disciplinelor din aria curriculară de specialitate în vederea rezolvării unor cazuri/situații problematice impuse de tema lucrării, după caz
- d) a utiliza, după caz, tehnologiile informatice moderne în aplicații specifice domeniului în care s-a specializat

Temele proiectelor/lucrărilor de specialitate și criteriile de evaluare sunt stabilite la nivelul unității de învățământ, de comisia metodică de specialitate care, acolo unde este necesar, poate consulta reprezentanți ai partenerilor sociali interesați.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Temele proiectelor/lucrărilor de specialitate trebuie să se încadreze în mod obligatoriu în domeniul profilului respectiv și să fie adecvate programelor școlare studiate de elevi la disciplinele din ariile curriculare specifice specializării.

Tematica probelor examenului de certificare se afișează la avizierul unității de învățământ până la data de 1 noiembrie a anului școlar în care se susține examenul.

Candidații pot opta și pentru teme care nu se regăsesc în listă, dacă au acordul profesorului coordonator al proiectului/lucrării de specialitate și al responsabilului catedrei de specialitate. Opțiunea se face în scris, până la data de 10 noiembrie a anului școlar în care se susține examenul. Consiliul de administrație al unității de învățământ aprobă, până la data de 15 noiembrie a anului școlar în care se susține examenul repartizarea temelor/lucrărilor proiectelor de specialitate.

Profesorul coordonator al proiectului/lucrării de specialitate, cadrul didactic care a predat disciplinele de specialitate sau a coordonat pregătirea practică, are următoarele obligații:

- a) face cunoscute temele propuse pentru proiectele/lucrările de specialitate tuturor elevilor din anii terminali;
- b) revizuieste și actualizează, în fiecare an, tematica proiectelor/lucrărilor de specialitate;
- c) oferă consultanță și sprijin elevilor în alegerea temelor pentru proiectele/lucrările de specialitate;
- d) recomandă bibliografia minimală și structura proiectului/lucrării de specialitate ;
- e) definitivează, împreună cu elevii, planul și etapele de elaborare a proiectului/lucrării de specialitate înainte de începerea semestrului al II-lea al ultimului an de studiu;
- f) oferă consultații, îndrumă și urmărește modul de elaborare a proiectului/lucrării de specialitate, insistând asupra originalității;
- g) verifică proiectul/lucrarea de specialitate și întocmește un referat de evaluare, propunând comisiei de examinare un calificativ: admis sau respins;
- h) se asigură că elevii cu diverse tipuri de deficiențe/cerințe educative speciale primesc sprijin pentru realizarea și susținerea proiectului de specialitate, potrivit nevoilor lor.

La solicitarea scrisă a profesorului coordonator, conducerea unității de învățământ poate aproba organizarea de consultații și de către alte cadre didactice sau specialiști în domeniu, pentru

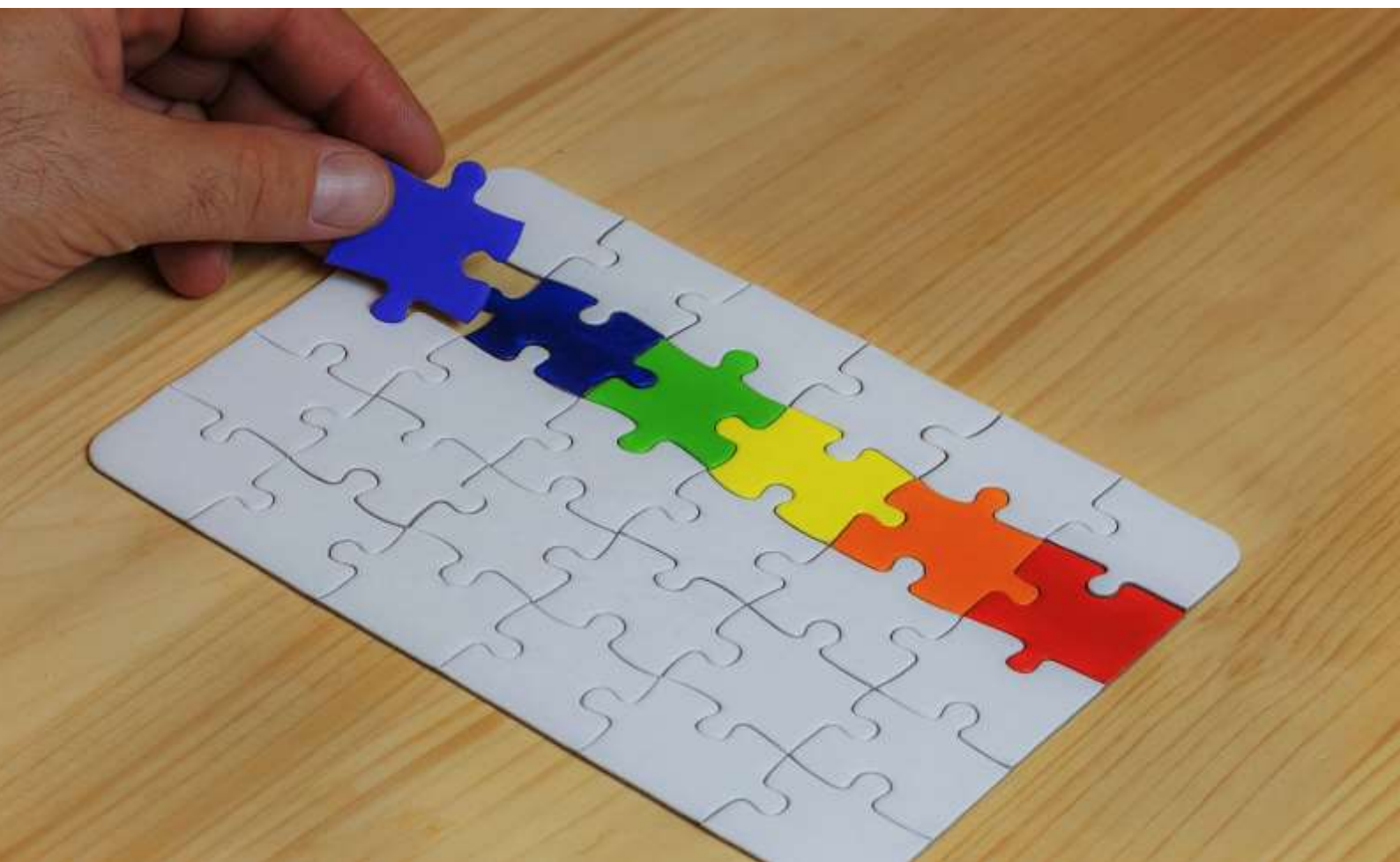
Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

a le facilita elevilor accesul la informațiile de care au nevoie pentru elaborarea proiectului/lucrării de specialitate.

Proiectul/lucrarea de specialitate se elaborează de către fiecare candidat în parte, în conformitate cu tematica repartizată și aprobată conform prevederilor din prezenta metodologie, în baza cunoștințelor și deprinderilor dobândite în contexte formale și informale, disciplinar sau interdisciplinar.

Proiectul/lucrarea de specialitate are următoarea structură:

- a) cuprins;
- b) argument: 1 – 2 pagini, în care sunt sintetizate atât aspectele teoretice cât și cele practice, din perspectiva importanței și a utilității lor pentru specializarea respectivă;
- c) compoziție;
- d) anexe - bibliografie, note, referințe critice, glosar etc.

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IX.4.4. Susținerea proiectului/lucrării de specialitate

Profesorii coordonatori ai proiectelor/lucrărilor de specialitate depun la secretariatul unității de învățământ referatele de evaluare a proiectului/lucrării de specialitate elaborat/ă de candidați, însoțite de un tabel din care să rezulte calificativul pentru fiecare candidat: admis/respins, conform *Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării absolvenților învățământului liceal, filiera vocațională*, care face parte integrantă din prezenta metodologie. Documentele menționate, împreună cu proiectele/lucrările de specialitate vor fi transmise de către director, cu adresă de înaintare, însoțite de proces-verbal de predare-primire, la secretariatul unității de învățământ nominalizate ca centru de examen, la care școala este arondată.

La profilurile la care candidații nu trebuie să susțină proiectele/lucrările de specialitate, comisia de examinare din unitatea de învățământ evaluează numai proiectele/lucrările de specialitate care au obținut calificativul admis, confirmat prin referatul de evaluare elaborat de profesorul coordonator al proiectului/lucrării de specialitate.

La profilurile la care candidații trebuie să susțină în format electronic (CD/DVD) proiectele/lucrările de specialitate, comisia de examinare din unitatea de învățământ evaluează numai proiectele/lucrările de specialitate care au obținut calificativul admis, confirmat prin referatul de evaluare elaborat de profesorul coordonator al proiectului/lucrării de specialitate.

La seminariile/liceele teologice și la liceele/clasele cu program sportiv se susțin online numai proiectele/lucrările de specialitate care au obținut calificativul admis, confirmat prin referatul de evaluare elaborat de profesorul coordonator al proiectului/lucrării de specialitate. Candidații intră online în examen în ordinea și la ora stabilită de comisie. Președintele, vicepreședintele și membrii comisiei/subcomisiei de examinare verifică prezențial/online identitatea fiecărui candidat.

În cazul susținerii online a proiectului/lucrării de specialitate, membrii comisiei/subcomisiei de examinare, cu drept de notare, pot adresa candidatului întrebări asupra conținutului, rezultatelor obținute etc., fără a depăși un timp maxim de 15 minute pentru fiecare candidat (prezentare și răspuns la întrebări).

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Evaluarea susținerii proiectului/lucrării de specialitate va ține cont de următoarele criterii:

- a) criterii care vizează calitatea proiectului/lucrării de specialitate: elaborarea, calitatea redactării și structurarea proiectului/lucrării, calitatea materialului documentar utilizat;
- b) criterii care vizează calitatea prezentării proiectului/lucrării de specialitate de către candidat: raportarea candidatului la tema proiectului/lucrării de specialitate, elaborarea și comunicarea, calitatea rezultatelor și, după caz, creativitatea.

Fiecare dintre cei doi profesori examinatori care evaluează un proiect/o lucrare de specialitate, membri cu drept de notare ai comisiei/subcomisiei de examinare, notează candidații cu note întregi de la 10 la 1.

Diferența între notele acordate de membrii comisiei nu trebuie să fie mai mare de un punct. În situațiile în care diferența de notare este mai mare de un punct, președintele comisiei solicită reevaluarea probei. Nota acordată în urma reevaluării rămâne definitivă și se trece în catalogul de examen.

Nota finală la susținerea proiectului/lucrării de specialitate se stabilește ca medie aritmetică a notelor acordate de cei doi profesori examinatori, membri cu drept de notare ai comisiei/subcomisiei de examinare, calculată cu două zecimale, fără rotunjire. Nota finală se trece în catalogul de examen.

Nu se admit contestații privitoare la nota obținută la proba susținerea proiectului/ lucrării de specialitate.

Nota minimă de promovare la susținerea proiectului/lucrării de specialitate este 7 (șapte).

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IX.4.5. Proba practică

Proba practică are ca scop verificarea modului în care candidatul și-a format deprinderile practice și abilitățile necesare pentru demonstrarea competențelor specifice specializării pentru care s-a pregătit.

Proba practică se desfășoară conform prevederilor *Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de certificare a calificării absolvenților învățământului liceal, filiera vocațională*.

La probele practice nu se admit contestații.

Nota minimă de promovare a probei practice este 7(șapte).

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

IX.4.6. Stabilirea și comunicarea rezultatelor finale

Nota finală pentru fiecare probă a examenului de certificare se stabilește ca medie aritmetică, calculată cu două zecimale, fără rotunjire, a notelor acordate de fiecare examinator, membru al comisiei cu drept de notare.

Media finală la examenul de certificare o constituie nota obținută din media aritmetică, calculată cu două zecimale, fără rotunjire, a notelor obținute la:

- *susținerea proiectului/lucrării de specialitate*
- *proba practică*

Media minimă de promovare a examenului de certificare, calculată în conformitate cu precizările din prezenta metodologie, este 7 (șapte).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Bibliografie-suport:

Albulescu I., Catalano H. (coordonatori), *e-Didactica. Procesul de instruire în mediul online*, Editura DPH, București 2021

Crețu, C., *Teoria curriculumului și conținuturile educației*, Iași, Editura Universității „Al.I.Cuza”, 1999

Cucoș C., *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Polirom, Iași, 2008

Dumitrescu, C., *România explicată. Episodul 2: Cine a inventat bacalaureatul și de unde l-am importat*, (2023) <https://www.infofinanciar.ro/serial-romania-explicata-episodul-2-cine-a-inventat-bacalaureatul-si-de-unde-l-am-importat.html> (accesat în data de 23 mai 2023)

Frunză V., *Evaluare și comunicare în procesul de învățământ*, Ovidius University Press, Constanța, 2007

Ghid pentru aplicarea practicilor educaționale deschise în timpul pandemiei de coronavirus. Utilizarea resurselor educaționale deschise în conformitate cu recomandările UNESCO, 2020 (https://www.researchgate.net/publication/343212044_Ghid_pentru_aplicarea_Practicilor_Educaționale_Deschise_in_timpul_pandemiei_de_coronavirus_Utilizarea_Resurselor_Educaționale_Deschise_in_conformitate_cu_Recomandarile_UNESCO)

Lisievici, P., *Evaluarea în învățământ. Teorie, practică, instrumente*, București, Aramis, 2002

Maci M., *De ce nu putem avea un bacalaureat precum cel francez?* (2021) Contributors.ro texte cu valoare adăugată, <https://www.contributors.ro/de-ce-nu-putem-avea-un-bacalaureat-precum-cel-francez/> (accesat în data de 23 mai)

Manolescu M., *Evaluarea școlară-un contract pedagogic*, București, Editura Fundației Culturale „D. Bolintineanu”, 2002

Mândruț O., Dan S., *Didactica geografiei*, Editura Corint, București, 2014

Mândruț O., Dan S., *Geografie Curriculum școlar – Ghid metodologic pentru învățământul preuniversitar*, Editura Corint, București, 2015

Meyer G., *De ce și cum evaluăm*, Iași, Editura Polirom, 2000

MEN-CNC, *Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor școlare/ Ghiduri pe discipline*, București, Editura Aramis, 2001-2002

Nicola I., *Tratat de pedagogie școlară*, EDP, București, 1996

Niculescu R., *Teoria și managementul curriculumului*, Editura Universității Transilvania, Brașov, 2005

Secieru D., *Integrarea sistemului educațional din republica Moldova în spațiul European*, Institutul de Politici Publice, Chișinău, 2007

SNEE, *Standarde de evaluare pentru clasa a IV-a, a VIII-a și a XII-a*, București, 2003 (download de pe: www.edu.ro)

Stoica A., coord., *Criterii de notare pentru clasa a VIII-a*, București, Editura Sigma, 2004

Radu I. T., *Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului*, București, E.D.P., 1981

Radu I. T., *Evaluarea în procesul didactic*, București, E.D.P., 2000

Vogler J., *Evaluarea în învățământul preuniversitar*, Iași, Editura Polirom, 2000

Anexa 1 la ordinul MECTS. nr. 4800/31.08.2010, privind disciplinele și programele pentru examenul de bacalaureat – 2011 - https://www.edu.ro/sites/default/files/03_LISTA_DISCIPLINELOR_BACALAUREAT.pdf

DECRETUL NR. 175/1948 pentru reforma învățământului - <https://lege5.ro/gratuit/g42domzq/decretul-nr-175-1948-pentru-reforma-invatomantului> (accesat în data de 16 mai)

LEGEA NR. 11/1968 privind învățământul în Republica Socialistă România - <https://lege5.ro/Gratuit/he2daojr/legea-nr-11-1968-privind-invatomantul-in-republica-socialista-romania>

LEGEA 84/1995, reactualizată în anul 2003 http://www.cnfis.ro/wp-content/uploads/2012/08/Legea-Invatomantului-nr.-84_1995.pdf (accesat în data de 17 mai 2023)

LEGEA NR.1/2011 https://www.edu.ro/sites/default/files/legea_educatiei_actualizata%20august%202018.pdf

Proiect – Legea învățământului preuniversitar, în consultare publică iulie 2022 - https://www.edu.ro/sites/default/files/Proiect_Lege_invatomant_preuniversitar_Ministerul_Educatiei_iulie_2022.pdf

Proiect – Legea învățământului preuniversitar, în consultare publică martie 2023 - https://edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Minister/2023/proiecte_Legi_Romania_educata_2023/9_martie_2023/Legea_invatomantului_preuniversitar_Romania_Educata_9_03_2023.pdf

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

LEGEA NR. 198/2023 Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 <https://lege5.ro/Gratuit/geztqmjtqg2tm/legea-invatamantului-preuniversitar-nr-198-2023> (accesat în data 5 iulie 2023)

METODOLOGIE din 10 septembrie 2012 de organizare și desfășurare a probelor specifice susținute de elevii secțiilor bilingve francofone în vederea obținerii mențiunii speciale "secție bilingvă francofonă" pe diploma de bacalaureat - <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/267796>

METODOLOGIE din 18 septembrie 2012 de organizare și desfășurare a probelor specifice din cadrul examenului de bacalaureat, susținute de absolvenții secțiilor bilingve româno-spaniole, cu modificările și completările ulterioare - <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/142762>

Ordinul de ministru nr. 5.242/2022 privind organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat – 2023

Anexa 2 la ordinul MECTS nr. 4799/31.08.2010, privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat – 2011

ORDIN Nr. 4812/2020 din 30 iulie 2020 privind aprobarea Regulamentului-cadru pentru organizarea și funcționarea învățământului pedagogic în sistemul de învățământ preuniversitar - <https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Legislatie/2020/OMEC%204812.pdf>

Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.219/2010 privind recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine și la examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale cu probe de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională studiate pe parcursul învățământului liceal, respectiv de evaluare a competențelor digitale, din cadrul examenului de bacalaureat, cu modificările ulterioare - <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/122852>

Programele școlare pe discipline, în vigoare (download de pe: www.edu.ro, <https://rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/programe-scolare-front>)

REGULAMENT din 24 septembrie 2009 de desfășurare a examenului în vederea obținerii Diplomei de acces general în învățământul superior german și a Diplomei de bacalaureat de către absolvenții secțiilor/școlilor speciale germane din România, cu modificările și completările ulterioare - <https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Minister/2020/inv.preuniversitar/ordine%20ministru%20inv.pr.euniversitar/OMEC%20nr.%204307-2020.pdf>

Referințe web

<https://ance.gov.md/content/informa%C8%9Bii-utile-pentru-candida%C8%9Bii-la-examenul-na%C8%9Bional-de-bacalaureat>

https://ance.gov.md/sites/default/files/reg_bac_rom_mo_2018.pdf

<https://ance.gov.md/content/informa%C8%9Bii-utile-pentru-candida%C8%9Bii-la-examenul-na%C8%9Bional-de-bacalaureat>

<https://usmf.md/wp-content/uploads/2013/08/Codul-Educatiei.pdf>

https://statistica.gov.md/public/files/publicatii_electronice/Educatia/Educatie_RM_2018.pdf

<http://www.usrvenetodocumentazione.it/wp-content/uploads/2018/11/FAMI-SCHEDA-WEB-MO-MO.pdf>

<https://moldova.europalibera.org/a/moldovenii-despre-educa%C8%9Bie-lucrurile...1>

<https://diez.usar.md/2020/01/17/educatia-vertiginos-urcam-in-jos-opinia-unui...>

http://dspace.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/2813/1/Gagim_problemele_fundamentale.pdf

<https://mecc.gov.md/ro/content/bacalaureat-profesional-0>

https://mecc.gov.md/sites/default/files/omecc_688_2021-orarul_1.pdf

<https://www.ibo.org/>

https://www.realitatea.net/stiri/ultimele-stiri/istoria-bacalaureatului-cine-a-introdus-bacul-si-prin-ce-schimbari-extreme-a-trecut-in-timp_5dcc9201406af85273d0b0b9/ (accesat în data de 15 mai 2023)

<https://historia.ro/sectiune/general/cum-arata-examenul-de-bacalaureat-acum-90-de-ani-570262.html> (accesat în data de 15 mai 2023)

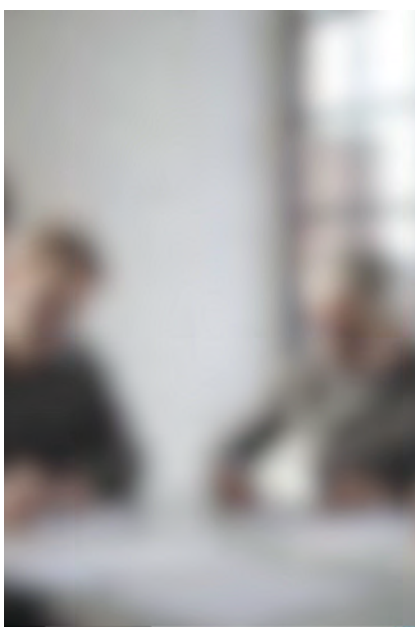
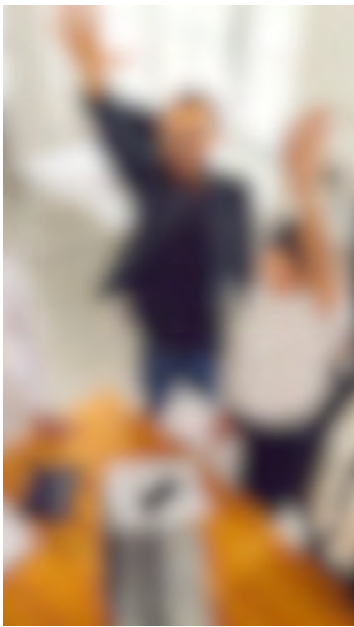
<https://www.libertatea.ro/stiri/istoria-examenului-de-bacalaureat-in-romania-2686516/> (accesat în data de 23 mai 2023)

<https://observatornews.ro/eveniment/examenul-de-bacalaureat-a-aparut-pentru-prima-data-in-frana-lui-napoleon-155742.html> (accesat în data de 15 mai 2023)

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

**BUCUREȘTI
2023**

